

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

A tenkei Szeretetotthon

Huszonharmadik évfolyam
2012. december

12

Tartalom

Prédikációk adventi vasárnapokra

Paniti Eszter: Az adventi várakozás szentsége. Malakiás 3,1–3.7	587
Fazakas Hajnal: Íme az Úr szolgálóleánya... Lukács 1,38	590
Pásztori Jenő: Te vagy-e az Eljövendő? Máté 11,1–6	593

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai. A szántóföldre elrejtett kincs. Máté 13,44	596
---	-----

Prédikációk karácsony nagyhetére

Csomay Árpád: Jézus származása	
Dávid. Máté 1,6	601
Támár. 1Mózes 38,24	603
Ráháb. Máté 1,5a	604
Ruth. Máté 1,5	606
Erzsébet. Lukács 1,5; 1,6–25	608
Mária. Máté 1,16	610

Prédikációk karácsony ünnepére

Adorjáni László: Pontos időben érkezik a Messiás. Máté 1,17–20	613
Imre István Zoltán: A válság karácsonya? 2Timóteus 3,1–5	616
Lukács József: A pásztorok bizonyágtétele Jézus Krisztus születéséről. Lukács 2,14–18	618
Máté István: Jelt ad nektek az Úr. Máté 1,18–25	620
Sebestyén Előd: Karácsonyi vendég. Zakariás 9,9a	623
Szőnyi Levente: Jézus – az isteni szeretet bizonyítéka. Zsidók 1,1–3	625

Prédikációk ősztendő napjára

Tamás Ernő: Boldogságunk tükre. Zsoltárok 84,6	629
Varga Zoltán: Életem ideje a kezekben van. Zsoltárok 31,16	630

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre Taníts megfontolnunk, hogy meg kell halnunk. (Idős, gondolkodó hívő temetésén) Zsolt 90,10.12	633
--	-----

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Isten iskolája. VIII. Az emberismeret elemi leckéje	635
--	-----

Alkalmi prédikációk

Temetési igehirdetés

Ötvös József: Elromló világban ember tudott lenni. 2Timóteus 1,12	640
---	-----

A címlapon a tenkei Szeretetotthon, mely fogyatékos és öreg embereket lát el.
Felszentelték 1994-ben.

A hátlapon Benedek Elek *Karácsonyi ének* című verse.

Prédikációk adventi vasárnapokra

Paniti Eszter

Kémer

Az adventi várakozás szentsége

Alapige: Malakiás 3,1–3.7

Bibliaviasítás: Malakiás 4,1–6

Az advent a várakozás Istentől rendelt ideje és a Szentírás tanítása szerint az Ószövetség idején is ki kellett, és a mai keresztyének számára is ki kell váltsa a Seregek Urának személye és neve iránti tiszteletet, dicsőséget.

Az advent olyan üdvtörténeti eseményre készít fel, amely minden emberre vonatkozik. Ez történt Jézus Krisztus születésekor és ez valósul meg az Ő végső eljövetelekor. A várakozást akkor követi igazi, boldog beteljesedés, ha az ember, de akár kisebb és nagyobb emberi közösség elfogadja Istennek a szövetségben nyújtott kegyelmes szeretetét.

A zsidók messiási váradalma szűk és korlátozott volt. A világ Megváltója helyett zsidó királyt vártak, aki beteljesíti majd a zsidóság politikai reményességét.

Már a próféták határozottan szembeszálltak ezzel a hamis felfogással. Hirdették, hogy Isten a Messiást a pogányok világosságára küldi majd el. Ennek az lett az eredménye, hogy a prófétákat megölték és tovább táplálták magukban a hamis reményiséget.

Malakiás próféta könyve szerint Izrael megkérdőjelezte Jahve erkölcsi világrendjét, választott népe iránti szeretetét és még súlyosbította helyzetét azzal, hogy megkérdőjelezte Isten létét is, mondván: „Minden gonosztevő jó az Úr szemeiben és gyönyörködik Ő azokban; vagy: [ezt kérdezve] Hol van az ítéletnek Istene?” (Mal 2,17b)

Isten a prófétát használja fel, hogy elmondja a tényállást. A hűtlenné és felelőtlené vált papsággal szemben a legkeményebb prófécia hangzik. A prófécia határozottan utal arra, hogy a papságnak az áldozatok végzésén túl alapvető feladata volt a Tóra hűségese őrzése, az igaz istenismeret számontartása és közlése. Ennek a hivatási kötelezettségnek Malakiás korában a papság nem tett eleget. A hivatását megtagadó papságra és népre Isten áldása helyett átok várt. A bűn elzárja a kegyelem csatornájának zsilipeit.

Isten Malakiás korában és ma sem akarja megsemmisíteni az egykor egyenes utat követő és sokakat bűnből megtérítő munkáját.

Az ember nem tud egyedül megszabadulni bűneitől és az ember legőszintébb szolgálata is csak részleges: „betöltitek az Úr oltárát könnyhullatással, sírással és kesergéssel, hogy ne tekintsen többé az ételáldozatra és ne fogadjon el szívességet a ti kezetekből” (Mal 2,13), és így bűnvallásra indít. Maga Isten küldte el az Ő követét ebbe a világba. Az ige arról szól: „Ímé elküldöm az én követemet és megtisztítja előttem az utat.” (Mal 3,1a) Ez a követ nem Malakiás próféta volt, nem a jeruzsálemi papság volt, hanem egy angyal – azaz Isten rendkívüli követe, akinek feladata Ézsaiás 40,3-ban is olvasható: „Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útát, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek!”

Mi már tudjuk, hogy a legtökéletesebb követ, Jézus Krisztus, teljes mértékben teljesítette Isten akaratát. Az Olajfák hegyén így imádkozott: „Atyám, ha akarod, távoztasd el tőlem e pohárt; mindazáltal ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen!” (Lk 22,42)

Ahogy jó ideig, azaz míg Istennek engedelmessétek a próféták, a választott nép, mi is Jézus Krisztus kegyelme által lehetünk követek, sőt az egyetemes papság értelmében azokká kell válnunk, annál is inkább, mert az emberiség kétharmad része a pogányság sötéttségében vergődik. A mi adventi várakozásunkat is sokszor megzavarja, tönkre-

teszi a Sátán. Nem akarja, hogy átéljük azt a boldogságot, amiről szólt Zakariás próféta: „Örülj nagyon Sionnak leánya! Ímé, jön néked a te királyod.” (Zak 9,9a)

Kedves testvéreim! Milyen sokszor kértük, vártuk, hogy megérkezzen hozzánk, segítsen, sőt velünk maradjon. Elcsodálkoztunk és ma is ezt teszik sokan: miért nem érzik, miért nem boldog a szívünk, miért fogyott el a türelmünk és nem értjük, miért oly nagy a közbevetés köztünk és Isten között?! Mert elszakított minket a bűn Tőle! A szívünk, életünk felé vezető utat benőtte a bozót, dudva, tövis, bogáncs. Az idő sürget, mert sem a napot, sem az órát nem tudhatjuk, mikor jön el. A követ tudja a dolgát, tisztítja Isten útját. Isten pedig kijelenti, hogy hol van és hol lesz az Ő követe megjelenésének helye: „mindjárt eljön az Ő templomába az Úr”. (Mal 3,6) A templom az a hely, ahol Ő találkozni akar népével. Onnan indult Jézus Krisztus szolgálata. Oda jártak a tanítványok, ott nyílt meg szívünk Isten előtt és válhat életünk a Szentlélek templomává. Jézus Krisztust haraggal töltötte el, ha valaki a templom tisztasága, szentsége ellen vétett. A templomban megjelenő nép Isten imádásának helyén nem földi jókért eseng, nem megszokásból, kívánságból vagy kényszerűségből jelenik meg, hanem várja, óhajtja és kívánja a szövetség helyreállítóját. Ez a találkozás nem lesz könnyű. Ekkor történik meg a nagy konfrontáció!

Jézus Krisztus e világba való születését, életünkbe való megjelenését nagy szenvedések és viharok szokták megelőzni. Szent jelenlétének az a hatása, hogy fájni és égetni kezdenek bűneink, porba hullnak erényeink, dicsőségünk. „Aki megcsókolta Isten büntető vesszejét, csak az csókolhatja meg az Ő bűnbocsátó, atyai kezét. Minden földi reménységnek el kell oszlania, hogy feltámadjon az isteni reménység. Lábunk alatt minden kösziklának el kell mállania, hogy mi fenntartás nélkül az isteni kegyelem tengerébe vessük magunkat. Teljesen elhagyottnak kell lennünk, hogy a nagy pusztaságban találkozassunk Jézussal, a bűnösök barátjával.” (Dr. Ravasz László)

Alapigénk szerint: „De kicsoda szenvedheti el az Ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az Ő megjelenésekor?” A ruhamosók lúgjához és az ötvös tüzéhez hasonlítja az Ő eljövételét. A lúgot azért használták a mosáshoz, hogy minden szennyet kioldjon a fehérneműből és így az hófehér legyen. De a lúgnak másik tulajdonsága, hogy a bőrtínet, húsunkat is képes lemarni.

A másik hasonlat, hogy olyan Ő, mint az ötvösnek tüze. A tüzet azért használja az ötvös, hogy a nemesfémeket megtisztítsa minden tisztátalan anyagtól. Keresztelő János mondta, hogy utána jön, aki Szentlélekkel és tűzzel keresztele. A tűz éget és fájdalmat okoz, de ez a fájdalom megéri azt az örömet, amit a Krisztussal való életközösség jelent.

Nagyon szép kép jelenik meg előttünk: „És ül, mint ötvös vagy ezüst-tisztogató és megtisztítja Lévi fiait és fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt; és igazsággal visznek ételáldozatot az Úrnak.”

Amit más megvet, kikerül, abból Isten és a mi drága Megváltónk szép dolgot tud előhozni. Mi látjuk-e, hogy mennyi érték van egy-egy emberi szív mélyén elrejtve, elfedve, betakarva a bűn miatt? Próbáljuk meg ezeket előhozni! Isten ezt teszi velünk.

„Az Úr csodásan működik,
De útja rejtve van,
Tenger takarja lábnyomát,
Szelek szárnyán suhan.
Mint titkos bánya mélyében,
Formálja terveit,
De biztos kézzel hozza föl,
Mi most még rejtve itt.”

(MRÉ 458, 1. v.)

Az egyén lelki és testi megújulását követi a közösség megújulása. Ez a közösség hálás szívvel járul Isten elé és „igazsággal” viszi „áldozatát”, szolgálatát az Úr oltárára, Isten színe elé, tudva az örök igazságot, hogy az egyén élete: kegyelem.

Ezen a földön hitünk és kegyességünk nem lehet tökéletes.

A keresztyén embert Isten vigyázásra inti. A Sátán folyton keresi életünket, hogy hatalmának hálójába befogva, tönkre tegyen. A kísértések között, ha nem vigyázunk és nem imádkozunk, elvakulnak a bűn miatt szemünk és megint visszaesünk az Úr eljövételére várni nem tudók sorába. Ezért Isten tovább biztat, mint szolgálait, hogy mindenben különbséget tegyünk az Istennek tetsző élet és az istentelenség között. Mert nemcsak földi, testi látás van, hanem lelki látás is. Aki csak földi szemével néz, azt látja, hogy az istentelen embereknek jobban megy sorsuk, mint a hívőknek. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy nyugodtan lehet vétkezni, mert úgyszincs annak semmi következménye. – Akit megcsalunk, annak mindig fölötte érezzük magunkat, mert azt gondoljuk, hogy túljárunk az eszén. Pedig Isten mindent lát, mindent tud, előtte semmi sincs elrejtve. Ő „az égből... látja az emberek minden fiát” (Zsolt 33,13)

Jézus pedig azt mondja, hogy nincs titok, amely napfényre ne jönnön.

Ha Jézus Krisztus megnyitja szemünket, rájövünk, hogy nem Istent csaltuk meg, hanem önmagunkat. Ezért kéri a zsoltáros Istentől: „És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja?” (Zsolt 139,24)

Mindig magunknak ártottunk, amikor Istennek csak fél szívvel szolgáltunk. Isten nem csúfoltatik meg.

Ezt a tiszta látást megtérés, azaz az Istenhez való szüntelen visszatérés előzi meg; Isten előtt nincs akadály, hogy sok vagy kevés által szerezzon szabadulást.

Mai világunkban sokan úgy értelmezik a megtérést, hogy el kell hagyni a református gyülekezetet, meg kell keresztelkedni: mert a felnőtt keresztség „az igazi keresztség” Pedig az igazi megtérés azt jelenti, hogy ott kezdem előlről, ahol elhagytam, otthagytam a kegyes életmód gyakorlását.

Egy neves ember beszélgetés közben azt mondta, hogy az emberi tökéletesedés útja a reinkarnáció (újra testet öltés) útján lehetséges. A legtöbb ember azt hiszi, hogyha felhasználhatná vagy felhasználja régi életének eseményeit (lásd a különböző szektákat), kiküszöbölheti a hibákat. Életünket a bűn teszi pusztává és e belső állapotot külső változtatásokkal gyökeresen akkor sem tudjuk megváltoztatni, ha ezer új életen át is próbálunk ezer új utat. Krisztus az Út. Ő is újjászületést kíván: a víz és Lélek által való újjászületést.

Az Általa újjászületett élet az Ő akarata szerinti élet útját járja és biztonságban érzi magát még e váratlan veszedelmet hordozó időkben is. Jó reménységgel néz a jövőbe. Egyetlen oka ennek az, hogy bízik az Úrban, aki oltalmazó szeretetében tartja övét és szakadatlanul táplál erejével, hogy a bűn hatalma alól kiszabaduljon, és mint útkészítő, a sok bűn miatt Istentől elszakadt ember érezze és hangoztassa élete biztonságát és üdvössége bizonyosságát. A hitetlen megtörik az élet nehéz keresztje alatt, de akik az Úrban bíznak, örökre folyton megújul és összeomlott világok romjai között is reménységgel nézünk Istenre.

Kedves testvéreim! Jézus Krisztus életútja is és a miénk is két embercsoport között vezet. Az egyikben vannak az ellenségek, akik a szenvedést fokozzák, Jézus Krisztus visszajövetelét tagadják, az igazat a gonosszal összemossák, ezáltal sokakat megtevesztve. És vannak emberek, és mi magunk is olyanok kell legyünk, mint Jézus Krisztus hűséges tanítványai, mint akik a jelent és jövőt csak Vele tudjuk elképzelni. Az Isten Fiával való találkozás azáltal lesz teljessé, hogy megadja a várt szabadulást, mert

azon a napon minden nyilvánvalóvá lesz: meglátszik a „nagy különbség” az igaz és gonosz között, az Isten szolgája és aközött, aki nem szolgálja Őt.

Krisztus úgy jön felénk, hogy Isten ígéretei övezik körül. Feléd hangzanak ezek az Írásból, de visszhangozza és hirdeti évszázadokon át a hívek serege. Király és Szabadító érkezik feléd is! Te is készülj fogadására. És ami szépség, öröm rendelkezésedre áll, azt vidd Elébe és a tisztelet és szeretet jeleivel fogadd a várva várt Szabadítót. Fogadd Őt méltó módon! Add neki, amit adhatsz! Ne külsőséges díszet és szavakat, hanem lelked belső értékeit. Hitvalló hűséggel felelj a feltámadó kérdésre: Ki az, aki eljön mint dicső Úr ítélni eleveneket és holtakat; megtisztítani a szérút, szétválasztva a búzát a konkolytól; az igazat a gonosztól, Aki meglátatja ama napon, hogy különbség van az Isten szolgája és aközött, aki nem szolgálja Őt?!

Mondd boldogan: Királyom, Uram Ő, akié vagyok testestől, lelkestől, életben, halálban. Neki köszönhetem életemet, békességemet és örök életemet. Megtért szívem minden öröme és hálája az Övé.

Hívj és vonj másokat is – testvéreidet – az Úr nevében áldottan érkező Király elé!

„Emeljük Jézushoz szemünk,
Jön már királyi győztesünk,
Mennyből leszáll, s együtt leszünk.
Lelkünk vigyázni meg ne szűnjön,
Felséges várástól feszüljön,
Az álmod üzd el, készen állj,
Krisztus-nép, jön, jön a Király!

...
Ő, kérünk, Jézus, jó Urunk,
Te szabd meg életünk, utunk:
Hány éjszakánk lesz s hány napunk.
Bölcs szívedből töltsd meg szívünket.
Te ismered jól kis hitünket:
Küldj, küldj szent sóvárgást nekünk,
Hogy majd ha jössz, készen legyünk.”
(MRÉ 376, 1., 4. v.)

Ámen.

Fazakas Hajnal
Szilágykövesd

Íme az Úr szolgálóleánya...

Alapige: Lukács 1,38
Bibliaalvasás: Lukács 1,28–56

Advent a hívő keresztyének körében mindig Krisztus közelségéről beszél. Advent lényege az, hogy az ember Isten ígéreteire tekint. A legnagyobb ígérete: az Úr Jézus Krisztus. Minden benne és általa válik valósággá. Célja, hogy mindenki őt várja, Krisztust elfogadja és megtért szívvel álljon elé.

Isten régen megígérte az embernek, hogy megmenti, hogy majd küld valakit, aki megváltja az embert bűnéből és engedetlenségéből. Milyen jó, hogy Isten ígéreteiben bízhatunk. Nem csak elmondja, de be is teljesíti. Készüljünk tehát a jövetelére és befogadására!

Jézus születése előtt Isten bekiáltott egy boldogító hírt választott népe számára prófétája, Zakariás által: jön a Messiás, Akinek fogadására készülni kell. Ezzel a reménységgel járd be az idej advent hátralevő útját.

Új kezdet indul el egy ismeretlen házaspártól. Isten a megszokott idő folyásába beleállítja az alkalmas időt. Megjelenik az Úrnak anyyala. Az angyal: Isten küldötte. Isten megbízásából jött. Abban az időben, amikor igénk szerint Gábrriel angyal, Isten követe megjelent Názáretben, annyi csalódott és megkeseredett ember volt. Mennyire hasonlít ehhez a mi mai életünk! Ebben a kilátástalannak látszó helyzetben szólal meg Isten. Váratlan üzenet érkezett. A mennyei világ közel jött. Gábrriel, a követ, először Máriának, de rajta keresztül minden embernek beszél a kegyelemről, áldásról, gondviselésről, félelmeiktől való szabadulásról, örömeiről.

Gábrriel annyit jelent, mint „Isten erős embere” vagy „Isten hőse” Isten nem akarja az övéit keserűségben, megaláztatottságban, kiszolgáltatottságban hagyni. A te életedet is ő akarja kiragadni ebből a süllyedő világból.

Gábrriel Isten kegyelmét hirdeti. Azt, hogy Isten szeret téged, hogy új élettel akar megajándékozni.

Isten a kegyelmet és az örömet Jézus Krisztusban adja. Őt kell elfogadni. Őt, aki isteni hatalommal jön, kegyelmet hoz. Ő, aki uralkodik Jákob házában és az ő királyságának vége nem leszen.

Angyal jelenik meg Galileában, egy eldugott falucskában, Názáretben. Furcsa a köszöntése: „Örülj, kegyelembe fogadott! Az Úr veled van, áldott vagy te az asszonyok között.” (Lk 1,28) Mária megdöbbsent. Ne félj! – szól a biztatás. Bűnös ember, ne félj, amikor Isten előtt állsz. Nem megsemmisíteni jön Isten, hanem megkegyelmezni és megtartani. Az imádkozó, az engedelmes emberhez különösképpen szól ez a biztatás. Ne félj, Isten gondol reád, megemlékezik rólad.

Az anyyali üzenetből azt az örvendetes hírt kapjuk, hogy nem akkor kezdődik a mi történetünk, mikor a világra megszületünk. Isten már régtől elkészítette az utunkat. Isten kegyelmes akarata teljesezett be életünkben.

Mária hisz és engedelmeskedik, hisz Istenben, akinek a szava mindig igaz. Jézus anyyává lesz, mert ki tudta mondani: „Legyen nekem a te beszéded szerint!” Mária engedelmeskedik Istennek. Egész tiszta lényét felajánlja Istennek: „Ímhol az Úrnak szolgálja.”

A te életedben is így kezdődhet el a megújulás, amikor kimondod: „Ímhol az Úr szolgálója, legyen nekem a te beszéded szerint.” (Lk 1,38)

Az a kegyelem, amelyben Isten Máriát részesíti, testben jelenik meg. „Szülsz fiat, és nevezed az ő nevét Jézusnak.” Jézus üdvözítőt jelent. Gábrriel angyal elmondja, hogy milyen lesz a megszületendő gyermek. „Nagy leszen, és a Magasságos Fiaának hívattatik.” Felhívta Mária figyelmét arra, hogy rendkívüli személyiség lesz az a valaki, akit ő szül.

Jézus királyságának nem lesz vége, mert ez nem földi, hanem lelki és mennyei birodalom. „Mi módon lesz ez...? A Szent Lélek száll tereád, és a magasságosnak ereje árnyékos meg téged; azért ami születik is, szentnek hivatik, Isten Fiaának.” (Lk 1,34–35)

A Szentlélekről nemcsak azt tudjuk, hogy ereje és hatalma volt arra, hogy általa megszülessék Jézus, hanem hogy újjászüljön és átvezessen minket a földről Isten országába, de csak úgy, ha rábizzuk magunkat a vezetésére.

„Legyen nekem a te beszéded szerint.” Itt állok Isten színe előtt, legyen meg az ő akarata az én életemben úgy, ahogy eltervezte az örökkévalóságban. Ide kell elérkeznie minden hívő keresztyén embernek. „Legyen meg a te akaratod!” Higgj és imádkozz,

mert a hívő, imádkozó, engedelmes életeket nem hagy várakozásban, nem hagy bizonytalanságban a kegyelmes Isten.

Mária sietve jön Erzsébethez, a Zakariás pap feleségéhez. Sürgős közölnivalója van. Valami olyan mondanivalója, ami betölti szívét, eltölti egész lényét, s amiről másnak is beszélni szeretne. Ez a tiszta, egyszerű lány az angyalon keresztül isteni üzenetet kapott: „Ímé, fogansz a te méhedben és szülsz fiat, és nevezed az ő nevét Jézusnak.” Ez a Máriának szóló üzenet a legáldottabb adventi ígélet.

Mária boldog, mert Jézus jön, hozza az Atya üdvözítő akaratát. A mi adventi feladatunk az, hogy engedelmes és alázatos szívvel várjuk őt, az érkezőt. Adventje volt az Ószövetség népének is, mert prófétáin át Isten üzenté népének, hogy „eljön Sionnak a Megváltó” Ez az ígélet nagy örömmel tölthette és töltötte be a szíveket. Isten mindenkinek megígérte a Megváltó érkezését. De a Máriával közölt üzenet személyes ígélet volt, ami elsősorban csak neki szólt: „Fogansz a te méhedben.” Ez indította Máriát Názáretből Erzsébet otthonába.

Volt-e valamikor olyan örömd, amit valakivel meg kellett osztanod? Hiszem, hogy mindenkinek volt már ilyen öröme, és hiszem, hogy mindegyiket Isten adta. Jó ezeket továbbadni. Hányszor tudtál örömet szerezni éppen azzal, hogy az Istentől kapott örömöket átadtad másoknak is.

Erzsébet, aki szintén gyermeket vár, amikor meghallotta Mária köszöntését, akkor szíve alatt „repetett a magzat”. A még meg nem született gyermeke megérezte a még meg nem született Megváltó jelenlétét. Adná a jó Isten, hogy ebben az adventben minden szívben megmozduljon az új élet és mindenki személyes ügyévé tegye a Krisztussal való találkozást. Erzsébet a Szentlélek hatalma alatt így kiált fel: „Áldott vagy te az asszonyok között.”

Minden anya áldott, mert örökös adventben él, mert Isten teremtő művének és gondviselő szeretetének csodálatos eszköze. Áldott minden anya, aki szívesen várja gyermekét, mert tudja, hogy Isten adja azt.

Mária áldott „az asszonyok között” Benne nem egyszerűen egy gyermek fogantott, hanem Isten szerelmes Fia, Jézus Krisztus, és ez azt jelenti, hogy a betlehemi gyermek az, aki mind az idők végezetéig megtartja a Máriákat, az édesanyákat és az egész világot.

Az édesanyáknak sok terhet kell elviselniük, és nem is könnyű terheket. Ezeket a terheket nem lehet más vállára tenni, hanem el kell viselnünk. Vannak imádkozó asszonyok, akik a teherviselésben szüntelenül Isten segítségét kérik. Amíg imádságunkban elmondjuk Istennek, hogy képtelenek vagyunk tovább vinni a terheket, addig ő már csendben odahajol a szívünkhöz, és így szól: „Veled vagyok!”

Isten így tanított bennünket: „Egymás terheit hordozzátok!” (Gal 6,2) Mondjuk el terheinket Istennek, és hordozzuk kölcsönösen azt az emberekkel.

Az ige szerint maga Erzsébet sem tudja, hogyan jutott arra a gondolatra, hogy „az ő Urának” anyjaként köszöntse Máriát. Valamilyen titokzatos megvilágosodás láttatta meg vele azt az igazságot, hogy „Jézus Úr” Ez a titokzatos megvilágosodás a Szentlélek munkája volt.

Miként várod ez adventben őt? Mint Urat, aki uralkodik a világ felett; mint királyt? Ez az Úr, ez a Király a betlehemi gyerek, aki növekedni akar a szívben. Ennek az Úrnak hatalom adatott mennyen és földön. Hatalma van életed felett, hogy megtanítsa a gyűlölet világában szeretni, a nehézségek között örvendezni, hogy te is tudj sietni, akárcsak Mária, adventi örömmel mások felé. Istennek gondja volt arra, hogy Máriának ne a názáretiek csúfolkodó szava okozzon bánatot, hanem Erzsébet bizonyágtétele szerezzen örömet számára. Sohase szégyelled vállalni Jézust, halld meg azoknak a szavát, akik

örülnek a te örömdnek, a te megtért szívednek, mint ahogy Erzsébet szíve alatt örvendezett az eljövendő útkészítő, Keresztelő János Jézus Krisztus érkezésének.

Advent van, sietnek-e az örömondók, a Krisztus érkezéséről tanúskodó bizonyosságtevők? Vagy az örömondók a sok emberi gyűlölködés közepette elhallgattak?!

Kérjük Istent imádkozó szívvel, hogy legyenek áldottak adventi napjaink, s tanítson meg minket örömmel váró emberekké lenni!

Szent advent, áldott napjaiban
Hadd hallja ezt meg minden szív,
A Jézus jön, a Jézus itt van,
A Jézus vár, a Jézus hív.

Amen.

Pásztori Jenő

Te vagy-e az Eljövendő?

Alapige: Máté 11,1–6

Bibliaviasítás: Máté 11,1–19

Advent 4. vasárnapja van ma. Ez a szó latin eredetű és jövetelt, érkezést jelent, s a Krisztusra várás ideje. Egy bibliamagyarázó, Achelis szerint az adventi időt a 6. század közepétől ünneplik a keresztyének. Régi időben a böjt és a bűnbánat ideje volt. Ezt az időszakot ma is, mint mindenkor, a várakozás és a váradalom boldogsága tölti be. Sok hívó hangulatot felkeltő érzés van ezekben a napokban!

A jövetelt, az érkezést azonban mindig és mindenütt a várakozás tölti be. Várni szoktuk a hosszú útról érkező szeretteinket, régi jó barátainkat, ritkán látott, idegen földre költözött szomszédainkat. Várni szokta szerető szívű, gyermeke sorsáért aggódó, öreg édesanya messzire elutazott gyermekeitől a levelet. Amikor arról értesül, hogy várva várt gyermeke nemsokára megérkezik, kibeszélhetetlen boldogság és öröm tölti el szívét.

Éppen ilyen érzésekkel, repeső szívvel várja a szerető gyermek is a találkozást. Gondoljunk Petőfi Sándor közismert versére, amelyben olyan csodálatos szép színekben örökíti meg az édesanya viszontlátásának váradalmát. Gyönyörű gondolatok jutnak eszébe. Felújulnak az anyai szeretet leírhatatlan képei: a kis szoba, a bölcső, az édesanyai ölelő kar.

Várni szoktuk, hogy betegségünkől felgyógyuljunk. A diák várja, hogy a vizsgákon sikeresen túl legyen, az éhező a kenyeret, a szomjúzó az üdítő forrást, az árva, hogy gondot viseljének reá, a mezítelen, hogy felruhazzák.

Olyan sok-sok várakozás van az emberek érzésvilágában, hogy annak felsorakoztatására semmiképp nem vállalkozhatunk. Ezek a várakozások mind igazak, meghatóak, szépek lehetnek, de ezek csupán emberi váradalmak. Az evangéliumban magasztosabb, szentebb, emelkedettebb várakozás van: az Úr Jézus Krisztus érkezésének várása. Ha egyedül Őt várjuk, minden más vonatkozású várakozásunk Őbenne beteljesül. Hisz oly sokszor megtörténik, hogy az édesanya vagy a gyermek hiába várja a találkozást, a beteg a gyógyítót, az éhező a kenyeret, a szomjúhozó az italt, a mezítelen a ruhát, a szülő gyermeke boldogságát. De aki az Urat várja, és az emberi váradalmakat az Úr Jézus Krisztussal várja, soha nem csalódik. Erre az evangéliumi igazságra a mi mennyei édes Atyánk taníthat meg éppen ezekben az adventi napokban.

„Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” – kérdezi Keresztelő János tanítványain keresztül az Úr Jézus Krisztustól. Talán ez minden keresztyén ember egyik legfontosabb kérdése. Te vagy-e a Krisztus? Te vagy-e a megígért Messiás, aki az új életet, az új parancsolatot, az evangéliumot, az emberek újjászületését, boldogságát és a megváltást hozod? Ezt kérdezi Keresztelő János is fogsága idején, mikor tudomást szerzett Krisztus cselekedeteiről, tanításairól.

Nagy Heródes fejedelem Jánost börtönbe záratta, mivel szemébe merte mondani erkölcsstelen, vérfertőző bűnét. Szinte furcsának, érthetetlennek, megmagyarázhatatlannak tarthatjuk Keresztelő János kérdését. Hiszen Ő volt az, aki az Úr Jézus nyilvános működése előtt bűnbánatra és megtérésre hívta fel Izrael egész népét, hirdetve Isten országának eljövételét. Ugyancsak János volt, aki a legnagyobb bizodalommal és vallástétellel tett bizonyosságot az Úr Jézus Krisztusról. S most mégis azzal a kérdéssel küldi el az ő tanítványait: Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk? – Mert annyi bizonyos, hogy a Megváltó cselekedetei, igehirdetése szárnyon járt, sokan tudomást szereztek arról és beszélték mindenütt az országban. Csak így juthatott el a hír abba a városba is, ami egyébként messzire feküdt Galileától, ahol Keresztelő János fogságot szenvedett.

Testvéreim, ne ütközzünk meg mégse a Keresztelő János kérdésén. Hogy mi lehetett a célja ezzel a kérdéssel, azt a Szentírás nem mondja meg!

Azonban komolyan feltételezhetjük azt, hogy Jézus ezáltal akarta arra kényszeríteni, hogy nyilvánosan jelentse ki magát Messiásnak, mert az ő szabadulását is ettől a lépéstől várta. Vagy talán arra is gondolhatunk, hogy éppen ezáltal akart alkalmat nyújtani tanítványainak arra, hogy Jézussal érintkezésbe lépjenek s személyesen győződjenek meg Jézus Istenségéről, hatalmáról, méltóságáról, amelyről János már régóta meggyőződött, és amelyről személyesen is bizonyosságot tett.

Valójában ez az alapja minden adventi ünneplésnek, hogy meggyőződünk és betelünk azzal a boldog érzéssel: Jézus a megígért és eljött Messiás! – A mi Urunk is erről akarja meggyőzni a hozzá érkezett küldötteket, mikor azt válaszolja: „Menjetek, és mondjátok el Jánosnak, amiket hallotok és láttok: vakok látnak, és bénák járnak, leprások tisztulnak meg, és süketek hallanak, halottak támadnak fel, és szegényeknek hirdetik az evangélium.” (Mt 11,4–5) Jézus, mikor ezeket a szavakat mondja, Ézsaiás jövendöléseit akarja igazolni, hogy a megígért Messiás Őbenne már eljött és itt van közöttük! Nincs szükség tehát más eljövendőre várakozniuk!

II.

„Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” E kérdés reánk nézve is nagyon fontos, mert ez a mi hitünknek igazi alapja, amelyen felépülnek a mi keresztyén jogaink és reménységeink. Ezért nekünk is az a kötelességünk, hogy mi is lélekben elinduljunk János tanítványaival Jézushoz, hogy halljuk az Úr feleletét erre a fontos kérdésre.

Amint olvastuk alapigénkből, láthatjuk azt, hogy amikor a tanítványok Jézushoz érkeztek, Őt munkában találták. A sokaság között tanított és gyógyított. Ezért is felelt csak ennyit az Úr: „Mondjátok el..., amiket hallotok és láttok” – mert ez bőségesen elég!

Igen, szólhatnánk ma sokan, ha mi is szemünkkel láthatnánk, fülünkkel hallhatnánk Jézust, hinnénk Neki, de vajon szólhatunk-e ekképpen?

Keresztelő tanítványai csak kezdetét látták az Úr áldásdús munkásságának. Vajon mi nem látjuk, hogy Krisztus Anyaszentegyházát adja az Ő hívei számára, melyet vérvél szentelt meg? Nem látjuk, hogy a vakok szemei megnyílnak? Hisz Krisztus eljöv-

tele előtt sötétségben, szorongatásban, árnyékban voltunk. Az Ő evangéliuma mint fényes nap oszlatja el a ködöket, a tudatlanság sötét fellegeit és fényt derít a temető éjjelére is. Megnyitotta a menny kapuját Isten országa felé. Nem látjuk, hogy a sánták járnak! Mert felemeli a porba hullt embereket, nem hagyja az élet útján elesetteket, erőt ad lábaikba, hogy tovább mehessenek a keskeny úton. Sőt az Úr azt akarja, hogy ne a bűn, a gyarlóság szemétdombján pusztuljanak el gyermekei. Nem látjuk a megtérő bűnösöket? A csalódásaikból fölébredt, megátalkodott gonoszokat? És nem prédikáltatik-e ma is az evangélium a szegényeknek? Fontoljuk meg és gondoljuk át mindezeket, atyámfiai. Legyen a mai adventünk egy ilyen mély átérzése a mi Urunk Jézus jövetelének!

Végül azt mondja alapigénk: „És boldog, aki nem botránkozik meg énbennem.” (6. vers) Testvéreim, botránkozás nélkül, boldogan várjuk Őt az égből, aki a vámszedők, a bűnösök és a te barátod is!

Akkor lesz igazi adventünk, boldog karácsonyunk, ha nyitott szívvel, imádkozó lélekkel várjuk és keblünkre öleljük Őt! Ámen.

Mit adhatunk a gyermekeinknek?

Az esztendő hosszú alkonyában gyermekeink nagy várakozásban élnek. Tágra nyílt szemekkel figyelnek, hallgatóznak, arcuk ragyog – várják a Karácsonyt. *Mit adhatunk nekik ajándékba?*

Az bizonyos, hogy életük folyamán olyan utakon járnak majd, melyekre mi nem is gondoltunk. Idegen tengereken fognak siklani és olyan távlatokat fognak látni, amelyek számunkra ma még elképzelhetetlenek. *Milyen útravalót adhatunk nekik?*

Adjunk nekik mindenre kiterjedő figyelmet.

Reménységet arra, hogy az egyénnek fontos helye van a világban.

Humorérzéklet. A nevetés sok feszültséget fellazít.

Fegyelmet, mert aki nem tudja betartani a Rendet, az káoszban él.

A munkára való készséget. A kielégítő munka tartós örömet jelent.

Azt a tudatot, hogy szeretik feltétel és követelmény nélkül.

Végül Isten ismeretét. Aki tudja, hogy Isten szereti, gondja van reá az utolsó kis hajszáláig, az soha nem lesz elveszett ember.

Mit adhatunk még a gyermekeinknek?

A nyílt eget, a barna földet, a kék vizet, a csillagokat, madárdalt, pillangókat, felhőket és szivárványt. Napfényt, holdfényt és a láng fényét.

Egy nagy és erős kezet, amint lenyúl egy piciny kézhez, egy dicséretet, egy váratlan puszit, egyenes választ egy bonyolult kérdésre. Lelkesedést. Vidám, hosszú napokat és félelem nélküli éjszakákat.

Egy boldog és békés otthon emlékét.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

A szántóföldbe elrejtett kincs

Alapige: Máté 13,44

Az ige megértéséhez

thesaurus = kincs, thesauridzó = (kincseket) gyűjteni. Héber megfelelője otsar. Eltérően az általános szóhasználattól, Jeremiás már az Úr mennyei tárházáról beszél (50,25; 51,16), melyből „haragjának szereit” hozza elő, de szelet, havat, jégesőt is. Ézsaiás az Úr félelmét nevezi kincsnak (33,6). A 45,3 szerint az Úr „a sötétségnek kincseit és a rejtékhelyek gazdagságát” osztogatja, avégre, hogy megtudják, azaz megismerjék, hogy ő az Úr. Az Úr félelme és ismerete után úgy kell az embernek kutatnia, miként az ezüst és a kincs után ásnia. (Péld 2,4 skk) A szinoptikusoknál 16-szor fordul elő, többnyire Jézus szájából hangzik el, Pálnál kétszer és a Zsidókhöz írt levélben egyszer. Az Újtestamentumban ez a kincs maga Jézus, egyben olyan eszkatalógiai cél is, melyet az ember nem kiérdemel, hanem megtalál. Jézusban van elrejtve a bölcsességnek és az ismeretnek minden kincse (Kol 2,3). Jóllehet „ez a kincsiünk cserépedényekben van” (2Kor 4,7) és a „Krisztus gyalázatában” van elrejtve, mégis nagyobb gazdagság az Egyiptom minden kincsénél (Zsid 11,26). Példázatunkban Jézus valószínű, hogy ezüstérmékkel vagy drágakövekkel tele agyagedényre gondolhatott. A Mezopotámia és Egyiptom közé ékelődő Palesztinában évszázadokon át végigsöprő háborúk arra kényszeríthették az ott élőket, hogy kincseiket elássák. Egyébként a kincsek elásása a keleti folklór és népmesék egyik kedvenc témája, gondoljunk csak a qumráni vörösréz hengerekre (fémtekercesek). Aki háborús időkből elásta vagyonát, az azt követő békésebb idők létbiztonságát alapozta meg. De a menekülők is elrejtették kincseiket, a hazatérés reményében. A Mt 25,25-ben az egyik szolga a rábízott talentumot a földbe ássa: „Azért féltvén, elmentem és elástem a talentumot a földbe... Ma sem ritka a talált kincs.

kryptó = elrejteni. Héber megfelelője a chaba, kachad. Ugyanezzel a kifejezéssel találkozunk a kovász példázatában (13,33), melyben az asszony három mérce lisztbe elegyíti, azaz rejti (enekrypszen) a kovászt. A Zsid 11,23-ban a csecsemő Mózes elrejtésénél ugyanezt a kifejezést (ekrybé) olvassuk. Példázatunkban a megtalált kincs újbóli elrejtése, elásása tulajdonjogilag nem volt tisztességes dolog, bár nincs utalás annak jogi helyzetére. Viszont a példázatnak a szándékára, a krisztusi üzenetre kell figyelniünk, és nem másra: a Krisztus-követőknek a legnagyobb áldozatot kell meghozniuk, azaz mindentől le kell mondaniuk, ha azt akarják, hogy a megtalált kincs, az örök élet az övék lehessen, mely egy olyan mindent felülmúló érték, melyet földi mértékkel nem lehet mérni. Akár úgy tekintett a szolga a megtalált kincsrre, mint gazdátlanra, akár úgy, mint amely csak őt illeti meg, mindenestre nem lopja el, hanem félbeszakítja munkáját, elmegy, mindenét pénzzé teszi, hogy megvásárolhassa a szántóföldet. Legitim módon szerzi meg. Figyelemre méltó, és mégis csak tisztességes dolog, hogy a leletet, melynek tulajdonosa eltűnt (?), nem egyszerűen csak magához veszi, hanem formailag törvényesen, korrektül cselekszik, amikor megvásárolja a szántóföldet, ugyanis a megvásárolt szántóföldhöz tartozik mindaz, ami benne van, így hát a szántóföld megvásárlása után a kincs is az ő tulajdonát képezi. Egy ingatlan megszerzése a hozzá tartozó ingóságok

tulajdonjogát is jogszerűen foglalja magába. Azzal, hogy a megtalált kincset ismét elrejtí, hármast követ: a) a kincs maradjon a szántóföldben, mert oda-, hozzá tartozik, b) ezáltal maradjon biztonságban, c) maradjon továbbra is titokban.

Az ypagó = elmenni (praes.), póleó = eladni (praes.) és az agoradzó = venni, megvásárolni (praes.) kifejezések jelenléte és jelen ideje Máténál is régebbi megfogalmazásra mutatnak, ugyanis Máté evangélista kerüli a praesentia historicaat.

Prédikáció

Amelyet megtalálván az ember

Példázatunknak egyik kulcsszava a *megtalálni* kifejezés. Isten váratlanul lép be az életedbe, tekintet nélkül az előéletedre, mindegy, hogy istenkereső voltál, vagy bűnben éltél. A szántóföldben elrejtett kincsekre te is véletlenül találhatsz rá, ne kutakodj utána, ne keresd, úgylis egyszer rátalálsz, ingyen, kegyelemből, hit által. Azt jelenti ez, hogy ez a rendkívül értékes és rejtett kincs Isten kegyelméből lesz a tied, azaz akkor is rátalálhatsz, ha sohasem keresed. Isten ajándéka ez! A legenda szerint Eisik Jekelnek, egy öreg és nagyon szegény krakkói zsidónak álmában azt parancsolta Isten, hogy menjen Prágába, ahol a királyi palotához vezető hídon kincsekre talál. Másnap reggel lyukas szandáljába lépett, régi, foltos öltönyét magára öltve elindult Prágába. A Károly hídon őrőség állott. Jekel napokon át ott ácsorgott a hídon, csupa szem-, csupa fülként. Türelemmel várt az álomban megígért kincsekre. Egy nap így szólt hozzá az őrőség parancsnoka: „Találkát beszéltél meg? Vársz valakire?” Jekel részletesen elmesélte az álmát. A parancsnok nagyot kacagott, majd így szólt: „Bolond vagy! Te még hiszel az álmokban? Én is elmehettem volna Krakkóba, amikor évekkal ezelőtt álomban hozzám is így szólt az Isten: Eredj Krakkóba, él ott egy öreg zsidó, Eisik Jekelnek hívják. A kemencéje alatt egy egész láda kincs van elrejtve, ásd ki! De én nem vagyok bolond, nem hiszek az álmokban, így nem mentem Krakkóba.” Erre Jekel meghajolt, s anélkül, hogy egyetlen szót szólt volna, visszatért Krakkóba. Otthonába érkezve azonnal ásni kezdett a kemencéje alatt, és valóban egy hatalmas kincses ládára talált. Végtelen örömeben gyönyörű zsinagógát építtetett. Ő sem kereste a kincset, csak rátalált. Te se keresd a nagy kincset, Isten országát, de ha egyszer rátalálsz, menj el te is, add el mindenedet, add cserébe érette a szívedet, egész életedet maradéktalanul, hogy a tiéd lehessen az Isten országa. Igaz, hogy a Máté 6,33-ban ezt olvassuk: „Keressétek először Istennek országát...”, de csak a Károli fordításban áll így. Az eredeti szövegben a *dzéteó* azt is jelenti, hogy törekedni valamire. Luther is így fordítja: trachtet = törekedjete, azaz iparkodjatok valamire. De Károli is ezt érti a *keresni* kifejezés alatt: azaz egész életünket Isten akarata és uralma alá helyezni. Aki ezt teszi, megtalálja a szántóföldbe elrejtett kincset, Isten országát.

Figyelemre méltó az Isten országát *megtalálni* (*euriskó*) kifejezés. Példázatunkban szó sincs keresésről, annál inkább a megtalálásról. Filep és Nátánael sem keresték a Messiást, és mégis így kiáltottak fel: „Megtaláltuk a Messiást!” (Jn 1,42) Kít találtak meg? „Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust.” (Jn 1,46) Te sem találd meg azt, akit keresel, ha csak Isten elődbe nem adja. (Jn 17,22) A samáriai asszony sem kereste a Messiást, mégis megtalálta a Jákob forrásánál. Pál sem kereste a damaszkuszi úton, sem a filippibeli börtönőr, és mégis megtalálták. „Megtaláltak azok, akik engem nem kerestek, nyilvánvalóvá lettem azoknak, akik felőlem nem kérdezősködtek.” (Róm 10,20) Ézsaiás 65,1-ben pedig ezt olvassuk: „...megtaláltattam magamat azokkal, akik nem is kerestek” Az azonban természetes, hogy a megtalálás egyik feltétele az, hogy istenkereső ember légy (Mt 7,7), hogy olyan

megfáradt és megterhelt ember légy, aki Istennél vágyik nyugalomra. És ha törekszel is erre, és végül rá is találsz, nem a te érdemed. Ez a drága kincs ajándék. (Zsid 6,4) Oly nagy érték ez, melyet nem lehet kiérdemelni semmilyen teljesítmény révén. Nem ezen múlik, nem a kereséseden, nem a teljesítményeden, hanem Isten végtelen kegyelmén. De sokan ma is *elmennek mellette*, Isten szántóföldjén. Talán te is elmész mellette, észre sem veszed, de ez nem változtat az isteni elhívás értékén. Az akkor is kincs marad, ha rá sem nézel, észre sem veszed, sőt megveted. Mennyire hálásnak kell lenned azért, hogy neked is adatott megismerni azt a kincset, melyet Jézus hozott neked. Jézus egész földi életében ott forgolódott az emberek között, Isten nagy szántóföldjén, s mégsem vették észre, sőt a „legkegyesebbek” meg sem látták, látni sem akarták, elmentek mellette, a földre szállott mennyei kincs mellett. Te is elmész mellette? Állj meg szavára, amikor feléd fordul, s így szól: Jer, és kövess engem! Amilyen *váratlanul* bukkansz majd rá, olyan váratlanul fog bekövetkezni megtérésed, s szegény lévén gazdaggá leszel ő általa. (Jel 3,12–19)

Itt az Isten köztünk, talán egy lépést sem kell tenned, a világ végére sem kell menned, hogy rátalálj az Isten országára, ahol az ég összeölelkezik a földdel. *Jelenti magát* Jézus, csak oda kell nézned, észre kell venned, hogy melletted, feletted, alattad és benned van. Erre tanít a következő kis történet is: „Elmegyünk és megkeressük az Isten országát, azt a helyet, ahol az ég a földdel találkozik” – mondta két szerzetes. Ugyanis egy régi könyvben azt olvasták, hogy van a világon egy hely, ahol az ég és a föld találkozik, és ott van Isten országa. És útra keltek, maguk mögött hagyva kolostoruk celláját. „Addig nem térünk haza, míg meg nem találjuk” – mondták. A fél világot bebarangolták, éheztek, szomjúhoztak, a kísértő újból és újból megpróbálta letéríteni őket útjukról. Azt is olvasták abban a régi könyvben, hogy ott, ahol az ég a földdel összeér, van egy ajtó, azon csak kopogtatni kell, s máris megérkeztek Isten országába. Végül megtalálták, amit kerestek, az ajtón kopogtattak, s remegő szívvel nézték, amint kinyílt az ajtó. Aztán beléptek. Ekkor vették észre, hogy ugyanott vannak, ahonnan évekkel ezelőtt elindultak: kolostoruk cellájában. Most már tudták, hogy Isten országa az a hely, ahol az ég a földdel összeölelkezik, itt van a cellájukban, pontosan azon a helyen, ahová Isten állította őket. Csak eddig nem vették észre, eddig elmentek mellette. Valóban itt az Isten köztünk, valóban jelenti magát Jézus. Nem azért lesz a tiéd Ő, mert kerested, hanem azért, mert engedte magát megtalálni, engedte, hogy te is rátalálj a szántóföldbe elrejtett drága kincsre.

Eladván mindenét, amije van

a) *...és a felett való örömeben...* Példázatunkban nagyon kihangsúlyozott a talált kincs fölötti szokatlan, rendkívüli öröm. Ez a nagy öröm arról árulkodik, hogy itt jóval többről van szó, mint egy megtalált, ékszerekkel tele kincses ládáról. Példázatunk egy olyan *más* kincsre mutat, melyért fölötté való végtelen örömeben mindent oda kell adnod (25,21.23; 9,15). E fölött való öröme sem a szenvedések, de még a legnagyobb áldozathozatal idején sem tűnik el. Miért is adsz oda mindent e fölötti örömeben? Mert mást nem is tehetsz!

b) *...és eladván mindenét, amije van...* Mit mondott Jézus a gazdag ifjúnak? Ha tökéletes akarsz lenni, „add el minden vagyonodat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben.” (Lk 18,22) Jézus sem itt, sem a szántóföldben kincsre találó ember esetében nem Isten országának nagyságát, szépségét ecseteli, hanem egy *sajátos magatartásra* indít: ha te is megtalálta Isten országát, akkor eredd el te is, és *hasonlóképpen cselekedj!* Ha Jézus igaz tanítványa akarsz lenni, akkor *ezt a példát kövesd!* Más út, középút nem vezet Isten országába.

Mit jelent számunkra ez a *minden*? A hangsúly itt ezen, és nem a kincsen van, mely egyébként is kétségbevonhatatlan és vitathatatlan. Jézus itt nem a „legfőbb jó”-ról beszél, amiért mindenedet oda kell adnod. Jézus itt a te Istenhez való személyes viszonyodról, igaz keresztyén magatartásodról, az életed *odaszenteléséről* beszél. Ez az igaz tanítvány ismertetőjele. (5,29 sk.; 6,3; 10,37–39) Isten végtelen örömet szerző kincse csak akkor lehet a tied, ha annak minden mást *alárendelsz*, ha az számodra mindennél többet ér, mindennél fontosabb. Ez az érték nem egy a többi érték mellett. Ez a kincs nem más kincsekkel mozog azonos nívón. Olyan radikális különbség van a kettő között, mint a földi élet és az örök élet között.

Tudod, miről kell lemondanod? Arról, amelyhez eddig a legjobban ragaszkodtál a világon. A gazdag ifjú gazdagságához ragaszkodott, és képtelen volt Isten országáért lemondani róla. Ábrahám viszont kész volt lemondani egyetlen fiáról, Izsákról, akit szeretett, egy még nagyobb kincserébe. De ez a lemondás *semmi esetre sem jelentheti földi kötelességeid elhanyagolását!* Sorrendi változást jelent. Csak Jézus után következhetnek a tied. Ő az első, és csak utána mindenki más. Ez azonban nem jelenti az ötödik parancsolat megszegését. Továbbra is érvényes: „Tiszteld atyádat és anyádat...”! Az, hogy ez a szántóföldbe rejtett drága kincs mindenedbe kerül, amid van, semmi esetre sem azt jelenti, hogy eladd a házadat, bútoraidat, hogy feladd a hivatásodat, hogy lemondj képességeidről és kulturális javaidról. Nem ezt kéri Jézus tőled cserébe az örök életért.

Ő a *szívedet* kéri, egész életedet és nem annak felét. Azt kéri, hogy szabadulj meg önmagad rabságából, régi énedtől, óemberedtől. Pál apostol ezt egy nagyon sokatmondó igével szemlélteti: *meghalni*, azaz Krisztussal együtt meghalni, az ő keresztyét felvenni, feltámasztásában saját új életedet látni és elfogadni. Ha igazán képes vagy *ezt a fajta mindent* odahagynod, attól megválnod, csak akkor lesz a tiéd a szántóföldbe rejtett drága kincs, Isten országa. Mert ha meg akarod tartani az életedet, elveszíted azt, és ha hajlandó vagy azt öerette elveszíteni, megtaláloed azt. Nem lehet az életed egy olyan passzív élet, mely már csak a halálra vár. Aktív életért imádkozzál, mely felvállalja a legnagyobb kihívást, a legbátrabb és legteljesebb fordulatot is: azaz *maradéktaulanul* add oda magad Istennek. Mondj nemet önmagadra, s várj mindent Istentől.

c) *Ne fájjon!* Ne fájjon otthagynod mindazt, ami amúgy sem egyezik, és nem fér össze az Istenben való igaz hiteddel és az ő országában való reménységgeddel. Ha megsztod a szíved Isten országa és a világ öröme és dicsósége között, és ez utóbbiakat is szeretnéd megtartani, önmagadat pusztítod. Ne fájjon, ha arról kell lemondanod, amiben eddig örömöd volt. Lemondásod nem tesz szegényebbé, hanem gazdagabbá, óembered halála pedig élővé. Légy Isten országának tulajdonosaként az emberek szemében szegény ember, hogy ugyanakkor mennyei mértékkel mérve mérhetetlenül gazdag lehess! Bizonyára példázatunk embere fáradságos munkával szerezte meg földi javait, bizonyára nagyon igyekezett azoknak gondját viselni. És mégis otthagyta, lemondott róluk. Vállalta, hogy *ostobának* titulálják. Úgy tett, mint az amerikai aranyásók: mindenüket maguk mögött felégetve, egy nagyobb kincs reményében indultak el az óhazából egy új világba, az ígéret földjére. De sokan tartották őket bolondoknak. És ma is bolondoknak tartják azokat, akik Istenre hallgatnak, akik elindulnak a bűn óhazájából egy új világba, az ígéret földjére, mely a mennyekben van. Vigasztaljon hát az, amit az 1Kor 1,18-ban olvasunk: „Mert a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek; de nekünk, akik megtartatunk, Istennek ereje.” Megtartatunk, hiszen rátaláltunk a szántóföldbe elrejtett kincsrre, Jézusra. Ez a mi igazi örömünk egyetlen forrása. Ámen.

Ajánlott irodalom

- EICHLER, J.: Schatz. In: Coenen L., Beyreuther E., Bietenhard, H.: *Theologisches Begrifflexikon zum Neuen Testament*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1967, 99–100.
- GARTNER, B.: Suchen, Finden. In: Coenen L., Beyreuther E., Bietenhard, H.: *Theologisches Begrifflexikon zum Neuen Testament*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1967, 1187–1192.
- HOFFSÜMMER, W.: *Kurzgeschichten für Gottesdienst, Schule und Gruppe*. 1. M. Grünewald Verlag, Mainz 1990, 139–140.
- JAKUBINYI Gy.: *Máté Evangéliuma*. Szent István Társulat, Budapest 1991, 169.
- JEREMIAS, J.: *Die Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1962, 197–198.
- KÜHNER, A.: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Aussat Verlag, Neukirchen-Vluyn 1994, 71.
- LOHMAYER, E.: *Das Evangelium des Matthäus*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1956, 225–227.
- MUNDE, W.: Verbergen. In: Coenen L., Beyreuther E., Bietenhard H.: *Theologisches Begrifflexikon zum Neuen Testament*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1967, 1249–1253.
- RIENECKR, F.: *Das Evangelium des Matthäus*. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 190.
- SCHLATTER, A.: *Das Evangelium des Matthäus*. Calwer Verlag, Stuttgart 1965, 220–221.
- SCHNIEWIND, E.: *Das Evangelium nach Matthäus*. NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1950, 173.
- SCHWEIZER, E.: *Das Evangelium nach Matthäus*, NTD 2. Vandenhoeck-Ruprecht, 1973, 203.
- VARGA Zs.: *Máté evangéliumának magyarázata*. Jubileumi Kommentár, Budapest 1969, 20.

Prédikációk karácsony nagyhetére

Csomay Árpád
Biharszentjános

Jézus származása

Dávid

Alapige: Máté 1,6

Bár modern világban élünk, a számítógépek világában, mégis jó nézegetni azokat a fényképeket, amelyek gyermekkorunk szép emlékei. Az ifjúságunk idején készült fényképeket nézve elmerengünk a letűnt idők felett. Szépek azok az emlékek is, azok a fényképek, amelyek házasságkötésünk eseményeit tárják elénk.

Büszkeséggel tölt el bennünket a szép gyermekkorunk, ifjúi éveink, a házasságkötésünk. Mennyi örömmel teli emlék, s ezekben mind mi vagyunk a „főszereplők”

Közben Isten is nézi ezeket a fényképeket, s enyhén szólva mosolyog rajtunk. Ő másképpen nézi a kedves emlékeink fényképeit. Neki röntgen-szemei vannak, s látja azt is, ami egészen mást mutat, amire egyáltalán nem lennénk büszkék.

Nézzük csak meg az Úr Jézus fényképalbumát. Lapozgatjuk, nézzük az őseit...

Jézussal kapcsolatban inkább a dicső dolgokra gondolunk, vagy arra, hogy Jézus születése Augustus császár népszámlálásával kezdődik. A hosszú vándorút fáradalmi kimerítették Józsefet és Máriaát, s így jutottak el Betlehembe, ahol nem volt helyük a vendégfogadó háznál.

Máté evangélista azonban egészen másképpen tárja mindezt elénk. Ő nem Jézus születésének a történetét írja le, hanem a nemzetségtáblázatát. Végigvezet bennünket Jézus Krisztus családfáján. Ez azonban meglepetésekkel van tele. Mert ott van ebben a táblázatban Támár, Ráháb, Ruth, akikre nem nagyon vagyunk büszkék. Aztán az igében az Uriás feleségéről hallottunk... Mit jelentsen ez? Ilyen lecsúszott nőszemélyek, prostituáltak, erkölcstelenek, s ott vannak az Úr Jézus ősei között?! Hogy lehet ezt értelmezni?

Úgy, testvéreim, hogy Isten ennyire „alászállt”, hogy az Úr Isten ennyire vállalta velünk a közösséget! Igazán emberré lett!

Az Úr Isten vállal téged is, testvérem, és engem is, akik erkölcstelen, parázna, Istentől elfordult életet élünk. Mert paráznaság az, amikor elhagyjuk szeretett és szerető Istent, Aki áldásával halmoz el bennünket, és helyette a bálványainkban lelünk örömet. A pénz istene, az élvezetek, a sok munka mind-mind megannyi paráználkodási lehetőség, melyeket nagyon is kihasznál a mindenkori ember. Mi mindig mást akarunk, mint Isten!

Már az első emberpár is – Ádám és Éva – a paradicsom kertjében mást akart, mint Isten. Nagyobb akart lenni, okosabb, vagy legalább is olyan, mint Isten. És itt tévedett. Nem lett nagyobb, hanem kiesett az Istennel való közösségből.

És Isten a magasból alászállott, mert szívében viselte a sorsunkat. Emberré lett. Vállalt bennünket.

Közben olvassuk a nemzetségtáblázat férfi neveit: Ábrahám, Izsák, Jákob. Egyszer csak egy női név következik. Ez valahogy nem illik oda. Különösen keleten idegen ez. És nem is csak egy női név. Máté említi Támárt, aki „tisztátalan személynek” öltözik. De olvasunk Ráhábról, a prostituáltról, Ruthról, aki Boáz párja lesz és a mai igében

olvasunk az Uriás feleségéről, Betsabéről. Férje a harctéren van. A király, Dávid észreveszi őt fürdés közben, lenyűgözi a női test szépsége és megszerzi magának. Uriást a harc sűrűjébe állíttatja, aki ott meghal. Micsoda egy önző és gyilkos ez a Dávid! Hogy juthatott idáig Dávid, aki oly szép zsoltárokat írt, aki Isten gyermeke volt! Felfoghatatlan!

Viszont az is felfoghatatlan, hogy mi ezen csodálkozunk. Talán nem ilyenek a mi gondolataink is?! Önző emberek vagyunk, akik megöljük a testvért, vagyis benne a szeretetet, a hitet, a reményt, a békességet és még annyi mindent! És testünk kívánságának a rabjai vagyunk: férfiak és nők egyaránt.

De jön Nátán, a próféta, ki ráébreszti Dávidot bűnére: **Te vagy az az ember!**

Isten Igéje ma éppen hozzánk szól az Úr szolgálja által: Te vagy az az ember! Isten ujja ma rád és rám mutat!

És Dávid magába száll, és bűnbánatot tart, és imádkozik, mert tudja, hogy közte és az Úr között ott van a bűn, ami elválasztja őt az Úrtól. Olyan szépen imádkozik az 51. zsoltár szavaival. Olvassuk csak, testvéreim: „Könyörülj rajtam én Istenem a te kegyelmességed szerint; irgalmasságodnak sokasága szerint töröld el az én bűneimet! Egészen moss ki engemet az én álnokságomból és az én vétkeimből tisztíts ki engemet... Ímé, én vétekben fogantattam és bűnben melengtettem engem az én anyám... Tisztíts meg engem izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engemet, és fehérebb leszek a hónál... Tiszta szívet teremts bennem, oh Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem... Ne vess el engem a te orcád előtt és a te szent lelkedet ne vedd el tőlem. Add vissza nekem a te szabadításodnak örömét...”

Ugye, milyen szép, milyen szívből jövő imádság! És ez most és mindenkor mindnyájunk imádsága kell legyen, mert mi mindannyian Dávidok és Betsabék vagyunk, akik egymást kívánjuk meg. Nem Istent kívánjuk szent vágyakozással, hanem egymást, tisztátalan gondolatokkal. Ez pedig dávidi és betsabéi gerjedelem és nem Istentől való. No meg támári és ráhábi és Ruth szerinti!

Micsoda egy fényképsorozat ez a mi ősi természetünkről! Nekünk tudnunk kell, hogy Isten előtt egy ilyen családi album részesei vagyunk. Ahelyett, hogy az Istennek való szolgálat öröme ragyogna az arcunkon, mi egymásra vágyakozunk és az jelent igazi örömet nekünk, ha megszerezünk a másikat, a másét, mert ilyen önző és telhetetlen a bűn által megromlott emberi természet. Közben retusáljuk magunkat. El-eljárunk a templomba, egy kicsit imádkozunk. Bibliát is olvasunk, csak éppen nem azt éljük meg, amit a Bibliából olvasunk.

Áldottak a bűnbánati alkalmak most, így karácsony előtt. Egyébként máskor is, és egész életünkben, de most karácsony előtt megtapasztalhatjuk, hogy Isten mennyire vállal bennünket még így is. Még akkor is, ha testi gerjedelmeinkben a mélységek mélységére jutunk, és hol Támár, hol Ráháb, hol Ruth, hol Betsabé, hol Dávid bűnös vágyakozása hatalmasodik el bennünk – Isten akkor is vállal, Isten akkor is szeret bennünket. És Ő nem retusál, nem szépítget, csinosítgat bennünket, hanem Jézus által vállal minket. Magára veszi szennyes ruhánkat, szennyes természetünket és jön, hogy megszabadítson minden gonosz, erkölcstelen és nemtelen gerjedelmeinktől: bűneinktől. Ezért lett karácsony, ezért jött Jézus a mi emberi családunkba, hogy mi az Ő családjába tartozhassunk! Ugye, akarod ezt te is, drága testvérem?! Ámen.

Támár

Alapige: 1Mózes 38,24

Tessék?! Mi történt három hónappal ezelőtt Támárral? Paráználkodott? Terhes lett? Ő, aki ott van Jézus nemzetségi táblázatában az úgynevezett nagyok, szent életű emberek között! Mondhatnánk, hogy mindig baj van ezekkel a kanaánita nőkkel, ezekkel az idegenekkel. No, de nézzük csak meg, hogy ki is ő, milyen is az ő élete története, s akkor már mindjárt jobban megértjük, hogy miért is nem égették meg, mint egy erkölcstelen, parázna nőt, és miért is került Jézus Krisztus nemzetségi táblázatába, az Úr Jézus őseinek a sorába.

Apósa Júda, akinek az elsőszülött fia Hér volt. Judának még volt két fia: Ónán és Sélá. Támár Hérek lett a felesége. „De Hér, Judának elsőszülött fia gonosz vala az Úr szemei előtt, és megöle őt az Úr.” (1Móz 38,7) Azt nem jegyzi fel a szentíró, hogy mi volt a gonoszága, de legyen figyelmeztető ez számunkra, hogy házasságban és azon kívül, mindannyian az Úr szemei előtt vagyunk. S mennyi gonoszság van az életünkben, pedig törekszünk a szent életre! Olyan jó tudni, hogy Jézusért kegyelmes hozzánk az Úr, és nem „öl meg” bennünket. Tartsunk bűnbánatot, és nemcsak most, karácsony nagyhetében, a bűnbánati héten, hanem mindig, mert aki megbánja bűneit az Úr előtt, az át is éli Jézus jövetelének örömet, Aki karácsonykor és mindig bűnbocsánatot, békét és örömet hoz azoknak, akik alázattal és bűnbánattal várják Őt.

Hér halála után az öccse kötelessége lenne a sógorházassági törvények szerint, hogy utódot támasszon Támártól a bátyjának, hogy a bátyja neve fennmaradjon. Bár feleségül veszi Támárt, vele is hál, de magját a földre vesztegeti. Az Úr őt is megöli. Ott lenne még Sélá, de ő még kicsi. Majd, ha felnő, mondja Júda Támárnak, a férjed lesz. Ez azonban csak ígéret marad, mert Júda nem engedi hozzá Sélát.

Támár évek hosszú során át eszi az özvegyasszonyok keserű kenyerét! Szüksége lenne gyámolítóra. Szüksége lenne anyagi biztonságra, hogy férje után a vagyon a megélhetését szolgálhassa. Ám Júda megakadályozza őt ebben.

Ekkor Támár elhatározza, hogy túljár Júda eszén. Kéjnőnek, prostituálnak öltözik. Olyan kéjnőnek, mint akik a bálvány-szertartásokon kéjelegnek a férfiakkal (Baál – Astarte – termékenységi szertartások). Támár kiül az út szélére, hogy Júda vegye észre, mert éppen arra járt. Júda nem ismeri fel a menyét. Támár szépsége és csinos volta lenyűgözi Júdát. Már is meg akarja kapni őt, de Támár nem adja magát ingyen. Júda nem kapcsol, hiszen a templomi paráznak nem kértek ellenszolgáltatást, ők ingyen kéjelegtek a férfiakkal a bálvány-istentiszteleteken. Támár teljesen elveszi az eszét Júdának s meg is ígéri neki a kecskefiat, de a nő addig zálogot kér tőle: pecsétgyűrűjét a rajta levő láncsal és a Júda botját. Ezek a zálogok, melyet Júda gondolkodás nélkül odaad Támárnak, mély jelentéssel bírnak.

A **pecsétgyűrűt** a szerződéseknél használták. Viaszba nyomták s így hitelesítették a szerződést. A pecsétgyűrű tehát egyfajta **személyazonosságot** jelentett. A pecsétgyűrű egyedi volt. Csak azé volt, aki használta.

A **lánc (a zsinór)** a **gazdagságot** jelentette, különösen, ha aranyból volt.

A **bot** pedig a **hatalom** jelképe volt.

Parázna nőkkel kéjelgő férfiak mindezt elveszítik, és nem gondolnak vele, csak amikor már késő. Milyen szomorú, hogy elvesz a személyazonosságuk, a pénzük s a hatalmuk. Ezt teszi a paráznaság, a bűn, mert oda lesz minden, ami egyedi, ami csak egy férfinak a megtisztelő kincse. Oda lesz a családi örökség, a vagyon, s oda lesz a hatalom, amit egyébként Isten a férfinak adott. Szegény férfiak! Mármint azok a szegény férfiak, akik ilyen paráznaságra vetemednek.

Visszavenné szegény kéjsóvár Júda a zálogokat, de már nem tudja. Nem találja. Sem a módját, sem a lehetőségét! **Elveszítette!** Elveszítette azt, amit Isten csak neki adott!

De három hónap múlva... kiderül minden. Mert nincs oly titok a nap alatt, ami ki ne derülne... Kitudódik, hogy „paráznalkodott Támár!” S Júda már mondja is az ítéletet: **Vigyétek, égersétek meg!** És őt? Ja, azt még nem tudják?! Így már érthető!... Emberileg! Mint amikor Jézus elé rángatták a bűnös nőt. Meg kell kövezni!... mondták az öntörvényű farizeusok és írástudók. Jézus azonban egy szót sem szólt, csak a porba írt. Mit írt? A farizeusok és írástudók bűneit?... Talán... De én inkább arra gondolok, hogy időt akart hagyni nekik a megtérésre... De nem tértek meg, hanem inkább eloldalogtak, mert Jézus szólott hozzájuk: „Aki közületek nem bűnös, az vesse rá az első követ.” S otthagyták az asszonyt, de Jézus szelíden szólt hozzá: Senki sem kárhoztatott téged? Én sem kárhoztalak. Eredj el és többé ne vétekezzél! Mennyi szeretet és megbocsátás van az Úr Jézus szívében a parázna nő iránt is!

Ugye, érted már, testvérem, hogy miért is került Támár neve Jézus nemzetségi táblázatába? Azért, mert Jézus az ilyeneket is szereti. Sőt, az „ilyenekért” jött. A bűnösökért! Nem az egészségesekért, hanem a betegekért, a bűnösökért.

Ez a történet Júdáról és Támárról eszembe juttatja a Júda Oroszlánját, Aki azért született meg az első karácsony alkalmával és azért jött, hogy győzzön. És valóban győzött a Júda oroszlánja a Golgotán. Mert karácsony nem jelenthet igazi örömet a kereszttel, a Golgota nélkül, ahol mai „júdák” és mai „támárok” számára a Júda Oroszlánja megszerezte a győzelmet.

Így szerzi vissza személyazonosságunkat, így gazdagít meg bennünket és így adja vissza a hatalmunkat a bűn és a Sátán felett! Adja, ajándékozza, mint ahogy mi is szeretettel kedveskedünk a mieinknek karácsonykor egy-egy mulandó ajándékkal. A Júda Oroszlánja kedvesen ajándékoz újjászületésünk által, vére által megtisztított személyazonosságot, drága mennyei gazdagságot és nagy hatalmat Vele és Átala, a bűn és a Sátán felett. S már nem kell aggódnunk tovább, mint Támár, hogy gyámolító nélkül vagyunk, mert Ő megszületett, a szívünkben is megszülethetik ezen a karácsonyon is, és akkor már „minden a miénk” És nemcsak az ünnepen, nemcsak karácsonykor, hanem egész életünkben itt a földön és odaát a mennyben. Ámen.

Ráháb

Alapige: Máté 1,5a

Még mielőtt megborzadnál, hogy egy pogány, tisztátalan szajháról hallasz most, nézd meg, testvérem, Máté evangéliuma 1. részének a feliratát. Így olvasod: **Jézus Krisztus nemzetségi táblázata.** S néhány vers után, az 5-ben megtalálod e tisztátalan, szajha nevét: **Ráháb.** A Jézus ősei között? Ilyen nő?! S a Biblia őszintén ír róla? S nem is egyszer és nemcsak megemlíti a nevét, hanem Józsué könyve egy egész részt szentel neki (Józs 2), s majd még a 6. részben is szól róla. Ráhábról A zsidókhöz írt levélben is olvasunk a **hit hősei** között (Zsid 11,31), és Jakab apostol is ír róla: „...a tisztátalan Ráháb is, avagy nem cselekedetekből igazítottatott-e meg, amikor a követeket házába fogadta, és más úton bocsátotta ki?” (Jak 2,25)

Ha az Úr számára ilyen fontos volt e tisztátalan, parázna nőszemély, éppen én lennék, éppen mi lennénk azok, akikről elfeledkezett volna az Úr?! Hidd el, drága testvérem, ha még az ilyen tisztátalan embereket is megbecsülte az Úr, mert ragaszkodtak

Hozzá, akkor téged is és engem is meg akar menteni az örök kárhozattól. Így karácsony közeledtével, e bűnbánati hét éppen erről szól, No, de ne vágjunk a dolgok elébe...!

A választott nép fiai az éhínség elől Egyiptomba mentek, ahol elszaporodtak. Az egyiptomiak rabszolgasorsba kényszerítették őket, de Isten Mózes vezetésével csodák sorozatán át kiszabadította őket és hazavezérelte Kánaánba, arra a földre, amelyet megígért nekik. Itt pogány népek laktak, akik bálványokat imádtak. A nép azonban megijedt a kanaánitáktól. Nem bízott Istenben és hitetlensége miatt azt művelte velük, hogy még negyven éven át vándoroljanak a pusztában. Amikor a hitetlen nemzedék kihalt, Izráel népe másodszor is megérkezett az Ígéret Földjének határához. Most már senki sem állhatta útjukat. Legyőzték Arád királyát, majd Szihont, az emoreusok királyát, aztán Ógot, Básán fejedelmét. Bálák, Moáb királya átkot kér Bálámtól Izráelre, de Bálám áldást mond reájuk, hiszen az Úr parancsát követi. Midián öt fejedelme együtt sem tudja feltartóztatni Isten választott népét. Már csak a Jordánon kell átkelni és el kell foglalni az Istentől megígért földet. Ott van Jerikó, a Jordánon túl. Józsué két követet küld Jerikóba: „Menjetek el, tekintsetek meg azt a földet és Jerikót. Azok pedig elmenének és bemenének egy parázna asszonynak a házába, akinek Ráháb vala a neve.” (Józs 2,1)

Jerikó királya megtudta, hogy kémek vannak Ráhábnál, de Ráháb elrejtette őket a padlásán. Amikor a király emberei megérkeztek, azt mondta nekik, hogy a kémek már elmentek. Miért tette ezt Ráháb? Ő maga mondta meg a kémeknek: „Tudom, hogy az Úr néktek adta ezt a földet, és hogy megszállt minket a félelem miattatok, és hogy e földnek minden lakosa megolvad elöttetek. Mert hallottuk, hogy megszártotta az Úr elöttetek a Veres tenger vizét, amikor kijöttetek Egyiptomból, és hogy mit cselekedtetek az Emoreusok két királyával, akik túl voltak a Jordánon, Szihonnal és Oggal, akiket megöltetek. És amint hallottuk, megolvadt a mi szívünk, és nem támadt többé bátorság senkiben sem miattatok. Bizony az Úr, a ti Istenetek az Isten fenn az égben és alant a földön.” (Józs 2,9–11)

Ráháb hitt Izráel Istenében. Hallotta, hogy milyen nagy dolgokat cselekedett az Úr velük. Tudja, hogy az Úr nekik adta ezt a földet, és „megolvadt” a szíve és a többiek szíve is. Erőtlen lett egy ilyen hatalmas Isten előtt. Ráháb annak ellenére, hogy látta, hogy a szülei, rokonai, nemzetségei faragott és agyagból gyúrt bálványszobrokat imádnak, azt is látta, hogy Izráel Istene „az Isten fenn az égben és alant a földön” Bármennyire is bálványimádó volt, de hallotta..., hallotta Isten nagyságos dolgait, hallotta Isten Igéjét és „megolvadt a szíve”

A te szíved nem olvad-e meg, drága testvérem? Annyi tisztátalanság, paráznaság, bálványimádás hatalmasodott el ezen a világon! A világ tele van „Ráhábokkal”. A tisztátalan és erkölcstelen élet már fel sem tűnik senkinek sem. Szülők elnézik, hogy Isten áldása, esküvés nélkül fiatal gyermekeik együtt lakjanak, paráználkodjanak. És a házastársak? Hogyan élnek? Mennyi parázna ember?! S akkor még nem szóltam a lelki paráznákról, akik Istent hagyják el és modern bálványokat imádnak (pénz, előremenetel a munkahelyen, szórakozás, stb.).

Igen ám, csakhogy ez a Ráháb „tudta”, hogy Isten az Úr és nem a bálványok. És ő Istent választotta. Honnan tudta? Hallotta! Mint Te is, aki gyermekkorod óta hallod szüleidtől, nagyszüleidtől, a testvéreiktől, a lelkipásztortól, hogy Isten hatalmas, hogy Isten fenséges, hogy Isten kegyelmes, hogy Isten szeretet.

Ráhábnak kellett ennek a hatalmas Istennek az irgalma. Így szól a kémekhez: „Most azért esküdjetek meg kérlek, nékem az Úrra, hogy amint én irgalmasságot cselekedtem veletek, ti is irgalmasságot cselekesztek majd az én atyámnak házával... és életben hagyjátok az én atyámat, férfi és nőtestvéreimet, és mindent, ami az övék, és megmenti-

tek a mi lelkünket a haláltól.” (Józs 2,12–13) Ráhábnak kell az élő Isten irgalma és ezért esdekel az egész családjá számára.

Te nem vagy ráutalva ennek az Istennek a szeretetére és irgalmára? Nem kellene-e elhagynod eddigi tisztátalan, parázna életedet, és nem kellene-e könyörögnöd ehhez a szerető, kegyelmes Istenhez, hogy mentse meg a lelkedet és a tied lelkét a haláltól? Éppen most, e bűnbánati napokon akarja az Úr a figyelmedet a Maga szeretetére és kegyelmére irányítani. Küldi Azt, Aki megmenti lelkedet, lelkeiteket a haláltól. Mert azért jön az Úr Jézus Krisztus, hogy megmenten az örök haláltól.

Ráháb számára a „vörös fonalú zsinór” jelentette a menekvést, és nemcsak neki, hanem szeretteinek is. Ez volt a jel az ablakán. Őket nem bántották. Ők megmenekültek.

Nekünk a menekvés nem más, mint az **Úr Jézus Krisztus piros vére**. Olyan jó ezt tudatosítani magunkban már most, karácsony előtti bűnbánatunkban is. Jézus jön, hogy az Ő drága piros vére megmenten, megtisztítson bennünket minden paráznaságtól, tisztátalanságtól, büntől!

De néha elfog bennünket a kétség. Tudjuk mi, hogy szerető, kegyelmes Istenünk van nekünk, Aki Fia vére által megtisztít, megment bennünket, de vajon ez rám is személy szerint vonatkozik? Én is kegyelmet találok?

Isten azt akarja, hogy ne csak tudjuk, hanem meg is érezzük, hogy nekünk kegyelmes, szerető Istenünk van!

Ráháb tudta, hogy a kémek még három napig a hegyekben lesznek, hiszen oda küldte őket, és csak utána mennek Józsuéhez. Aztán még időbe telik, míg a sereg Jerikóba ér. Aztán még hét nap, míg körbe-körbe kerülnek a várost.

Ráháb pogány, bálványimádó és tisztátalan, de hitt Istenben és rábízta magát és szeretteit.

Higgy Istenben te is, drága testvérem, és bízd magad Reá, aki azért jön Krisztusban és Krisztus által, hogy te megmenekülj.

„Akié a Fiú, azé az élet!” (1Jn 5,12) Ámen.

Ruth

Alapige: Máté 1,5

Jézus nemzetségtáblázatában most Ruthtal találkozunk. Azzal a Ruththal, aki származására nézve nem is zsidó, hanem moábita. Mégis vállalta őt is az Úr Isten. Még akkor is, ha „idegen”! (Ruth 2,10) Akkor is, ha ellenség! Sőt, olyannyira vállalta, hogy Jézus ősei között van ennek a moábita asszonynak a neve.

A moábiták rokonságban álltak Izráel népével. Ősatyjuk Lót egyik fia. Kr. e. a 13. században telepedtek le Moábbbán, a Holt-tengertől keletre, a mai Jordánia területén. Bálványisteneket imádtak. A mostani ásatások nyomán rengeteg bálványisten szobra került itt felszínre: többek között a négy lábú állatisten, Hadad. De imádták még Baált és Astartét, a termékenység isteneit is. Izráellel gyakran háborúskodtak. Tilos volt velük házasságot kötni. Ha egy izraelita férfi moábita nőt vett feleségül, még a tizedik nemzedék sem számíthatott izraelitának. Mégis gyakran megtörtént ez.

Ruth is moábita nő volt. Őt Machlon vette feleségül. Úgy történt, hogy Elimélek és Naomi két fiúkkal együtt az éhség miatt otthagyták Betlehemet és Moáb földjén telepedtek le. (Ruth 1,1)

Abban az időben az emberek úgy gondolták, hogy az éhínség azt jelentette, hogy Isten megfélemedkezett az Ő népéről.

Kedves testvérem, nehéz élethelyzetekben, az éhínségben, úgy gondold te is, hogy Isten megfélemedkezett rólad? Ó, de sok sanyarú sorsban élő ember él körülöttünk, akik úgy vélik, hogy megfélemedkezett róluk Isten. És nemcsak az elesett öregekre gondolok, hanem a fiatalokra is, akik azt gondolják, hogy bizonytalan a jövőjük. Nagy lelki éhség van népünk körében! Sok csüggedt ember szomorúan járja élete útját. Nagy szükség van a vigasztalásra, a bátorításra. Arra, hogy elmondjuk: „De nem lesz mindig sötét ott, ahol most szorongatás van... Mert egy gyermek születik nekünk... és az uralom az Ő vállán leszen... uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége... A seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt.” (Ézs 9,1.6–7) Arról van szó, testvéreim, hogy Isten a leginségesebb időkben, az „éhség” idején sem hagyja el az övéit, csak biznunk kell Benne és ne a magunk okoskodásaival és ügyeskedéseivel próbáljuk meg rendezni mindazt, ami miatt sanyarú sorsra jutottunk, hanem Isten előtti bűnbánattal és alázattal kérjük az Ő segítségét. No, de térjünk vissza a Ruth történetéhez!

Moáb földjén a két fiú, Machlon és Kiljon moábita nőket vettek feleségül. Az idők során meghalt Elimélek, aztán mind a két fia, s Naomi, valamint Ruth és Orpa özvegyen maradtak. Mivel az özvegyasszonyok az ókori keleten kiszolgáltatottak voltak, főképpen idegenben, Naomi elhatározza, hogy visszatér Betlehembe. Orpa maradt ősei földjén, de Ruth követte Naomit, mondván: „Ahova te mégy, oda megyek, és ahol te megszállsz, ott szállok meg, néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármit, hogy csak a halál választ el engem tőled.” (Ruth 1,16–17)

Mennyi szeretet, mennyi ragaszkodás van ebben a fiatal asszonyban az anyósa iránt! Erről így vall Naomi a *Rendíthetetlenül* című regényben (Francine Rivers – Harmat kiadó): *Húsz évig éltem Moáb földjén! Bálványimádók között laktam, és a faim idegen nőket vettek feleségül, akiket a házamba fogadtam. Héber szemmel nézve én ugyanolyan tisztátalannak számítok, mint te. Sőt talán még inkább, hiszen nekem jobban kellett tudnom! – mondta Naomi, és a szeme megtelt könnyel. – Kedvesem! Csak te maradtál nekem. Isten áldása vagy te számomra! Az ő otthonaik (a zsidóké) nem nyílnak meg előttünk, Ruth. Ezt tudomásul kell vennünk. Csak magunkra számíthatunk – tette hozzá és könnyek gördültek végig az arcán.*

Ám nemcsak anyósát szerette Ruth, hanem Istent is. Hiszen kimondta és vállalta: „Néped az én népem, Istened az én Istenem!” A moábita nő, aki a bálványimádásban nőtt fel, egyszer csak megtapasztalja, hogy van Valaki, Aki több, mint az ő isteneik, Akinek nagyobb a hatalma és ami a legfontosabb, ennek az Istennek nagyobb a szeretete, mint bármely más néma, érzéketlen bálványistené. Ezért is ragaszkodik Naomihoz, mert vele megtapasztalta, hogy ez az Isten az özvegyek, az árvák édes Atyja, aki minden elesettségük ellenére, gondot visel reájuk. Betlehem lakóinak nagy része idegennek nézte, lenézte, talán megvetette őket. Isten nem! Isten úgy rendezte, hogy találkozzanak Boázzal, a rokonnal, aki nem vetette meg őket, hanem megszerette Ruthot, feleségül vette és gondját viselte.

Milyen szép történet, mondanád! De itt többről van szó, mint egy egyszerű történetről, amelyik „happy end”-del végződik. Hiszen gondolj csak bele. Talán a te életed is hasonlít a Ruthéhoz... Mert nem kell ahhoz özvegyé váljon valaki, hogy sanyarú sorsra jusson. Oly sok ember lát szükségét manapság anyagiakban és lelkiekben egyaránt. Annak ellenére, hogy ragaszkodik Istenhez! Annak ellenére, hogy imádkozik és templomos! Ám sok fájdalmas év után talán, találkozik egy „rokonnal”, egy Krisztusban testvérrel, aki nem nézi le a múltja miatt, hogy nem volt mindig „zsidó”, vagyis idegenként, megvetésként kezelték és viselkedtek vele. S megtörténik a nagy találkozás is, mert Isten úgy rendezi, hogy az ilyen testvéri együtt-lakozás, együtt-élés közben rátalál

az ember a Nagy „Boázra” Hiszen Isten éppen Őt küldi és éppen hozzád, drága Testvérem, mert Isten tudja, hogy neked és nekem éppen Reá, az Úr Jézusra van szükségünk. Ugyanis Nélküle a gyásztól, a fájdalomtól, a napi gondoktól sötét lenne az életünk. De „akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttök!” (Ézs 9,2b)

Akarod-e, testvérem, hogy ne idegenként, megvetettként, kitaszítottként járd az útat? Akarod-e, hogy áldott legyen az életed?

Bízzál Istenben, Aki nem hagyja el az özvegyeket, sem a bajban levőket. Bízd magadat, életedet Reá! Keresd a Vele való közösséget és minden gond, baj és kereszthordozás ellenére hidd, hogy Ő meg tud segíteni! Ő nem hagyja el a Benne bízókat! Én már annyiszor megtapasztaltam... Akkor sem hagyott el, amikor „idegenként”, bűnben vergődve éltem és szolgálgattam egy kicsit Neki vasárnaponként. De a legtöbb időt a gonosznak való szolgálat töltötte ki... És jött Ő, aki nagy kegyelmű és adott olyan testvért, aki elvezetett annak felismerésére, hogy a bűn megvallása, megbánása és letétele által megtörténhet a nagy találkozás az Úr Jézus Krisztussal. És megtörtént! ...Épp egy karácsony előtti időben... Bűnbánat közben... Ő jött és felvállalt, és Neki nem voltam idegen, megvetett és lenézett, mert nagyon-nagyon szeretett!!! És ezt érzem azóta is és egyre inkább érzem és egyre inkább bánom az elvesztegetett évtizedeket! De Ő szeret! És én is szeretetből és hálaból szolgállok immár... Kegyelemből...

Nem próbálok meg te is ezt? Add át eddigi elveszett, mások által megvetett, idegen voltod, hogy szeretetével töltse be e karácsonykor is és egész életedben egész valódat. S akkor újra énekelnek az angyalok, mint egykor karácsonykor! Akkor Jézus e földre való jöveteléért énekeltek, most pedig a te megérkezésedért a mennyei örömbé és a szolgálatokba!... Már hallok a mennyei, angyali kórust!... Legyen örök karácsonyod! Legyen örök karácsonyunk!!! Ámen.

Erzsébet

Alapige: Lukács 1,5; 1,6-25

Most, ezen az istentiszteleten Erzsébetről fogunk hallani, akinek az életét viszont nem egyedül, hanem férje életével együtt vizsgáljuk.

Lukács 1,5-ből megtudjuk, hogy úgy Zakariás, mint Erzsébet zsidó származású, a Lévi törzséhez tartoznak és az Áron papi nemzetségéből valók. Csodálatos származás. Tiszteletre méltó ősök.

Vannak olyan családok, akik nem büszkélkedhetnek ilyen tekintélyes származással. Ilyen volt Támár, Ráháb, Ruth, Betsabé. És Jézus mégis befogadta őket! Az olyanokat pedig, akik „igazak az Isten előtt” (6. v.), azokra méltán lehet büszke. Nemcsak Erzsébet, hanem Zakariás is félté az Urat. Zakariás egyébként pap volt, tehát természetes volt, hogy istenfélő szolgája legyen az Úrnak – mondom én –, de hát voltak és vannak manapság is olyan „szolgái” az Úrnak, akiknek az életvitelében nem nagyon látszik meg, hogy valóban az Urat szolgálják. Gondoljunk csak Hofnira és Fineásra, pedig apjuk is pap volt. A papi családból származók vajon örökölhettek-e az istenfélelmet? Vajon nekik és nekünk nem kellene-e fontosnak tartanunk a megtérést, a bűnbánatot?! Talán szentebb lenne a család, talán szeretetteljesebb lenne a feleséggel való kapcsolat és nagyobb lenne a tisztelet így Istentől és embertől egyaránt! Ám nem csak a papi családokról beszélek, mert mindannyian „királyi papság, szent nemzetség” vagyunk Krisztus által! Vajon így is élünk?! Látszik-e ez rajtunk?! Ugye, hogy fontos a megtérés! Ugye, hogy fontos a bűnbánat! Ugye, hogy fontos a megszentelődés! Különben hogyan is várjuk akkor a karácsonyt?! Hogyan várjuk Jézus visszajövetelét?!

Zakariás és Erzsébet „az Úrnak minden parancsolataiban és rendelkezéseiben fedhetetlenül jártak”. (Lk 1,6) Ez a mérvadó a mai családokban? Szeretjük az Urat – mondjuk... Ám, akit szeretünk, annak még a gondolatait is lessük, vágyait teljesítjük. Ha szeretjük Istent, akkor nem nehéz parancsolatait megtartani, mert alig várjuk, hogy kedvére tegyünk és úgy éljünk, ahogy Ő mondja. Egyébként így lesz áldás házasesetünkön és családukon. Csak így lesz teljes az egymás iránti szeretetünk is. A jó házasság az istenfélelemre épül. Vagyis: a házastársak komolyan veszik Isten Igéjét és minden vágyuk az, hogy egyre inkább és egyre jobban szent életet éljenek.

Hogyan lehetséges ez? Emberileg szinte lehetetlen. De ha naponta elcsendesedik férj és feleség az Úr előtt, Bibliát olvasva, imádkozva, akkor Isten Lelke elvégzi bennünk a megszentelődést. Ezt azonban nekünk is akarnunk kell!

Várni kell Őt minden áhitatunk alkalmával, minden istentiszteleten és a hétköznapokon. Mert a választott nép várta a Szabadítót. Zakariás és Erzsébet is. Mi most várjuk-e Őt? Készülünk-e a fogadására?

Ünnepek előtt nagy a sürgés-forgás. Takarítunk, sütünk-főzünk, no meg órákon át bevásárolunk... Készülünk az ünnepre. De vajon Jézus fogadása csak ebből áll? A Szentlélek templomát, a szívünket, a testünket nem kell-e tisztogatni? Szívünknek nincs szüksége takarításra? Tudunk-e igazi bűnbánatot tartani? Tudunk-e alázattal leborulni Isten előtt és őszintén kérni Őt, hogy tegye áldottá életünket, ünnepünket?

Testvéreim, ha nem vesszük komolyan Isten Igéjét, akkor ne méltatlankodjunk el-esett voltunk miatt. Ha férj és feleség, ha a gyermekek nem Isten Igéje szerint élnek, akkor ne is várják az Ő áldását. Ha viszont komolyan vesszük az Igét és aszerint élünk, joggal remélhetjük, hogy Isten olyan gyermekekkel, olyan családdal ajándékoz meg bennünket, mint Zakariást és Erzsébetet. Az ő gyermekük, Keresztelő János mondta: „Teremjetek azért megtéréshez méltó gyümölcsöket... a fejsze is rávettetett a fák gyökerére: minden fa azért, a mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és a tűzre vettetik... de eljő, aki nálamnál erősebb, akinek nem vagyok méltó, hogy sarujának kötőjét megoldjam: az majd keresztel titeket Szent Lélekkel és tűzzel: Kinek szórólápátja kezében van, és megtisztítja szerűjét; és a gabonát az ő csűrűbe takarja, a polyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.” (Lk 3,8–9.16–17)

Istenfélő házaspár, istenfélő gyermek... ugye milyen szép?! De csak akkor, ha komolyan veszed az Igét, ha valóban megtérsz, ha valóban leteszed bűneidet Előtte, és ebben neveled gyermekedet, gyermekeidet is! Ugyanis ha szabadjára engeded és nem lesz fontos sem neked, sem a hitvesednek, sem a gyermekednek az Isten Igéje, akkor várhatod az „olthatatlan tüzet”. Karácsonykor gondolnunk kell Jézus visszajövetelére, az ítéletre, s az Igét semmibe vevők a kárhozatra.

Még van valami, amit nem hallgathatunk el Zakariás és Erzsébet házasságával kapcsolatosan. Azt tudjuk immár, hogy istenfélők voltak, akik komolyan vették az Isten Igéjét, de ez nem jelentette azt, hogy minden rendben volt a házasságukban. Volt nekik is problémájuk, nem is kicsi! Már öregek voltak és nem volt gyermekük. Micsoda fájdalom volt ez abban az időben. (Manapság is, egyes családokban!) Mennyit imádkoztak, mennyit könyörgöttek! S Isten közbelépett. Zakariásnak, szolgálata közben, a templomban, a füstőlőoltár jobb oldalánál megjelenik Isten angyala. Zakariás megdöbben. Az angyal bátorítja: „Ne félj, Zakariás, mert meghallgattatott a te könyörgésed és a te feleséged Erzsébet szül neked fiat, és nevezed az ő nevét Jánosnak.” (Lk 1,13) Zakariás nevének jelentése: *az Úr gondol rád*. Erzsébet: *az eskü Istene*. János: *az Úr kegyelmes*. Igaz, hogy Zakariás kételkedik, s ezért meg kell bűnhődnie, megnémul fia születéséig. De Isten gondol azokra, akik bíznak Benne, akik imádkoznak Hozzá. Ő hű marad eskü-

jéhez. Kegyelemét nemcsak Zakariás és Erzsébet élte meg, hanem az egész választott nép, hiszen János megtérésre szólította fel őket igehirdetéseiben.

Figyeljünk még Zakariás örömteljes igehirdetésére is: „És Zakariás, az ő atyja beteljesedék Szent Lélekkel, és prófétála, mondván: Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét. És felemelte az üdvösségnek szarvát nekünk az ő gyermekének, Dávidnak házában, Amint szólott az ő szent prófétáinak szája által, akik eleitől fogva voltak, Hogy a mi ellenségeinktől megszabadít, és mindazoknak kezéből, akik minket gyűlölnék; hogy irgalmasságot cselekedjék a mi atyáinkkal, és megemlékezzék az ő szent szövetségéről, Az esküvésről, amellyel megesküdt Ábrahámnak, a mi atyánknak, hogy ő megadja nekünk, Hogy megszabadulván a mi ellenségeink kezéből, félelem nélkül szolgáljunk neki, Szentségben és igazságban ő előtte a mi életünknek minden napjaiban.” (Lk 1,67–75)

Ez nem Jánosról, a fiáról szól. Ez maga Jézus Krisztus! Nem Jánost, a fiát dicsőíti, mint mostanság a szülők, akik szinte bálványozzák már a gyermeküket, hanem az Urat dicsőíti. Ő előtte hódol és az Úr előtt való szolgálatra hívja fel a kortársakat. Mert ő már tudja, ő már látja, ő már átélte, hogy Isten imádságot meghallgató Atya, aki „megszabadít ellenségeinktől és mindazoknak kezéből, akik gyűlölnék minket”, mert Isten az igazság és a jogosság Istene, aki irgalmas az ő népéhez és megemlékezik az Ő szövettségéről. Borulj hát le te is, testvérem, e szent és hatalmas Isten előtt bűnbánattal és alázattal, és áldjad Őt, aki e karácsonyi bűnbánati héten is elpecsételi szívedben az Ő nagy szabadítását a mi drága Szabadítónk, Jézus Krisztus által! És dicsőítsd Őt örökkön-örökké. Ámen.

Mária

Alapige: Máté 1,16

Sokat jelentő mondat ez! Jézusról és földi szüleiről van szó. József is és Mária is Dávid leszármazottai. Csak hát a királyi dinasztia az idők folyamán széthullott. Így lettek a leszármazottak között is egyszerű munkás emberek, mint József, aki ácsként élt Názáretben. Mária pedig egyszerű leány, aki minden bizonnal szorgos, dolgos leány, és ami a legfontosabb: istenfélő, mint József.

Különben hogyan is eshetett volna rájuk Isten választása?!

Más, bűnében vergődő, de attól szabadulni vágyó ember is fontos Istennek, de aki féli Őt, azt Isten megbecsüli. Így történik meg, hogy az angyal megjelenik Máriának:

„A hatodik hónapban pedig elküldetéek Gábiel angyal Istentől Galileának városába, amelynek neve Názáret, Egy szűzhöz, aki a Dávid házából való József nevű férfiúnak volt eljegyezve. A szűznek neve pedig Mária. És bemenvén az angyal ő hozzá, monda néki: Örülj, kegyelembe fogadott! Az Úr veled van, áldott vagy te az asszonyok között.” (Lk 1,26–28)

Örülj! – mondja neki az angyal. Örülj, mert kegyelembe fogadott vagy. Én hiszem, hogy a döbbeneten túl, az öröm is jelen volt Mária szívében. Hiszen éppen erre várt az akkori ember és a mindenkori ember is. Várta a Szabadítót, Aki napnál világosabban kinyilvánítja, hogy van szabadítás a bűnből, mert éppen Általa „kegyelembe fogadott” emberek vagyunk.

És én hiszem azt is, hogy nem csak akkor Mária, hanem a mai „Máriák”, a mai leányok is érzik ezt, vagy hallják valamelyik Isten-küldöttől (angelos = küldött, hírnök), hogy áldottak és kegyelembe fogadottak. Ám hasonlít-e az életük a Máriához? Már jegyese Józsefnek, de szent életet élnek külön-külön. Nem együtt! Nem kísérleteznek

„próbaházassággal”, hogy összeillenek-e. S ha nem, akkor elválnak útjaik. Le is út, fel is út! Ó, de sok fiatal gondolkodik ma így! De sok fiatal nem az erkölcsös életet választja! S így idő előtt kiégnek, tönkremegy a kapcsolatuk, mert ha nem Isten Igéjén és nem a szereteten alapul a kapcsolat, előbb-utóbb elhidegül a két ember egymástól.

Kedves szülők, neveljétek gyermekeiteket Isten Igéje szerint és szeretetben. Erre ti magatok adjatok példát életviteletekkel!

Az angyal látta Mária megdöbben arcát. Ezért szól hozzá így: „Ne félj Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél. És ímé, fogansz a te méhedben és szülsz fiat, és nevezed az ő nevét JÉZUSNAK. Ez nagy léssen, és a Magasságos Fiának hívattatik; és neki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának királyi székét; És uralkodik a Jákób házán mindörökké; és az Ő királyságának vége nem léssen.” (Lk 1,30–33)

Ez igen! Micsoda ígéret! Mert hogy Isten kegyelmes, azt még csak tudja vagy gondolja, de hogy Jézust, a Magasságos Fiát hozza majd világra... ez már mérhetetlenül nagy dolog! S mégsem kételkedik benne, csak megkérdezi, mert hát ugye ő még nem hált férfival...

Kegyelmet találni ma is jó dolog! Áldott állapotban tudni azt, hogy „kegyelmet találtál az Istennél!” És nem „terhesség” az, amikor gyermek fog születni! Az hatalmas áldása Istennek. Az azt is jelenti, hogy Isten kegyelmes. Soha sem értettem, hogy egyesek megtervezik a házasságukat, a családjukat... Nem Istenre bízzák magukat?! Nem Tőle várják az áldást?! És nem akkor, amikor Ő akarja?! Hogy is van az? Te döntöd el, hogy „most adjad, Uram”, máskor meg azt mondod, hogy „még nagyobb házat kell építeni; még kellene egy autó is; majd ha jobban keresek...” Szóval te döntöd el, hogy mikor és hogyan adja az Úr a gyermekáldást?! S ha majd nem akarja adni?! Ha majd megvonja az áldást?! Vigyázzunk már ezzel a családtervezéssel! Én nem sok jó családot láttam, amelyet ember tervezett! Ám láttam azt, hogy ahol Isten Igéjét komolyan vették, ahol Jézus Krisztus volt a Fő a családban, ott valóban áldás volt a gyermek, még akkor is, ha kisebb karéj kenyeret ettek, még akkor is, ha nem tudták nézni a sorozatos, lelket sorvasztó filmeket a TV-ben. Láttam gazdag, mindennel bővelkedő és mégsem elégedett házastársakat, mert nem Isten Igéje volt a mérvadó az életükben. Ezért mondták a gyermekáldásra: „Isten őrizzen!” Hát... meg is őrizte őket ettől, addig-addig terveztetek!

S ha nem kell az áldás, akkor miért is sírunk, hogy fogy a mi népünk? Miért is sírunk, hogy „mint oldott kéve széthull nemzetünk”?!

Mária kérdez: **Mi módon lesz ez?**

Jön a felelet: **A Szent Lélek...** Hát igen... Ő sok érthetetlen, felfoghatatlan dolgot művelt már és művel ma is, csak engedni kell Neki! Ugyanis „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37) S ekkor megszólal Mária: „Ímhol az Úrnak szolgálója; legyen nekem a te beszéded szerint.” (Lk 1,38)

Áldott beszélgetés ez az isteni küldöttel! Először értetlenkedik Mária, aztán kezdi érteni, felfogni az érthetlent! S végül átadja magát teljesen az Úrnak! És nem azt mondja: Ímhol a József jövődöbelije, a József jegyese. Nem! Ő már nem a földi dolgokkal van elfoglalva, és nem a földi kapcsolatokban vagy a földi kapcsolatok által akar nagyvá válni, vagy előrehaladni! Neki már az Úr a fontos! Ő már az Úrra néz és arra, hogy mit akar az Úr vele és általa tenni! Igaz, mint József jegyese. Hiszen Máté evangélista azt is leírja, hogy „József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz ember vala és nem akará őt gyalázatba keverni, el akará őt titkon bocsátani. Mikor pedig ezeket magában elgondolta: ímé az Úrnak angyala álomban megjelenék néki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami benne fogantatott, a

Szent Lélektől van az. Szül pedig fiat és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.” (Mt 1,19–21)

Ebből a tudósításból kiderül, hogy Mária nem nagyon tudta elmagyarázni, vagy megmagyarázni Józsefnek, hogy mi történt. Így József nehéz helyzetbe került, mert Mária terhessége miatt nem vehette feleségül őt. A törvény szerint bevádolhatta volna a bírónál, de nem tette, mert akkor megszegyenítették volna Máriát. József ezt nem akarta. Inkább arra gondolt, hogy elbocsátó levelet ad neki. Isten azonban megoldotta a helyzetet és elküldte az angyalt Józsefhez is.

Milyen csodálatosan, áldásosan működik ott a házasság, ahol az Úrra figyelnek és az Úrra hallgatnak. Mária szerényen, alázatosan hordozza szíve alatt az Isten Szent Lélektől kapott drága kincsét. Nem magyarázkodik Józsefnek, nem filozofál, nem keresi a maga igazát. Egyszerűen tudtára adja Józsefnek, hogy Isten belépett az ő életébe.

Sok nő tehetne ilyen alázatosan, szerényen és egyszerűen bizonyosságot arról, hogy Isten belépett az ő életébe s ezért fogannak meg bensőjükben a 'szeretet-magzatok', a 'békesség-magzatok', a 'hit-kezdemények' S nekünk, mai „Józsefeknek” jobban oda kellene figyelniük a hitvesünkre. Ha sokszor nem is értjük őket, de figyeljünk az Úrra. Ő helyére teszi bennünk is mindazt, ami miatt békétlen, türelmetlen, szeretetlen az életünk.

Jézus születése után keveset hallunk Máriáról és Józsefről. Nem is ők a fontosak immár, hanem Az, Akit Isten reájuk bízott egy időre: Jézus! Vagy fordítva? Jézus az, Aki nekik is Szabadítójuk!

Mindenesetre, e karácsony előtti időben, amikor ajándékainkkal gyermekeinknek kedveskedünk, vegyük komolyan szülői megbízatásunkat, hogy a legnagyobb Ajándékot vigyük nekik: magát az Úr Jézus Krisztust, hogy Ő legyen mindnyájunk Szabadítója! Úgy gondolom, van miért bűnbánatot tartanunk!... Ám, soha ne feledd, testvérem, hogy a te neved is ott van valahol azok sorában, akik valahogy, valamiképpen Jézustól származnak, ha befogadod Őt, a Szabadítót, a drága vendéget. Az Ő vére által az Övé lehetsz! Még ma! És örökre! Áldott és örök karácsonyt kívánok! Ámen.

Prédikációk karácsony ünnepére

Adorjáni László

Kolozsvár-Alsóváros

Pontos időben érkezik a Messiás

Alapige: Máté 1,17–20

Bibliavetítés: Máté 1

1. Máté evangéliuma nemzetségtáblázattal kezdődik. Unalmas olvasmánynak tűnik, de nem véletlenül vezették fel és örökítették meg. Feltűnő, hogy nem Ádámtól, hanem Ábrahámotól indítja a nemzetségtáblázatot. **Miért kezdi Ábrahámotól?**

a) **Ábrahám** kapja az ígért földjének és a nagy néppé válásnak az ígértét. Ábrahám utódai ennek az isteni ígérethez épített szövetségnek az örökösei. Ezért kellett körülmetélni minden fiút egy héttel születése után, hogy biztosan ehhez a szövetséghez és néphez tartozzon örökre.

Ábrahám magva vagyunk (Jn 8,33.37), és akik az Ábrahám fiai, azok születés szerint kapják a megígért földet, és ha kitartanak Isten mellett azt is, hogy Ábrahám kebelén nyugodjanak az élet után. Ez benne van a szövetségben, vele jár.

Ábrahám tehát a még láthatatlan föld és a nagy nép ígértét látva indul el. De egy ideig se föld, se nép. Csak vándorlásban és magtalanságban van a része. Amikor már emberileg elfogyott a remény, akkor jön a várva várt gyermek. Amikor pedig ez az egyetlenje felcseperedett, őt is fel kell áldoznia egy Isten által mutatott helyen. Később derül ki, hogy miért éppen ott, azon hegyen: mert ugyanott hoz később áldozatot Isten, aki viszont az ő egyetlenjének nem kegyelmez azért, hogy rajtunk könyörüljön.

b) **Jézus** az Ábrahámval kötött szerződés alapján jön. Nem valahonnan, hanem Ábrahámotól és utána Dávidtól. Ugyanis később megkérdőjelezzük származását: – *erről pedig azt se tudjuk, honnan való!* (Jn 9,29)

Dávidról pedig mindenki tudta akkor, hogy ebből a családból kell érkeznie az Atyától küldött választottnak, a Messiás királynak. Ezt ígérte Isten Dávidnak. 1Krn 17,14: *megerősítem őt az én házámban és az én országomban mindörökké, és az ő királyi széke erős lesz mindörökké.* (Lásd még: 2Krn 13,5.) Ez a nemzetségtáblázat világosan levezeti: Jézus nem önjelölt messiás, nem egy vakmerő lázadó, hanem Ábrahám rokonaként és Dávid király utódként jön ebbe a világba.

2. Az is kiderül, a nemzetségtáblázatból, hogy **nem akármikor érkezik a megígért Messiás**: *Az összes nemzetség tehát Ábrahámotól Dávidig tizennégy nemzetség, és Dávidtól a babiloni fogságra vitelig tizennégy nemzetség, és a babiloni fogságra viteltől Krisztusig tizennégy nemzetség.* (Mt 1,17)

a) A 3×14 nemzetség Izráel útjának három nagy szakaszát öleli át:

– Ábrahámotól, aki az első ígértet kapja a népre és az országra Dávidig, aki az örök királyság ígértét nyeri el. Az első szakasz a földi országgal kezdődik, de a vége a Messiás felé mutat, és vele az örök ország ígerte dereng fel.

– A második 14 nemzetség Dávid kiteljesedett és istenfélő földi királyságától, királyságának az istenfélelem meglankadásáig, az Isten iránti hűtlenség miatti összeomlásig, a II. Babiloni fogságba vitelig (Kr. e. 586) tart.

– A harmadik korszak az elveszett, de később a visszanyert földön való újjáépítkezéstől a nagy csalódásokig terjedő szakasz, amikor az ország egyik pogány kézből a

másikba kerül. Emiatt fokozott messiásvárással lett teli ez a harmadik korszak, Jézusig.*

b. Istennek tehát órája van, pontosan számol. Ábrahámától – Dávidig, Dávidtól – a babiloni fogságig. Hazatéréstől – Jézusig 3×14 nemzetség végigmegy és akkor jön el az idő: most. Nem véletlenül hirdeti, mondja hát így Keresztelő János Jézus érkezését: *Térjetez meg, mert elközéltett a mennyeknek országa.* (Mt 3,2) Nem képletes szavak ezek, hanem pontos időjelzés ez, vagy a menetrend szerint érkező vonat bejelentése. Olvassuk is gyakran, hogy Isten akkor cselekszik, amikor az idő betelt, vagyis elérkezett. Betelt, mert a homokórát kell magunk előtt látnunk, vagy a régi vízzel cseppenő időmérőt.

Nem csoda, hogy Jézus is ugyanezzel kezdi szolgálatát: *Minekutána pedig János tömlöczbe vettetett, elméne Jézus Galileába, prédikálván az Isten országának evangyéliomát, És mondván: Betölt az idő, és elközéltett az Istennek országa; térjetez meg, és higgyetez az evangyéliomban.* (Mk 1,14–15) Betelt az idő, azaz, itt van az a korszak, amikor Isten várt országa megérkezett.

c. Isten országa alatt akkor nem egészen azt értették, mint amit ma hallunk ki belőle.

Mi ilyenkor *felfelé* nézünk, és azt mondjuk, *majd* ott fenn a mennyben. Ez részint igaznak tűnik, hiszen Jézus is szánkba is adja a kérést: *Jöjjön el a te országod.* De itt nem csak a távoli jövőről van szó.

Ott és akkor azt értették alatta: *itt és most.* A sok szenvedés után eljön az a korszak, amikor az Atyától küldött, a felkent, azaz az erre kiválasztott, erre Istentől meghatalmazást nyert ember helyreállítja azt, ami Dávid idejében volt. Azt várták, hogy újra lesz szabad, független állam, mert a Messiás majd kardot fog és elűzi a pogány leigáztót.

Ezt kérdik a feltámadás után a tanítványok is Jézustól: *Uram, avagy nem ez időben állítod-é helyre az országot Izráelnek?* (ApCsel 1,6) Nem kell megmosolyognunk vagy szokásukat, mert mi sokszor csak halogatunk. Megfontolni való ez a sürgetés: Isten jelenléte nemcsak egyszer, valamikor kell látható legyen, hanem itt és most. Itt és most részlegesen, akkor majd, egyszer, a maga teljességében. (1Kor 13)

Ezért mondja Jézus, Istennek ez az új, helyreállított országa itt van már, közel (Lk 10,9–11), elérkezett (Lk 11,20), és bennetek él, mozog, növekszik (Lk 17,21). Vagyis, itt és most.

d) Mikor jön hát el? Ez volt akkor a nagy kérdés!

A nemzetségi táblázat családjait számlálva egyszerűnek tűnik a válasz: az új ciklus végén, tehát pontos időben, sem előbb, sem később, nem is véletlenül, hanem az előre megszabott időben megérkezik, megszületik Jézus.

Nem is a harag űzi, a leigázók elleni gyűlölet, még becsvágy sem, hanem egyszerűen az engedelmes szeretet. Ezért mondja az ige róla:

3. Ami benne megindult, az a Szentlélektől van.

Isten dolgai, művei az Ő indítására indulnak. Nem más indítatásból, ahogy azt János evangélista kihangsúlyozza: *Akik nem vérből, sem a testnek akaratóból, sem a férfinak indulatjából, hanem Istentől születtek.* (Jn 1,13)

Isten és mindenki, aki vele dolgozik, vele szövetségben van, jól a szívébe kell ezt a mondatot véssé: *ami benne fogantatott, az a Szentlélektől van.* A Szentlélek kezdemé-

---

A babiloni fogságból való hazatérés (Kr. e. 538) után rövid ideig tartó szabadság után Kr. e. 332-ben Nagy Sándor görög uralma, utána egyiptomi (Kr. e. 301), majd szír (Kr. e. 198) fennhatóság alá került az ország. Kr. e. 167-ben az uralkodó, Antiochus Zeus szoborral fertőzi meg a templomot, ezért következnek a lázadások (Makkabeusok), így Kr. e. 128-ban szinte független lesz Izráel. De Kr. e. 63-ban Pompejus elfoglalja Jeruzsálemet és az újra elveszti a függetlenségét. Jézus pedig Kr. e. 7–4 között megszületik.

nyezi. Az ő kezdése, indítása a hiteles. Nem az emberi akarat, erőszak vagy ötlet.

a) A gyülekezetbe, az egyházba gyakran ültetjük bele az *emberi akaratot*. *Nem Istentől van*, fogalmazza meg másképpen ezt az Írás. Az hiteles, az marad meg, ami a Szentlélekből van. Ami nem, az összedől (homokon a ház: Mt 7,27), majd megég a végén (munkája megég: 1Kor 3,15).

Ötleiteinket, indulatainkat, terveinket ezért mind a Szentlélek mérlegére kell tennünk. Amit a Lélek indít és épít, az megáll, vagyis Isten országának a része, építőköve lesz.

Egész életünkre is érvényes ez: aki a lélektől, Istentől születik, mondja Jézus Nikodémusnak, az megy be Isten országába (Jn 3,5). Ami csak testtől, azaz földi akaratból, az nem.

b) Tehát ez valóban új szakasz. A 3×14 lezárult. Vége. Ugyanis a földi születés, az az Ábrahám családjába való beleszületés nem elég arra, hogy átvezessen, létjogosultságot adjon Isten újjáépített országába. Mert természetes, hogy: *Ami testtől született, test az; és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondtam néked: Szükség néktek újonnan születetek.* (Jn 3,6–7)

4. Jézussal tehát új korszak nyílik, Isten országának a helyreállítása kezdődik. Ehhez pedig nem Ábrahámtól kell születni csupán, hanem a Lélektől is.

a. Ez azt jelenti, hogy nem elég, ha zsidónak vagy keresztyénnek születél, meg vagy keresztezve és rendes, Isten törvénye szerinti életet próbálsz élni. Akárcsak akkor a zsidók is, akik igyekeztek betartani sok szabályt, ez nekik sem és neked sem elég. Nem elég még a sok templomba járás sem, vagy a hűséges egyháztagság, az adakozások és jótettek sem.

Mi is abban a tévedésben vagyunk, mint Jézus korában is sokan: mivel megteszem, cselekszem, azért majd enyém az Isten országa. Bár helyesnek tűnik, a sorrendnek meg kell fordulnia: előbb meg kell születni, hogy cselekedni tudj. Előbb kérd, hogy szüless a Szentlélektől újjá, és akkor benne vagy Isten családjában, és azután cselekedni fogsz. „Mert lehetetlen, hogy azok, akik igaz hit által Krisztusba oltattak, a háládatosság gyümölcsét ne teremjék.” (HK 64.)

b. **Légy Isten gyermeke**, mondja más helyen az Ige. Nem szólam ez, hanem származás kérdése. Honnan származom, ahogy ezt Jézustól is számon kérték.

Bele kell hát születnem a Szentlélek által az ő családjába. Ebbe a messiási családba. Akkor következik vele együtt minden jó, ami ebben a családban van. Ez a helyes és természetes sorrend.

Így kezdte Isten. Így kezdődik az Újszövetség. Így kezdődik Jézus élete, majd szolgálata közöttünk. Karácsony Jézus születése, az elsőszülötté, és utána következünk mi, hogy karácsony a mi lélektől való születésünk, újjászületésünk napja legyen. Ez a mi utunk is!

Ezt kérjük Istentől, és megadja nekünk. Ámen.

A válság karácsonya?

Alapige: 2Timóteus 3,1–5
Bibliaviasítás: Máté 24,4–46

Karácsonykor bevett szokás szerint éneklő angyalokról, ajándékozó pásztorokról és bölcsekről, valamint a kisdéd Jézusról beszélünk. Elcsépett frázisokat ismételtünk, s az ilyenkor illő prédikációk és ünnepi jókívánságok hangzanak el újra meg újra.

Most nem a 2000 évvel ezelőtti betlehemi eseményről szeretnék szólni, hanem inkább arról, hogy válságokkal küszködő világunkban, munkahelyemen, családomban, mindennapi életem forgatagában, hogyan tudok valóságosan EGYÜTT LENNI az érettem földre jött Megváltóval?

Szép dolog a karácsonyi történetről elmélkedni, ünnepélyeket szervezni, de annyi minden más foglalkoztat bennünket, annyi konfliktus vár megoldásra. Rengeteg válságot kell kezelni. Gondolkodjunk komolyan azon, hogy Urunk megszületése segíthet-e nekünk ma, és ha igen, akkor mit kell nekünk tennünk, hogy segítsége valóban része lehessen életünknek?

A válság az, hogy életünk minden egyes területén válság van; mindennapjainknak sokféle konfliktusa természetes, de kezelendő és megoldásra váró feladat. Az alapigét újra elolvassuk, nincs is miért csodálkozunk mindazon, ami körülöttünk történik. De gondolkodásunkat irányítanunk kell, mert sok felesleges hírrel és elfoglaltsággal leterheljük magunkat. Így kevesebb idő, erő és energia marad a lényeges dolgokra. Mire kellene akkor jobban odafigyeljünk, és mi az, amitől nem kell tartanunk? Mivel érdemes foglalkozni, és mi az, amire gondolni sem kell? Hogyan kezeljük a múltbeli dolgokat, és miként nézzünk előre? Hogyan éljük meg úgy a jelent, hogy az Atyánk szerinti legyen, nekünk pedig kevesebb aggodalmat okozzon? Mi az, amit az alapige szerint kerülni kell, és minek kell feltétlenül helyet találnunk életünkben?

A pénzügyi válságról kihirdették, hogy túl vagyunk rajta, csak még eltart néhány évig. Valójában mást sem hallunk évek óta: válság van. Igazából nem is tudjuk, mi idézte elő, mennyibe és mibe kerül. A válság minden bizonnyal erkölcsi, pénzügyi, szociális és globális jellegű. Az úgynevezett globális krízis azért öltött óriási méreteket, mert a gazdasági, erkölcsi, lelki, társ kapcsolati válság mellett fenyeget a víz, élelem és energia válsága is.

Tény, hogy előrejelzés szerint 30 éven belül a Föld lakossága közel nyolcmillióra gyarapodhat (ez 33 százalékos növekedés), miközben az élelmiszer és energia iránti igény 50, a víz iránti igény pedig 30 százalékkal növekszik. A növekvő népesség egyre nagyobb része költözik majd városokba, amely tovább fokozza a víz iránti igényt. Az életszínvonal növekedése az étkezési szokások megváltozásával jár. A dinamikusan fejlődő gazdaságok lakosai egyre több húst és tejterméket fogyasztanak majd, amelynek előállításához több energiára van szükség, mint a zöldségekben gazdag táplálkozás esetén. Az emelkedő életszínvonal egyben azt is jelenti, hogy a tehetősebb emberek egyre több kényelmi szolgáltatást vesznek igénybe, amelyekhez szintén energiára van szükség. Meg tudunk birkózni a növekvő vízigénnyel? Tudunk-e elegendő energiát biztosítani mindenkinek?

A kutatók és a tudósok azt állítják, hogy a következő évtizedekben számos olyan szeizmikus katasztrófa rázza meg a Földet, amelyen csak a háborzongató amerikai katasztrófafilmek forgatókönyvírói álmodtak eddig. Vagyis mindaz, ami az elmúlt néhány

évben bekövetkezett (cunamik, hurrikánok, földrengések, árvizek), még csak a kezdet: a jövőben mindent leromboló vulkánkitörésekkel, földrengéssel számolhatunk, aminek nyomán a felszabaduló gáz- és porfelhő évekre eltakarhatja majd a Napot, lehetetlenné téve ezzel az életet. A tengerparti városok víz alá kerülnek; Kalifornia és Florida, Liverpool, Miami és Sydney is a tengerbe süllyed. Kilyukadt az ózonpajzs, melegszik a Föld, kettéhasadt az antarktisi jégtakaró, olvad a jég. Szökőár, özönvíz, hurrikán, földrengés, háborús tűzfészek, atomerőművek. Új járványok jelentek meg, a HIV vírustól kezdve a marhavészig, a madárinfluenzáig át egészen a legújabb sertésinfluenzáig. A gazdasági válság tovább tetőz, rossz a közhangulat, és egyre rosszabb előjel a terrorizmus felerősödése is.

A maják precíz számításai szerint a Föld egy bizonyos kozmikus együttállás felé közelít, amely egy fejlődési ciklus végét jelenti, ugyanakkor lehetséges kaput nyit egy magasabb szintű világ felé. Sokféle jóslás és számítás a fordulópontot 2012 decemberére harangozta be. Sokan úgy értékelik: hamarosan eljön a világvége. Mások szerint csak egy korszak ér véget és kezdődik az új világév, világkorszak.

Érdekesként és tanulságként jegyezném meg, hogy időszámításunk óta nem kevesebb mint 49 konkrét világvége dátumot tartanak nyilván. Ezek közül említenék néhányat:

1844. október 22. – Ezt a felfedezést „éjszakai sikoltásnak” nevezték.

1910. május 18. – A Halley-üstökös 1910. május 18-i megjelenéséről azt tartották, hogy fenyegeti az emberiséget. Első alkalom, hogy az Apokalipszistól való félelem nem valami vallásos babonaságon, hanem úgymond tudományos tényeken alapult.

1980. – Üstökös fog a Földbe ütközni. A 20. század legnagyobb katasztrófájaként emlegették.

1999. július – Nostradamus kijelentette: Az 1999-es esztendő hetedik hónapjában eljön az égből a Terror nagy Királya...

2000. – Nagy fordulat az emberiség életében.

2005. május 5. – (2005.05.05.) Az 5-ös szám egymás utáni misztikus megjelenése.

2006. június 6. – (2006.06.06.) A hírheft szám: hatodik év, hatodik hónap, hatodik nap, azaz a Sátán száma, a 666.

2012. december...

2040. szeptember – Klímakutatók szerint 2040-re fog a sarkköri óceán jégpáncélja teljesen felolvadni és ez okozza majd ez emberiség végét.

Szóval van amiről beszéljünk, volna okunk az aggodalomra, a vádaskodásra, a pánikra. De az igazság az, hogy hiába akarunk felelősöket, fekete bárányokat, bűnbakokat és különféle lehetséges kiutakat keresni. Nem jelenkori, nem pillanatnyi mindaz, ami történik velünk és körülöttünk. Emberi életünkhöz tartozó alaphelyzet a válság, mert a válság bennünk van. Benned, bennem, szeretteinkben, a szívünkben, a gondolkodásunkban. Én is oka vagyok a válságnak – hibáim, butaságaim, önzésem, rövidlátásom, büszkeségem és sok más gyarlóságom mind hozzájárul a helyzet romlásához, a válsághoz. Válságunk valódi okai ezért lelki, erkölcsi és szellemi jellegűek. Belső válságainkat követik a családi és lokális válságok, ezek következménye pedig a globális válság.

Amire felhívnam még a figyelmet az, hogy akik nem készülnek fel, valóban komoly veszélyeknek és károknak néznek elébe. Azokat az embereket érik majd a legsúlyosabb károk, akik mértéktelenül költenek és felesleges dolgokat vásárolnak maguknak. Mennyire aktuális ez karácsonykor, ünnepek alkalmával – de nemcsak ilyenkor.

A kérdés az, hogy mit akarok valóban, mi az életcélom? JÓLÉT az, amit céloomul ki-tűztem magamnak és szeretteimnek, vagy „JÓ ÉLET”-et akarok? Ma ott tartunk, hogy a

válság ellenére VAN MIBŐL ÉLNI, de NINCS MIÉRT ÉLNI! Az Embernek Fia éppen azért jött, hogy életünk legyen és bővüljünk!

Végezetül még néhány gondolat:

Ne vegyél meg semmit, csak ha szükséged van rá!

Élvezd azt, amid van – és légy nagyon hálás érte!

Kurtítsd meg a költségvetésed, és élj egyszerűbben!

Ne pánikolj be – csupán legyél nagyon óvatos!

Adj a lehető legnagyobb mértékben a misszióra és az Isten szerinti gyülekezeti munka támogatására. Adj abból, amid neked van, és neked is adni fognak! „Van olyan, aki bőven adakozik, és annál inkább gazdagodik; és aki megtartóztatja a járandóságot, de ugyan szűkölködik. A mással jóltevő ember megkövéredik; és aki mást felüdít, maga is üdül.” (Péld 11,24–25)

Nemcsak karácsonykor, hanem naponta felteszem magamnak a kérdést: keresztyén emberként ki vagyok-e szolgáltatva a gazdasági, pénzügyi és politikai viharoknak? Isten kezében tudva magam, egyértelmű a válasz: NEM! Keresztyén emberként nyugodtak lehetünk a mindennapi kenyér felől. De a mindennapi kenyér nem a mindennapi nyaralás vagy szórakozás, nem az egy szem gyermek összes kívánságának a teljesítése. A mindennapi kenyér, a békés karácsonyi ünneplés lehetősége nem gazdasági kérdés, hanem a bizalom, az istenhit, a reménykedés és a mások irányába gyakorolt tetteles szeretet kérdése. Isten kezében vagyunk, és dehogy akarjuk az egész világot megnyerni, irányítani vagy megmenteni. Jézus Krisztus az emberek Megmentője, mondja a régi keresztyén hitvallás – és nincs ez másként MA sem. „Ezért nem félünk, ha lábunk alatt megremeg a föld, vagy ha háborog a tenger, és minden hegy ledől!” Ámen.

Lukács József

Szilágynagyfalu

A pásztorok bizonyágtétele Jézus Krisztus születéséről

Alapige: Lukács 2,14–18

Bibliaolvasás: Máté 1,18–25

A karácsony hírvivői és tanúi szorgalmas és hűséges emberek voltak. A pásztorok hódolattal vették körül a betlehemi jászolban fekvő Messiást. Örömeik hangzott el az angyalok ajkáról karácsony éjszakáján. Hogy a hírvivők szolgálata nem volt hiábavaló, az kitűnik a felolvasott igéből. Az evangélista azt mondja: mindenképpen, „akik hallák, elcsodálkoznak azokon, amiket a pásztorok nekik mondtak”. (18. v.) Ebben a történetben benne van egész gyermekkorunk a csodálatos karácsonyi szokásokkal és élményekkel, ha ma is emlékezünk rájuk. De benne van a mi keresztyén hitünk, benne van a karácsony minden kedvessége és szépsége. A pásztorok – ugyan nem voltak tudósok – csak egyszerű emberek, mégis volt egy érdemük: őszintén adták át mindazt, amit az Úrtól hallottak, vagy amiket szemekkel láttak. Egy gyermek ott született meg, ahol a legkevésbé várták. Egy gyermek született, aki később nem véletlenül mondotta azt, hogy aki egy ilyen kis gyermeket befogad az én nevemben, az engem fogad be. Jézusnak ez az üzenete ma is időszerű. A gyermek nem kell ma sem, pedig áldásként adja nekünk Isten. Gyermektelen társadalomban élünk. Apad a népünk, apadnak gyülekezeteink, a gyermek nem áldás, hanem inkább teher. Akkor leszünk mai pásztorokként bizonyágtételei a megszületett Jézusnak, ha először befogadjuk Őt.

Az angyalok éneke volt az első karácsonyi prédikáció a világon. A pásztorok félelemmel hallgatták. Az ő bizonyágtételük volt az első vallástétel Krisztusról, az egyszü-

lött Fiúról, Isten fiáról. Számukra a karácsony karácsonnyá igazán akkor vált, amikor a betlehemi istállótól már visszafele jöttek és dicsőítették és magasztalták Istent mind azért, amit láttak és hallottak. Nos, ezek az emberek nemcsak végighallgatták az angyalok énekét, nemcsak hallgatói voltak a karácsonyi híradásnak, hanem már bizonyágtévői, hirdetői lettek Krisztus születésének. Nem attól karácsony a karácsony, hogy elmegyek egy ünnepi istentiszteletre és meghallgatok egy igehirdetést, vagy ajándékot kapok és ajándékot adok, esetleg énekléssel beállok az ünnepet köszöntők sorába, hanem úgy, hogy másképpen, karácsonyi lélekkel érkezem haza, nem mint ahogy onnan elindultam. Ez a másképp teszi a karácsonyt igazán karácsonnyá. Meg kell találni a megszületett gyermeket.

A mi karácsonyi ünneplésünkben éppen Ő marad ki. Születésnapot ünnepelünk az ünnepelt nélkül. Milyen áldott lenne az, ha meglátnánk a betlehemi gyermekben az érettségünk küldött Megtartót, a Messiást, életünk üdvözítőjét. Nagyon sok embernek a mai világban a betlehemi gyermek megmarad egy kis gyermeknek. A karácsonyi gyermeknek az életünkben nőnie kell, az egész életünket betöltő és azt meghatározó Úrrá kell válnia. Azonban a karácsony és annak ünnepe lelkesít. Csodáljuk ma is a karácsonyt ünneplő, örvendező gyermekszereget, mi is beállunk soraikba és csodáljuk a külső fényt és pompát, és magunkévá tesszük annak ünnepi hangulatát. De vajon elég-e ennyi a karácsonyból? Isten nemcsak azért adta megszületett Fiát, hogy mi megcsodáljuk születését, hanem elsősorban azért, hogy átalakítson, megújult, szolgáló emberekké tegyen. Isten azért küldötte el az evangéliumot, hogy az bennünket Jézus szolgálatába állítson és az Ő vezetése mellett alkotó emberekké, Isten gyermekeivé változtasson. Aki csak csodálkozik Isten dolgai felett, de nem követi az Úr parancsát, az nem tanítványa, nem követője az Úrnak. Isten azt akarja, hogy ne csodálkozzunk, hanem kövessük Jézust. Isten azt akarja, hogy térjünk meg, gyógyuljunk meg, s mint az Úr megváltottjai, tegyünk bizottságot mint a pásztorok az Úr megtartó erejéről. Keresztény életünk legnagyobb hódító ereje éppen a Krisztus buzgó követésében van. A hűséges szív, a megszentelt élet, a szolgáló szeretet többet beszél az Úr Jézus Krisztus eljövételéről, mint a legfelségesebb beszéd vagy a leglelkesebb csodálkozás. Ezért Isten el is ítéli az egyszerűen csodálkozó embereket. Jakab apostol által azt üzeni: „Az igének pedig megtartói legyetek, ne csak hallgatói, megcsalván magatokat” (Jak 1,22), mert aki csak csodálkozik Isten dolgai felett, de nem éli az Isten által adott életet, az útját állja Isten országa terjedésének. Ne álljunk meg hát a mennyei jó hír hallgatása mellett, ne elégedjünk meg egy-egy sóhajtással, hanem annak a Krisztusnak a segítségével, aki az Élet Fejedelme, éljünk megújuló, szent, tiszta életet. Nem a csodálkozás, hanem a megújulás szolgálhat üdvösségünkre. Lám, nem dicséretképpen, hanem ítélet gyanánt íratott meg a Lukács evangéliumában ez a mondat: hogy mindenkinek, akik hallották, elcsodálkozzanak. Ha rólunk is csak ennyi lesz feljegyezve az élet könyvében, csak ítéletre számíthatunk. Megnyugodnunk csak akkor szabad, ha elmondhatják rólunk, hogy követtük Őt alázatosan, élő hittel és az Ő dicsőségére szentelt cselekedetekkel.

A karácsony belső ragyogása magából Istenből fakad. Isten szeretete sugárzik bele a világba. A Megváltó bölcsőjén keresztül Isten az elesett világot karolja fel. Az édesanya szívének teljes szeretetét kiönti gyermekére, érette virraszt, neki dalol, őt félti, hozzá beszél, úgy szereti Isten is az Ő Fiát, rajta keresztül az egész világot is így szereti. Jézus irányít, Aki mutatja a szeretet útját. A szeretet túlárad Jézuson, megkeresi a bűnösöket, hazahívja a tévelygőket, megvigasztalja a csüggedőket, felkarolja az elesetteket. Karácsony éjszakáján Isten a világ fölött virraszt, gyűjt mennyei lámpást. Szeretete mindazokra ráragyog, akik az Isten megszületésében hisznek. Karácsony dicsősége először az ég felé sugárzik. Isten szeretete, mely a betlehemi gyermek bölcsőjét beragyogja, elő-

szőr a forrást dicsőíti. Ezért mondja az angyali ének: dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek. És valóban így is van. Ami a karácsonyban szép és csodálatos, az az isteni kegyelem, az atyai szeretet, a megmentő jóság. Ezek mind Istennek adnak dicsőséget. Kit is dicsőíthetne a jóság, ha nem azt, aki jó, kit dicsőíthetne a szeretet, ha nem azt, aki szeretni tud, kit magasztalhatna az irgalom, ha nem azt, aki irgalmáról bizonyosságot tett? A dicsőség valóban csak Istent illetheti meg! Higgyük hát el és hirdessük mi is az angyalokkal, tegyünk biznyságot a pásztorokkal, hogy karácsony dicsősége az Istené. Szálljon fel az égre Istent dicsérő ének, mert a mi Atyánk tőlünk ezt érdemli. Ti, akiknek az ő atyai irgalmából családokat, otthonotok, békességetek, örömtők van, dicsőítsétek Őt. Ti, akiket az ünnepre hazavezérelt messi vándorutatókról, akiket gyászban vigasztalt, akiknek szenvedését enyhítette, dicsőítsétek Őt! Ne legyen ma egyetlen hívő lélek sem néma! Sokan ünnepelnek ma is úgy, hogy káromlást szól az ajkuk, mert nem ismerik Őt.

Karácsony a fényt is az emberek felé sugározza. Ez a fény érte el a pásztorok szívéét. Az angyali ének második mondata így hangzik: a földön békesség és az emberekhez jóakarát. Isten szeretete kiárad reánk is. A karácsonyi evangéliumnak az a célja, hogy megszentelje a mi életünket is. Úgy szentelődnek meg az életek, ha mi Isten szeretetével cselekszünk érettük. A karácsonyi fény békességet áraszt a földre és jóakarátot az emberek közé. Békességet áraszt, nyugalmat, csendességet, gondtalan lelki tisztaságot. Békességet áraszt, de nem azt, amit emberek szereznek, amit a szél elfújhat, a zaj összetörhet, hanem Isten békességét. Azt a hírt sugározza, hogy Isten már nem haragszik ránk, már megbocsátott, ismét visszafogadott gyermekei közé. Ó, milyen más ez a békesség, mint amit a világ adhat. Ezt el nem veheti tőlünk soha semmi. De jelent ez a fény jóakarátot is. Mégpedig jóságból, szeretetből szóttet, mellyel Isten ajándékoz meg. Ha Isten megbékélt velünk, mi sem emelhetünk egymás ellen fegyvert. Isten békessége gyümölcstermő, jó fa, mely Isten kertjében a szentek, megváltottak között húséget, szeretetet, örömet, egymás iránt való jóakarátot terem. Isten az Ő Fia által családót alapított, a megváltottak családját, ez a család csak tiszta, irgalmas és szent életű lehet. Ez pedig bennünket arra kötelez, hogy őrizzük meg azt, amit Isten szerzett. Ha Ő letette a fegyvert, mi fel ne vegyük soha. Ha Isten irgalmazott, mi bosszút ne álljunk. Ha az Úr megbékélt, többé harag, veszekedés ne legyen a földön. Mert igaz itt is a Megváltó mondása: amit Isten szerzett, ember el ne rontsa.

Íme, szólt Isten, énekeltek az angyalok, biznyságot tettek a pásztorok. Karácsony ünnepén vegyük át mi is tőlük ezt az éneket és biznyságot, és töltsük meg tartalommal, váltsuk valóra az Úr karácsonyi életeket megújító tervét. Ámen.

Máté István

Magyarléta

Jelt ad nektek az Úr

Alapige: Máté 1,18–25

Bibliáolvasás: Ézsaiás 7,10–25

Isten irgalmából ebben az évben is beteljesedett az adventi várakozás. Készülődésünk megeremte gyümölcset: otthonaink tisztán, templomunk telve, lelkünk nyitva várja az örömhírt, hogy velünk az Isten, Jézus – a Szabadító – megszületett. Ünneplő testvéreim, Isten csodálatos karácsonyt ajándékozott nekünk: fehér lett a karácsonyunk, sok szép találkozás készített számunkra azok között, akik itt vagyunk a templomban, akik hazajöttek együtt lenni régen látott szeretteikkel. Megvan a terített asztal, megvan

minden. Urunk részéről valami azonban hiányzik. Ezt most kapjuk, hogy az ünnepünk teljes legyen és bővüljünk. Ez az isteni hozzájárulás az ünnephez: annak a tanítása, hogy tudjunk hinni Isten jeleiben. Tudjunk és merjünk jelet kérni Istentől, és ha megkaptuk, tudjunk aszerint élni, és annak alapján tudjuk berendezni egész életünket.

Olyan üzenetek állnak előttünk, melyek központi gondolata, hogy Isten jelt ad az Ő népének. A két igét hét és fél évszázad válassza el egymástól. Az első szövegben, amit Ézsaiás könyvéből olvastam fel, a jel nem teljesebbé válik. Azért nem, mert nem fogadják hittel. A második ígérés a Máté írása szerinti evangéliumból arról tanúskodik, hogy a hittel fogadott jel átalakítja az emberek életét, sőt az egész világ számára áldást hoz.

Figyeljük meg, ez teszi a különbséget: hogy hittel fogadjuk-e azt, amit Isten üzen, vagy kétkedve, megmosolyogva. Túltesszük-e magunkat az üzeneten, hiszen mi magunk is túl vagyunk már annyi karácsonyon? Annyi isteni üzenetet hallottunk már! A kérdés tehát az, rá tudunk-e hangolódni a mennyei jelre, hogy ez átalakítsa, megszentelje egész életünket, vagy maradunk kicsinyhitűségünkben, emberi gondjaink fogságában?

Krisztus előtt 733-ban Isten így szólítja meg az akkori királyt Ézsaiás próféta által: Kérj jelt magadnak az Úrtól, a te Istenedtől, kérj a mélységben vagy fent a magasban! És erre jön a királynak, Akháznak a válasza: Nem kérek és nem kísértem az Urat! A Szentírás bizonyágtétele szerint ez egy álszent válasz volt. Milyen mély hitről tett volna bizonyágot Akház, ha tényleg úgy érthetnénk a szavait, ahogy ő azt szó szerint mondta. A próféta viszont jól látja, a válaszban a király hitetlensége fogalmazódik meg. Egyfelől ugyanis Asszíria büntető hadjárata, másfelől a lázadó országrészek szövetsége is fenyegeti az országot. A király pedig ahelyett, hogy a prófétai útbaigazításra hallgatna, egy munkalátogatást tesz Jeruzsálemben. A város vízhálózatát ellenőrzi. Jelenlétével mintegy biztosítva az embereket, hogy nincs ok a félelemre, van víz, minden rendben van. Ugye emlékszünk mi is régi híradókból – az idősebbek talán jelen is lehettek ilyenek –, amikor egy-egy magas rangú államférfi vagy éppen az elnök meglátogatott egy gyárat vagy egy más intézményt, és annak a látogatásnak tökéletesnek kellett lenni. Minden szó, gesztus koreografált volt, a virágot átadó gyereknek megtanították, hogyan kell azt átadnia, nehogy valami baj legyen. A tapsmester meg az alkalmas pillanatra várt. Mindennek tökéletesen kellett működnie. Képzeljünk el most egy ilyen munkalátogatást – hiszen van mire gondoljunk –, ahol megjelenik a király. Pompával, jelenlétével hirdeti, hogy nincs baj, ne féljete és ezt az ünnepi látogatást a próféta megtöri. És a látszólagos biztonságot egy bátor mondattal szertefoszlatja: Kérj jelet magadnak az Úrtól! 'Bízzál benne, ne a külső segítségben, hanem az Istenben!' Az így sarokba szorított király azt mondja, hogy 'nem kísértjük az Urat, nem merjük őt segítségül hívni, elegek vagyunk önmagunkban.' Ám a megfelelő válasz sem marad el Ézsaiás részéről: ha azzal bosszantjátok az Urat, hogy nem mertek bízni benne, ad jelet nektek az Úr maga. A király az ítélet jelét kapja. Ez a jel itt azt jelenti, hogy Isten ad egy gyermeket, talán éppen a király fiatal feleségének, akiben még élt a hit, hogy ha velük van Isten, akkor Ő megszabadít. De a próféta bizonyágtétele szerint mire felnő ez a gyermek, mire különbséget tudna tenni jó és rossz között, minden, amiben a király bízott, tönkre fog menni. És az a hosszas felsorolás, amit a lekción olvastam, nem arról szól, hogy áldás jön, hanem arról, hogy nagy próbák jönnek, ítélet jön, mert Isten süvölt – flütyent egyet – az Egyiptom folyóvíze melletti legyenek és Asszíria méheinek, és azok mindent letarolnak. És mi marad? Marad a lét minimumára elegendő tej és vadméz. Isten a tejnek és a méznek mint a jólét szimbólumainak jelentését visszajára fordítja és a király ellen fordítja, amikor azt mondja, olyan szegénység lesz, hogy csak tej és vadméz jut majd eledelül. A gyönyörű szőlőt benövi a tövis és a gaz, a termőföldek barmok legelőjévé

lesznek. Ezt kapja a király a hitetlenségéért. És itt álljunk meg, mielőtt áttérnénk a prófécia újszövetségi beteljesedésére. Testvéreim, a hitetlenségért ma is csak ez jár. Ma, ha az ember nem mer vagy nem akar Istenre hallgatva élni, Őt urának tekinteni, akkor hiába minden látszólagos biztonság, Isten csak füttyent egyet és oda mindaz, amit mi olyan biztosnak hittünk. És ez a mi világunk sokféle példát ad erre a változékonyságról, a kiszámíthatatlanságról. Munkánk, sikerünk, becsületünk olykor egy hajszálon múlik. Isten ellenünk fordíthatja azt, amit nélküle akarunk elérni. Tegyük fel hát a kérdést magunkban: merünk-e jelet kérni, hogy aztán annak fényében elindulva átrendezzük egész életünket, családi és gyülekezeti közösségeinket?

Aztán eltelik több mint 7 évszázad, és egészen másként teljesedik be az Ige. Oly módon, hogy most már van engedelmes szív, amely meghallja Isten üzenetét és átlásza az Ő tervét. Mi történik, amikor az Úr Jézus megszületik? Isten csodálatos módon nem két ember szeretetének gyümölcskeként adja Krisztust, hanem a Szentlélek munkája által. Erre azért van szükség, hogy a Megváltó ne csak ember legyen, hanem Isten is. Hiszen ha csak egy tökéletes ember, ahogy azt nagyon sok vallási közösség gondolja, akkor isteni erejének hiányában számunkra nem hozhatott váltságot. (HK 17.) Akkor mindaz, amit mondott, tett, az legfeljebb szemfényvesztés volt. Milyen hatalommal bocsátott meg bűnököt, hogyan gyógyított vagy támasztott halottat, ha Ő csak Józsefnek és Máriának a földi gyermeke? A Biblia ezért emeli ki, hogy ami Máriában fogantott, a Szentlélektől van. Ez alaptétele a mi hitünknek. Jézus nem egy közönséges ember. Ő az Isten-ember.

És mégis, ezt a mennyei csodát nagyon nehéz volt elfogadni. Képzeljük magunkat József lehetetlen helyzetébe, aki jegyességre lépett azzal, akit szeretett, és kiderül, hogy az a lány viselő. Az akkori törvény szerint az ilyennek válólevelet lehetett írni, de akár meg is lehetett köveztetni. Ezt követelné a sajátos kultúrába ágyazott emberi értelem. József nehéz vívódások által fontolgatja, keresi a megoldást. Nem akarja bántani Máriát, mert szereti őt, de nem érti, mivel érdemelte meg a jegyesség ily csúfos megszegését. Sőt még így is a Mária iránti szeretete győz, ezért nem akarja őt gyalázatba keverni, hanem csak titkon elbocsátani. Nem akarta még több bűnnel tetézni azt, ami visszafordíthatatlanul megtörtént. Miközben így próbál emberi megoldást találni, Isten álmában szól hozzá és azt mondja neki: „Ne félj!” Isten terve van kibontakozóban. Ne félj elvenni Máriát, sőt a gyermek nevét is megmondom neked, mert aki megszületik, megszabadítja az ő népét annak bűneiből. Ezért kell Őt Jézusnak nevezni. Ez az, amiből nem tudott megszabadulni Akház. Meg akart szabadulni az ország ellenségeitől, de nem vette észre, hogy a nagy ellenség ott van az ő életében: az ő kicsinyhitűsége. Az angyal pedig azt ígéri Józsefnek, hogy olyan Megváltó jön, aki a legnagyobb ellenségtől szabadít meg, a bűneinktől. Íme, így teljesedik be ez az ígélet, hogy a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immánuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten.

Kedves testvéreim, karácsonykor ezt a gyönyörű jelt kapjuk Jézusban: Velünk az Isten. A kérdés azonban marad mindnyájunk felé: el tudunk-e indulni ennek a jelnek a fényében, a beteljesedett ígélet alapján, át tudjuk-e egész életünket alakítani abban a hitben, hogy Isten lépten-nyomon velünk van. Vagy azt mondjuk, nem hiszünk a jelben, nem kísértjük az Urat, nem kérünk jelet. Megmaradunk a magunk által formált vallásszáznál, sajátos életvitelünkkel, terheinkkel, sőt bűneinkben. Isten pedig sose fog tudni rajtunk segíteni, mert ahhoz kell a hit és az engedelmesség. József és Mária engedelmesek voltak, Isten pedig jelt adott nekik lépésről lépésre. Gondoljunk csak el, mi csoda jel lehetett ennek a családnak, amikor Erzsébet magzata repes az örömtől, amikor jönnek a királyok és azt mondják, hogy minket egy csillag vezetett ide, és amikor a pásztorok jelentik, hogy mennyei kórust hallottak énekelni és a számukra adott jelt, a

bepolyált gyermeket megtalálták a jászolban. Amikor Simeon és Anna áradozó örömmel köszönik meg, hogy nem hiába vártak, hogy még életükben látták a Megváltót. Micsoda jelek ezek? Vajon hogyan élte ezt meg József? Biztosan, csodálkozva. Aztán jön az intés: fussatok Egyiptomba, mert egy másik jel, a gonoszságnak a jele is ott van. Heródes nem tudja elviselni egy új király születésének gondolatát. És mindez csak a kezdete egy csodálatos életnek, melyben Jézus a bennünket Istentől elválasztó bűnöktől szabadít meg, hogy a Teremtőben felismerjük a mi Mennyei Atyánkat. Testvéreim, Isten jeltől jeltre vezet bennünket, ha engedelmes lélekkel gyűlöljük a bűnt és keressük az Urat. Mindig ad egy kis fogózkodót, hogy elmondhassuk: Istenem, velem vagy, Istenem, megáldottál. Lehet, hogy nem úgy kapunk áldást, ahogy azt mi elképzeltük, de mindenkinek teljes életet lehet élni, tisztát és őszintét, mert van szabadulás. Örvezdhetünk, mert velünk az Isten. Ámen.

Sebestyén Előd

Kaplony

Karácsonyi vendég

Alapige: Zakariás 9,9a

Bibliaviasás: Lukács 2,1–7

Amikor tudjuk, hogy hamarosan egy kedves vendég érkezik hozzánk, igyekszünk idejében mindent előkészíteni az érkezésére. Már annak a tudatnak is örülünk, hogy nemsokára itt lesz velünk. Ezért ünneplőbe öltöztetjük a lelkünket, és ünneplőbe öltöztetjük az otthonunkat is, hogy amikor a vendég megérkezik hozzánk, jól érezze magát. Amikor pedig már itt van, örömmel nyitjuk ajtónkat előtte, hogy beléphessen otthonunkba.

Az igehirdetés során ma három ajtó nyílik meg. Az első ajtót megnyitva, látjuk, hogy ki az, aki jön hozzánk. A második ajtó kinyitása után megtudjuk, hogy miért jön hozzánk. A harmadik ajtó kinyitását követően pedig kiderül, hogy milyen érzés a vele való találkozás.

Nyissuk ki tehát az **első ajtót**, a szívünk ajtaját, ahol már kopogtat valaki, úgy, ahogy az több mint kétezer esztendővel ezelőtt is történt. Akkor egy gyermeket váró fiatal pár kopogtatott sok-sok ajtón, hogy kinyíljanak azok és befogadják őket. De az ajtók nem akartak kinyílni. Csak egy ajtó nyílt ki. Egy rossz, régi istállóban az ajtaja, amely helyet adott a szállást kereső családnak. És akkor este megnyílt egy másik ajtó is. Egy ajtó az ég és a föld között, hogy beléphessen rajta a világ Messiása, Isten fia. Ő kopogtat most is a szíved ajtaján, hogy megnyisd azt és örök, békés szállást adj neki.

Sokan várták már az érkezését. Elsősorban a zsidók, akik a Római Birodalom fennhatósága alatt éltek és már rég szabadulásra vágytak. Várták Isten Szent Fiát, mert el-esettnek, meggyötörtnek és szegénynek érezték magukat. Ahogy mi is nagyon sokszor vártuk őt. Vártuk sok hosszú, nehéz éjszakán, amikor ott virrasztottunk egy beteg gyermek, egy szülő, egy hitves, egy kedves családtag ágya mellett és kértük Istent, hogy lépjen közel hozzánk. Hallgassa meg imádságunkat, gyógyítsa, segítse meg azt, akit szeretünk. Sokszor vártuk őt, amikor remegő szívvel indultunk el egy kórház felé. Olyankor, amikor valami nagy feladat állt előttünk, egy vizsga letétele, egy munkahely megszerzése vagy elvesztése, mindannyiszor, amikor valamiért összeszorult a szívünk. Vártuk és hívtuk őt, hogy jöjjön és erősítsen meg minket, erős kezében tartson meg bennünket. Ugye, milyen sokszor vártuk már, hogy érkezzen Jézus, hogy legyen velünk Jézus? Most Ő jön úgy, ahogy érkezett az első karácsony estén. Nem keres palotákat, de

keresi az alázatos, megtört emberi szíveket. Nem kér gazdag ajándékokat, de kéri, hogy gazdagon vidd szereteted ajándékát azokhoz, akik melletted élnek. Jön most is, hogy bekopogtasson, és szent fényt hozzon a bűntől ma is sötét emberi szívekbe és a tragédiáktól megfeketedett világba.

A **második ajtót** kinyitva megtudhatjuk azt is, hogy miért jön. A zsidók arra gondoltak, ha megszületik erre a földre a világ Messiása, akkor nemcsak lelki szabadulást hoz majd nekik, de elhozza a politikai szabadságot is és kivezeti őket a rómaiak uralma alól. De Jézus valami másért, sokkal többért jött, mint amit a zsidó nép várt.

Miért jött? Jött azért, hogy szabadulást, megváltást hozzon a bűnökből. Az első emberpár bűnesete folytán mindannyian bűnben fogantattunk és bűnben születtünk. Istennek pedig a bűn miatt való haragját senki más elhordozni nem tudta volna, csak ő, aki valóságos ember és valóságos Isten is. Az emberi bűn rabláncait csak Jézus születése szakította el. Szabadságot hozott a bűn rabságából. Jött, hogy örömet hozzon. Az angyalok így szóltak azon az éjszakán a pásztorokhoz: *Ne féljetelek, mert ime hirdetek nektek nagy örömet.* A pásztorok féltek, mert sok veszély leselkedett rájuk és nyájukra. Ám akkor éjjel megtudták, hogy van egy másik sereg is, az angyalok serege, akik velük együtt vigyáznak a nyájra. Megtudták, hogy érkezett valaki, aki elűzi a félelem viharait, hogy helyettük az öröm felhői ragyogják be a földet. Megszületett közéjük Jézus, aki mindenkinek a vigyázó pásztora. Jött, hogy tanítson. Jézus beszédeit emberek ezrei hallgatták, mert érezték, hogy szavaiból béke árad. Éheztek és szomjúhozták azt a szeretetet és megbocsátást, ami a tanításaiból feléjük sugárzott. Jött, hogy gyógyítson. Sok beteg sietett Jézus elé, hogy tőle segítséget kérjen. Jöttek hozzá vakok, sánták, leprások, gonosz lélektől megszállottak és mások. Jézus nem utasította vissza őket. Visszaadta nekik azt, amire már évek óta, vagy egész életükben vágytak. Egészségesek lettek és ez volt számukra a legnagyobb ajándék, amit ezen a földön kaphattak. Jött, hogy csodákat tegyen. Megsokasította az öt kenyeret és a két halat úgy, hogy több mint ötezer ember evett belőle. Jairus kétségbeesetten szaladt hozzá, mert a lánya haldoklott. Jézus csodát tett és feltámasztotta a halálból a gyermeket. Jött, hogy új életet ajándékozzon. A parázna nőt mindenki megkövezni készült, amikor Jézus csak annyit mondott a népnek: *Az vesse rá az első követ, aki nem bűnös.* Senki sem merté bántani ezt a nőt. Jézus esélyt adott ennek az asszonynak a bűnbánatra és az új életre. Mindenki hátat fordított neki, mindenki megvetette, mindenki halálra ítélte. Jézus nem ezt tette. Ő megbocsátott és segített az újrakezdésben.

A **harmadik ajtót** megnyitva érezzük azt, hogy milyen a Jézussal való találkozás. Józsefnek és Máriának óriási öröm volt, amikor közéjük érkezett a kiseded Messiás. Kezükbe vehették és tudták azt, hogy nem ők, akik vigyáznak rá, hanem Jézus vigyázza őket. A pásztorok lelkét békés öröm hatotta át, amikor odahajoltak a pásztorok Pásztorának jászolbólcsője mellé. A bölcseket büszkeség érintette meg, amikor letehetően ajándékaikat a királyok Királyának lábainál. Mi tölti el a mi szívünket? Sokszor megtapasztaltuk már mi is Jézus közelségét. Hányszor készített már utat előtted is Jézus? Ő járt előtted, amikor megismerted életed párját, akivel szíved örökre egybeforrt, mikor egymásnak hűséget fogadtatok. Érezted, hogy egy pillanatra az idő is megáll veletek és ezek a csodálatos percek örök, szép emlékek maradnak számodra. Ő járt előtted, amikor odaléptél egy kicsi ágy mellé és magadhoz ölelted gyermeked vagy unokád. Öröm töltötte el lelkedet és hálás voltál Istennek, hogy drága ajándékkal látogatott meg. Ő járt előtted, mindannyiszor, amikor egy nehéz feladat állt előtted, és érezted, hogy segített ennek a tehernek a megoldásában. Boldog voltál, mert Jézus nem hagyott magadra. Ő járt előtted, amikor sokszor a könnyeidtől nehezen láttad az utat, talán beteg voltál, talán valakit vagy valamit elveszítettél. Úgy érezted, nincs már semmihez sem erőd. Ke-

zed összekulcsoltad és Jézus ölébe tetted le életed. Majd érezted, hogy valaki lassan letörli a könnyeket, valaki ott áll melletted, valakin keresztül Jézus szólít meg és vigasztal téged. Olyan jó volt érezni, hogy nem vagy egyedül, hogy Isten meghallgatta a kérésedet. Ő jár előttünk akkor is, amikor lassan kifogy majd az erő a kezünkből. Amikor elnehezedik a lélegzetünk és arra gondolunk, ez az óra az utolsó számomra. Az utam itt már véget ér. Jézus megfogja majd a kezéd, és amikor itt már minden ajtó bezárul, egy új kaput nyit meg előtted: az örök életnek a kapuját. Ugye, milyen jó érezni, hogy Ő most is itt van veled és mindig veled marad? Jézus az öröm, a biztonság és a végtelen remény érzését hozza közel hozzánk.

Kedves testvéreim! Most csukjunk be minden ajtót magunk mögött: a bűnöknek, a gyűlöletnek és kétségeknek ajtóit. Nyissunk utat a sötétséget legyőző fény és szeretet előtt: Jézus előtt. Legyen Ő kedves vendége házunknak, akinek látogatását készülődve vártuk, és akit örök vendégként mindig szívünkben hordozunk. Ámen.

Szónyi Levente
Szilágyolompért

Jézus – az isteni szeretet bizonyítéka

Alapige: Zsidókhöz 1,1–3
Bibliolvasás: János 1,1–18

Ha egy karácsonyi istentisztelet előtt közvélemény-kutatást készítenénk, hogy milyen ígére számítanak a templomba érkezők, akkor minden bizonnyal a Lukács-féle evangéliumi leírás végezne az első helyen. Betlehem mezejével, pásztorokkal és a sötét éjszakában megjelenő angyalokkal. Másoknak fontos lenne Máté leírása is, aki inkább Józsefen keresztül mutatja be a történetet, és a napkeleti bölcsekről ír. Talán még a János evangéliumában megtalálható prológus is dobogós helyen végezne, hisz sokak számára ismerős karácsonynak ez a megfogalmazása: Az Ige testté lett, és lakozott közöttünk!

Az idei karácsonyon az ünnep üzenetét gondoljuk végig egy kicsit alaposabban. Ebben segít minket most az a levélrészlet, amelyet felolvastam.

A levélről nem sokat tudunk. De azt tudjuk, hogy a zsidó származású keresztyéneknek írták, hogy a csüggedőket bátorítsa. S ha valamiben, akkor éppen ebben fedezhetjük fel a levél aktualitását. Ma égetően szükség van a hitre bátorító szavakra, a hiteles és erőt adó szavakra. Nem lenne ünnep az ünnep, ha nem kaphatnánk bátorítást, ha nem szakadhatnánk ki egy pár órára a hétköznapi gondjainkból, és nem töltekezhetnénk fel. De mi bátoríthat bennünket akkor, amikor minden bizonytalannak tűnik?

1. Istennek új kommunikációs stratégiája van!

Isten szól hozzánk. Nekünk nem néma bálványunk van, aki csendben marad, amikor mi bajban vagyunk, s hiába várunk tőle segítséget. Nekünk megszólaló és megszólító Istenünk van. Az Ószövetség népe ezt sokféle módon tapasztalhatta meg, mert Isten sokféleképpen szólt. S talán ezt a sokféle módon megszólaló Isten nem volt mindig könnyű felismerni. Tudjuk, hogy voltak próféták, akik mártíromságot szenvedtek. S voltak, akik prófétaként léptek fel, s csak később derült ki, hogy hamis próféták voltak, akik a pillanatnyi elvárásoknak, a politikai vagy a hatalmi elvárásoknak megfelelően szóltak. Isten szólt olykor közvetlen kinyilatkoztatásban, égő csipkebokorból, felhő vagy tűzoszlop jele által, csodákban és jelenésekben. Szólt álomban és látomásban! Sokszor és sokféleképpen. S meg kell vallanunk, hogy még mi is, a pluralitáshoz szo-

kott 21. századi emberek sem tudunk a sokféleképp megmutatkozó megnyilvánulások között eligazodni. Ekkor Isten – *teljes szeretete megnyilvánulásaként* – új módszert választott! Nem akart a sokféleségében nehezen felismerhető maradni, hanem egyféleképpen szólalt meg, adta magáról a kijelentést! Új kommunikációs stratégiát választott!

Testvéreim! Tudom, hogy korunkban sokan tüntetik fel magukat isteni kinyilatkoztatás hordozóiként. S meg kell vallanunk, hogy alig tudunk tájékozódni a sokféle, lelki, szellemi vagy éppen vallásos megnyilvánulás között. De, amikor káosz van a világban, és mielőtt káosz lenne a lelkünkben, halljuk meg karácsony üzenetét: Régen Isten sokszor és sokféleképpen szólt, de most csak egyféleképpen. Mi azt ünnepeljük, hogy Isten az egyszülött Fia által mutatta meg irántunk való mérhetetlen szeretetét.

2. Isten nem maradt rejtve előttünk, megismerhetjük Őt Jézusban!

Isten új módon közeledett hozzánk. Egészen érdekes módszert választott: emberré lett. S miközben magára vette az emberi formát, nem azért tette ezt, hogy megismerhesse minket, hisz már jól ismer, hanem azért, hogy mi megismerhessük általa Isten végtelen szeretetét. S benne közölte magát. Azért tette, hogy eljőjön hozzánk az evangélium, az Isten szeretetéről szóló örömhír. Amit tehát megtudunk Jézus által az Atyáról, az **a hiteles információ**. Amit Jézus által közölt velünk Isten, az Isten kinyilatkoztatása. Sőt így mondom: Jézus Krisztus maga az Isten hiteles információja, szava, Igéje. Nincs más szava Istennek, csak az, amit Jézusban adott! Sőt, azt mondja igénk, hogy a lényének képmása. Jézus Isten lényének képmása, eredeti görög szöveg szerint: *karaktere*. Tehát benne ismerhető meg Isten. A „karakter” valójában a fémre, kőre bemetszett írást, ábrát, jelet vagy képet jelentett a görögök számára. Tehát Isten a képét belevészte, belesnyomta ebbe az anyagvilágba. Nagyon sok Júdeában élő ember nem ismerhette a római császárt. De a fémpénzek egyik oldalán a császár „karakter”, képmása volt látható. És erről a képről immár el tudták képzelni a császárt azok is, akik soha nem látták.

Istent soha senki nem látta – szól az evangélium kijelentése. De nem fémbe és fába véste bele a karakterét Isten, hogy felismerhessék őt, hanem Jézus által az embervilágba közénk hozta el az arcát.

Karácsony azt jelenti: **egy módja van, hogy Istent megismerd – ismerd meg Jézust!** Jézus arcában fedezheted fel Isten igazi arcát. Luther Márton ezt írja: *Ez az Isten, aki ilyen kedves ruhát öltött magára, ennyire bájos maszkot, aki az ő ígéreteiben így kicsinosította magát, ez az Isten megfogható számunkra, erre örömmel nézhetünk fel, ebben megbízhatunk! A Sátán éjjel és nappal azon munkálkodik, hogy a mezítelen Istennel (Deus nudus) találjuk szembe magukat, s hogy elfelejtsük azokat az ígéreteket és áldásokat, amelyeket Jézus Krisztusban megmutatott, s hogy csak Istenre, Isten ítéletére gondoljunk. Ha valóban ez történik, akkor megsemmisülünk és kétségbe esünk.*

Tehát, amikor tétovák vagyunk és nem találjuk a tájékozódási pontot a világban, akkor érdemes újra visszatérni karácsony nagy üzenetéhez: Isten végre a legérthetőbben, a betlehemi gyermekben mutatta meg a szeretetét.

3. Isten ebben mutatta meg, hogy VELÜNK VAN! Immánuel!

A hozzánk Fiában szóló Isten valóban javunkat akarja. Ezt a folyamatot nevezi Luther is szent, csodálatos cserének, *admirabile commercium*nak. Egy helyen így fogalmaz: Isten ezt mondta: *Magamra veszem ember, a te ruhádat és maszkodat, ebben a ruhában fogok járni, ebben fogom elszenvedni a halált.*

Isten tehát az önmaga ellentétének látszatába rejtőzik! Ő, akit senki nem látott, a látható ember formáját vette fel! Ő, aki mindenható és dicsőséges, kicsiny sebezhető gyermekként lép a világba. Ő, aki nem ismeri a mulandóságot, a mulandó testbe öltözött.

Isten így vitte végbe a csodálatos cserét. Különbőféle történetek juthatnak eszünkbe erről a szerepcseréről: Pl. Mátyás király meséi, amelyek arról szólnak, hogy Mátyás a fényes királyi ruháját felváltotta valamilyen szegényes gúnyára, hogy így tájékozódjon az országban lévő állapotokról. De ott van a megható Mark Twain történet a koldusról és a királyfiról. S bár ezek a történetek is arról szólnak, hogy a hatalmasságok is felvállalhatják a pórnép sorsát, mégis van valami különbség: Mert Isten az inkarnáció csodájában nemcsak magára vállalta az embersorsot, hanem közben nekünk ajándékozta – nem időleges cserével – az Isten-fiúság sorsát. A levél írója ezt azzal a mondattal fejezi ki, hogy bennünket a bűneinktől megtisztított! Tehát valójában Jézusban nemcsak úgy kezdődött új időszámítás, hogy kegyes szerzetesek az ő születéséhez akarták mérni az évek számlálását, hanem úgy kezdődik, hogy a te életedben valami változhat Általa! Mert hozzád szól Isten, nem múlt el, Jézusban VELED, MELLETTED és ÉRTED van Ő, hogy te Általa új emberként élhess.

4. Karácsony igazi ajándéka: a megszületett Megváltó!

Ünnepelni jól – ehhez nem fér kétség. Már csak az a kérdés, hogy tudunk-e ünnepeket? Van-e kedvünk, időnk, pénzünk ünnepeket? Karácsony ünnepéhez érkezve hiszem, hogy mindenki arra törekszik, hogy lehetőségeihez mérten megünnepelje azt. De mit is jelent ünnepeket? Mit is jelent az ünnep?

Ünnepünk többnyire a múltból szólnak. Akár családi, akár egyházi, akár társadalmi ünnepekről legyen szó, mindig valamilyen fontos eseményre emlékeztetnek a múltból. A kérdés az, hogy mennyit nyertünk ezzel a jövőnek. Miközben a múltba réved az emlékünktől, a tekintetünk, tudunk-e erőt meríteni a jövőre?

Karácsony ünnepe is egy régmúlt eseményről szól, amelyről jó megemlékezni és gyermekszívvvel feleleveníteni a történeteket. De a kérdés az, hogy tudok-e erőt meríteni a holnapra, vagy ünnep után ismét elszükülök, mint aki egy rózsaszínű álomból ébred? Tegyük fel magunknak a kérdést: Miért fontos nekem a karácsony? A hangulatáért? A pihenésért? A családi együttlétéért? Az ajándékokért? Tudjuk, hogy ezek mind mulandóak, és ezért valami maradandó erőt, boldogságot kell keresnünk benne. Ezért kell szívünkbe vésnünk az örömeiket: Szabadítónk született! Jézus Krisztus értünk született!

Ha végiggondoljuk a karácsonyi eseményeket, ma minden ugyanolyan, mint 2000 évvel ezelőtt. Az emberek rohanó világban éltek (*éppen összeírás volt akkor is az országban*) és gazdasági válságban (*a Római Birodalom elnyomása alatt*). Jézus egy ilyen országban keresett hajlékot, menedéket. De nem volt számára hely. A vendégfogadók-nál teltház volt, az utcák zajosak voltak, senki nem várta és nem fogadta Őt. Vajon ma mi lenne Vele? Ki fogadna be egy idegent a házába ilyenkor, amikor mindenki bizalmatlan a másikkal szemben? Rólunk, erdélyiekről azt mondják, hogy a legnyitottabbak vagyunk, vendégszeretőek, ahol minden európai ember jól érzi magát. És tudjuk jól, hogy amikor német, holland vagy magyarországi vendégeink voltak, „tejbe-vajba” fűrösztöttük őket. De vajon Jézus milyen fogadtatásban részesülne, ha megérkezne hozzád? Felvállalnád-e? Felvállalod-e most, ezen az ünnepen, hogy neked Ő lesz a legfontosabb vendéged és ajándékos? Tedd meg, és akkor te leszel a legboldogabb.

Jézus ma a te ajtódon kopogtat! Ha úgy érzed, hogy idegen számodra, itt a lehetőség, hogy megismerd, hogy közelebb kerüljetek egymáshoz. Ne légy annyira elfoglalt az ünnepen, hogy elfeledkezz a legfőbb Vendégről, aki a szíved ajtajánál kopogtat. Hívd be Őt, ajánld fel neki házad, családot, életed. Ő szívesen fog lakozni veled és benned!

Jézus születésének ünnepe jó alkalom arra, hogy a megszokott földi kincsek, gazdagságok mellett, fölött helyet készítsünk a hozzánk érkező mennyei gazdagságnak, a drága áron vásárolt megváltásunknak. Amíg erről nem veszünk tudomást, addig nem is tehetünk mást, mint ámtjuk magunkat, hogy a költségesebb meglepetésekben, a magasabb fenyőben vagy az ünnepi terített asztalban rejlik ünnepünk lényege, szeretteink boldogabb volta.

Karácsonykor Isten igent mondott a világra, az emberre, a megváltásra. Amikor a napok gonosznak, a leggonoszabbnak bizonyultak, amikor a napok besötétültek, a legsötétebbé váltak, akkor jött el az alkalom, az alkalmas idő, és Fiát küldte el a világba, hogy gazdaggá tegyen bennünket és ünnepünket örök életre szóló ígéretei által. A karácsony igazi gazdagsága abban van, hogy áron vétetett meg minden ember megváltásának alkalma.

Legyen hát az ünnep az egész életünkre hatással! Legyen az életünk a megváltott életű emberek ünnepe! Ámen.

Az arany doboz

Régebben beszélte el egyik barátom, hogy egyszer, Karácsony táján mennyire megdorgálta 3 éves kislányát, mert egy teljes tekercs drága arany csomagolópapírt elfecsérelt egy ormótlan nagy doboz becsomagolására, amit a kislány az apukának szánt. Ráadásul, amikor Karácsony este az ajándékok kibontására került sor, kiderült, hogy az arany dobozban nem volt semmi! „Hát nem tudod, hogy nem illik üres dobozt adni ajándékba?” – korholta megszeppent kislányát az apa. „De Apukám, a doboz nem üres! Telis-tele van azzal a sok, sok puszival, amiket belepuszítottam neked!” – sírta el magát a kislány.

Az apa erre teljesen megtört. Karjaiba vette drága kicsi lányát és bocsánatot kért tőle.

A barátom azt is elmondta, hogy azt az arany dobozt attól fogva az ágya mellett tartotta, és valahányszor gondok gyötörték, vagy elcsüggedt, mindig kivett egy képzeletbeli pusztit és visszaemlékezett egy gyermek odaadó szeretetére, aki azokat odagyűjtötte neki!

Igazában minden szülőnek van egy arany doboza, amiben nincs más, mint gyermekeinek feltétel nélküli szeretete és képzeletbeli csókjai. Ennél becsebb kincse senkinek nem lehet!

Prédikációk ősztendő napjára

Tamás Ernő

Szucság

Boldogságunk tükre

Alapige: Zsoltárok 84,6
Bibliaviasás: Zsoltárok 1

Oda sem figyelve, a szavakat és üzenetüket szabadjára engedve, gyakran sztereotip kijelentéseket teszünk. Ilyenek tucatjával hangzanak el akkor, amikor megszokott, szokványos, érdektelen vagy csak illemből feltett kérdéseket intéznek hozzánk, vagy amikor rosszul értelmezzük a feltett kérdéseket.

Elérkezvén egy újabb év utolsó napjához, kívülről vagy önnön belsónkból elkerülhetetlenül elhangzik a megszokott kérdés: „Milyen volt ez az év?” Ellépni, esetleg kitérni előle nem lehet, mert egészséges belső igényünk a számadás, a leltárkészítés. De gyakran úgy próbáljuk lezárni a kérdést, hogy semmitmondó, zárt válaszokat adunk: „Jó volt!”, „Nehéz volt!”, „Azt sem tudom, milyen volt” és a végtelenségig sorolhatók az ilyenféle válaszok. Ha tovább is ebben a hangnemben, monotonításban folytatom a hozzátok intézett szavaim sorát, akkor könnyen lehet, hogy unalmas, letargiába kergető leszek, és nem az ígéről szólok, nem azt hirdetem. Mert az év végi számadásban, az eltelt évvel való szembesítésnél mire kell válaszoljunk, választ kapjunk? Arra, hogy boldogok voltunk, vagyunk vagy sem! Az egészségi állapotunk, gazdasági helyzetünk, személyes kapcsolataink, önértékelésünk, Istenhez és emberhez való viszonyulásunk, Jézus követése, céljaink megvalósítása vagy kudarcaink, egyszóval *minden a mi boldogságunk vagy boldogtalanságunk építőkövei*. Nekem a ma esti ige segített abban, hogy megfelelő kérdést tegyek fel és arra olyan választ kapjak, mely nemcsak igaz, hanem tanulságos is a következő évre nézve.

Boldog az az ember, akinek te vagy az ereje. Rögtön megragadja figyelmünket és belénk fészkel magát az „erő” szó. Könnyen a „boldogság” szó fölé kerekedik, mert úgy véljük, hogy az erők a boldogok. Mire nem volnánk képesek, hogy erősekké válhassunk? Mit meg nem tesz a világ az erő megszerzése és birtoklása érdekében? Mert akinek kezében erő van, az dönt, az irányít, az uralkodik, annak minden lehetséges! Ez teljes mértékben igaz. Csakhogy ez a kijelentés nem földi hatalmasságokra, emberekre, intézményekre, ideológiákra vonatkozik, hanem a Mindenható Istenre!

És akkor tegyük fel magunknak – és csakis magunknak, mert önmagunkkal szemben nem tehetjük meg, hogy ne legyünk őszinték – azt a kérdést, hogy a mögöttünk levő évben kikben, mikben véltük felfedezni a problémáinkat megoldó erőt? (Elszórva csak néhányat említek, tudva, hogy sokkal több él a tudatunkban.) Az egészség, mert „ha van egészség, van minden”, a gazdaság és a pénznemünk megszilárdulása, mert „tele gyomorral könnyebb beszélni az éhségről”, az állami és egyházi vezetők, mert minden úgy van, ahogy ők diktálják, a gazdagság, mert „pénzzel apát, anyát lehet venni”, vagy a szerencse, mert „az élethez szerencse is kell” Ugye, milyen nevetséges, együgyű kijelentések, állítások ezek? De hányszor mondtuk, gondoltuk, vagy nem cáfoltuk meg ezeket, amikor elhangzottak? Mert bizonyos mértékben mi is hiszünk ebben, főleg akkor, amikor boldogtalanságunkat ezek hiányának tulajdonítjuk.

Tartsunk egy kis szünetet és gondoljuk újra át! Ne lépjük át az újesztendő küszöbét úgy, hogy önmagunknak hazudjunk!

(*Boldog az az ember*), aki a te utaidra gondol. Nemrég azt énekeltük, hogy „Utaid Uram mutasd meg...”, és a dallam szépsége elterelte figyelmünket a tartalomról. Holott bolyongó, eltévedt vagy céltévesztett emberekként, akkor találjuk meg önmagunkat, célunkat és főleg boldogságunkat, hogyha megtaláljuk a helyes „utat” és a helyes irányt. Az Ő utaira gondolni nem azt jelenti, amit kifejezünk akkor, midőn valakinek azt mondjuk, hogy „rád gondoltam”, „sokat gondolkodom rád”, hanem egy nap mint nap érvényes feladatra, teendőre, ahogy a zsolttáros mondja az 1. részben „törvényéről elmélkedik éjjel nappal” (2. vers). Úgy is mondhatjuk, hogy a keresztyén ember Istennel való szüntelen kapcsolatának lényege: az Ő útjain való járás. Ezt jelenti az Ő útjaira gondolni.

Az igeversek nem ad receptet arra nézve, hogy miképpen válhatunk boldogokká, de segít ebben úgy, ahogy segíthet a boldogság fogalmának és tartalmának megértésében Jézus Hegyi Beszéde. Mert leegyszerűsítve a kérdést megérthetjük azt, hogy időnkénti vagy sorozatos „boldogtalanságunknak” fő oka az volt, hogy az erőt, erőnket máshol, másban kerestük és sokkal inkább a „kerülő utakat kerestük”, mint az Ő útján való járást.

Azért mondtam, hogy nemcsak a számadásban, leltározásban segít ez az ige, hanem tanít is, mert a következő évre nézve erőforrást mutat és utat jelöl ki. Ámen.

Varga Zoltán

Titre

Életem ideje a kezében van

Alapige: Zsoltárok 31,16

Gyermekkoromban nagyon szerettem cirkuszba járni, sőt, ha őszinte akarok lenni, akkor be kell vallanom, hogy ma is szeretek, vagy szeretnék, és ha a televízióban ilyen jellegű műsor van, nagy élvezettel tudom végignézni kedvenc műsorszámomat: azt, amikor az artisták lélegzetelállító magasságban lengnek a trapézon. Gondolom, nem vagyok ezzel egyedül, ez az izgalmas helyzet bizonyára sokunk érdeklődését felcsigázza. Mennyire ijesztő az, amikor az artista ellentúl az egyik oldalról, elengedi az őt tartó rudat, és közben csak reménykedhet, hogy a másik rúd a megfelelő pillanatban a megfelelő helyen lesz. Ha nem, akkor menthetetlenül lezuhan. Még jó, hogyha van védőháló. Azt hiszem, ilyenkor nemcsak a nézők szíve áll meg egy pillanatra, hanem azokban a röpké századmásodpercekben, amíg az artista ennyire ki van szolgáltatva a gravitációnak, egy kicsit az idő is megáll: nincs jelen, csak múlt és jövő. Ez a helyzet felerősíti a tapasztalást: *életem ideje a kezében van*.

Egy kicsit ehhez hasonló élmény óév estéjét ünnepelni. Várni azt, hogy egy év elmúljon, és kezdődjön a másik. Ezen az estén is egy kicsit megszűnik az idő, nincs jelen, csak múlt, és talán egy kicsi halvány reménykedés a jövővel kapcsolatban. A megálló időnek ebben a szorításában hangzik felénk a zsolttáros bizonyágtétele: **életem ideje kezében van**.

Mit tudunk erről az időről? Hogyan értjük, és hogyan érezzük ennek az estének az idejét?

1. Elsősorban – már a helyzetből adódóan is – a múltunk foglalkoztat. Azért is, mert a múltunk tulajdonképpen nem múlt el. A múlt lényegében sohasem múlik el. Legalábbis olyan értelemben nem, hogy semmivé válna. Mert az, hogy kik vagyunk, milyenek vagyunk, hogyan élünk, nagymértékben attól függ, hogy mi történt velünk, benünk életünknek abban a szakaszában, amit múltnak nevezünk. Ami az elmúlt eszten-

dőben történt velünk, az tovább él bennünk, és meghatározza személyes életünket és közösségi létünket egyaránt.

a) A zsolttáros szabadulást kér az ellenség és az üldöző kezéből. Üldözőink nem csupán ismert ellenségeink, rosszakaróink. Nemcsak a Sátán, a világ, hanem a mi tulajdon testünk is szüntelenül ostromol. Ebben az esztendőben is valószínűleg mi voltunk önmagunk legádázabb ellenségei és üldözői. A múlt üldöz minket, a tegnap bűne. Az elmúlt esztendő örökség-csomagjában ott vannak kimondott bántó szavaink, aprónak tekintett indiszkrécióink, vagy éppen nagy árulásaink. Ez a terhes örökség pedig tovább él az Istennel, önmagunkkal és egymással való kapcsolatainkban. Ezeket nem lehet meg nem történné tenni, hiszen az általuk okozott sebek továbbra is fájnak. Egyesek arra biztatnak, hogy felejtsük el őket. Viszont elfelejteni sem lehet, és nem is akarjuk, hiszen ha elfelejtenénk, nem tudnánk tanulni a tegnap hibáiból, és holnap ugyanúgy elbuknánk. Ebben a helyzetben a zsolttár bizonyágtétele – **életem ideje a kezekben van** – azt jelenti: meg kell és meg lehet ismerni Isten bűnbocsátó kegyelmét.

b) Üldöz minket a lelkiismeret-furdalás a tegnapi elhibázott döntések miatt. Ha végiggondoljuk ezeket a döntéseket, ott van bennünk a felismerés: ezt bizony másképp is tehettem volna. Miért nem úgy cselekedtem? Az elkövetett bűn egyfajta aktivizáló hatással jár. Valamit tenni akarunk a bűn ellenében, felelősséget próbálunk vállalni érte. Harcolunk ellene. Ezzel szemben a lelkiismeret-furdalás korlátoz, megakadályoz a felelősség vállalásában. Ha ilyen sok esetben rosszul döntöttem, ha ennyire elhibázottan cselekedtem, hogyan legyen bátorságom döntéseket hozni a következő esztendőben? Vajon nem kell attól félnem, hogy mivel *megtanultam* rosszul dönteni, ezért nagy valószínűséggel a jövőben sem leszek sokkal bölcsebb, mint tegnap voltam? A lelkiismeret-furdalás éppen ezért nagyon komoly lehúzó erő, ami üldöz, és sajnos nagyon gyakran utol is ér. Nem könnyű egy ilyen ellenség ellen harcolni. A zsolttár bizonyágtételének ezzel az ellenséggel szemben is van üzenete: az, hogy **életem ideje kezekben van** azt jelenti, hogy megismerhetem Isten gondviselő jóságát. Azt a gondviselést, ami gondoskodik arról, hogy az elkövetkezőkben ne legyek kiszolgáltatva a döntéskényszernek, rossz döntéseim következményeinek. Ez a jóság segít jól dönteni.

c) Lelkigondozói érzéketlenség lenne viszont nem venni észre, hogy emberi kapcsolatainkban is vannak valós ellenségeink és üldözőink, akik valóban ártani akarnak nekünk. Nem szabad elbagatellizálni életünknek ezeket a veszélyhelyzeteit, hiszen Isten Igéje sem nevezi ezeket apróságoknak. Vannak nekünk olyan ellenségeink, akik szembejönnek velünk az utcán, találkozunk velük a munkahelyünkön, az üzletben, akik bántottak és bántani fognak. Mint ahogy afőlött sem lehet könnyedén elsiklani, hogy a magunk rendjén mi is veszélyes ellenségei voltunk, vagyunk felebarátainknak. Ezekről az *ellenségem vagy és én ellenséged vagyok* kapcsolatainkról is beszél az **életem ideje a kezekben van** bizonyágtétele.

Vajon mire gondolhat a zsolttáros, mire gondolhat ma a zsolttárt olvasó ember akkor, amikor elhangzik: *szabadíts meg ellenségeim kezéből és üldözőimtől!* Könnyen népszerűvé válhat az az igehirdetés (igehirdető), amelyik (aki) az alapigének ezt a vonatkozását alaposan kihangsúlyozza. Milyen jó, hogy a bosszúállást Istenre lehet bízni. Na, nem azért, mert mi nem akarjuk megbosszulni a rajtunk esett sérelmeket, hanem azért, mert Isten a nálunk erősebbeken is bosszút tud állni. Így legalább *a mi erőtlenségünk az ő ereje által végeztetik el*. Jézus Krisztusnak egészen más megoldási javaslata van: szeressétek ellenségeiteket, adjátok azokat, akik titeket átkoznak. Az, hogy *életem ideje a kezekben van*, a mi ellenséges viszonyaink, rossz kapcsolataink viszonylatában valami olyasmit akar jelenteni, hagyhatom, hogy Isten átformálja ellenségemet, és átgúrjon engem is. Nem az ellenség megsemmisítése a megoldás, hanem az, hogy az ellenségem

barátommá válhat. Az Isten kegyelme képes így átformálni a másik embert, és képes így átformálni engem is. Ments meg üldözőimtől és ellenségeimtől, mégpedig úgy, hogy tedd őket barátaimmá, testvéreimmé!

Amit el akarnak venni tőled az ellenségeid, a világ – lehet, hogy nem a vagyondról van szó, csak a jókedvedről, vagy éppen az idődről –, azt ajánld fel Istennek. Add oda neki, és akkor az égvilágon senki nem tudja elvenni tőled! Így az **életem ideje kezében van** azt jelenti, hogy megismerhetem Isten szabadító erejét.

2. Milyen jövő vár ránk ezek után? Milyen jövője lesz annak a népnek, annak az embernek, amelyik, aki óév estéjén így néz szembe a múltjával? A múlttal való szembenézés automatikusan garantálja, hogy bizakodva indulhatunk a jövő felé? Akkor miért érzem mégis ezen az estén, hogy félelemmel nézek előre? A félelmünk indokolt és jogos. A jövő nagymértékben hasonlítani fog a múltra. Ha ebben az esztendőben volt az életünkben gyász, betegség, csalódottság, valószínűleg a következő esztendőben is lesznek hasonló tapasztalataink.

Alig egy héttel ezelőtt véget ért egy négyhetes várakozás. Az adventi várakozást lezárta a karácsonyi beteljesedés. Bizom benne, hogy a karácsony sokak számára valóban Jézus Krisztus megérkezését jelentette. Most pedig újra várunk. Várjuk az új esztendőt, azt, hogy mit fog hozni ez az év. Így ma a várakozás azt jelenti, hogy várjuk, várhatjuk a visszatérő Jézus Krisztust. Mikor ide jutottam a készülés rendjén, szabályosan belém hasított a gondolat – és meg is rettentem tőle –: mi lenne, ha Jézus Krisztus **most** érkezne meg. Hány elintézetlen dolog maradna a hátam mögött?! Az **életem ideje a kezében van** gondolata azt jelenti, elintéztem a dolgaimat, bátran nézhetek a jövő felé.

3. Azt mondtam az igehirdetés elején, hogy most egy kicsit megáll az idő, nincs jelen. A következő mondataimban ellentmondásba keveredek önmagammal. Mégiscsak van jelen. Egy röpké pillanat. A jelen csak annyi, mint mikor az artista elengedte a rudat, és üres kézzel ott van a semmiben. Az egyik rúd ott van a háta mögött, a másik pedig talán jön, de ő egyáltalán nem tudja befolyásolni a jövetelét. A jelen az elengedésnek ez a mozzanata, amikor már nem kapaszkodok semmibe. Amikor már nem is igyekszem belekapaszkodni mindabba, amibe eddig kapaszkodtam. Ott vagyok kiszolgáltatottan, de tudom, hogy jön a másik rúd, ami átvisz a túlsó oldalra. Ha nem merem elengedni a rudat, akkor mindig ott maradok, ugyanazon az oldalon. Ha kések elengedni, ha tétovázok, ha túl sokáig várok, akkor az a bizonyos másik rúd már nem lesz ott, amikor végre továbblendülnék. A jelen életemnek az a pillanata, amikor el merem engedni mindazt, amibe eddig kapaszkodtam, és rá merem bízni magam Isten továbblétesítő kegyelmére. Félelmetes pillanat, de ez az a helyzet, amikor igazán meg tudom tapasztalni, hogy **életem ideje a te kezében van**. Ámen.

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Taníts megfontolnunk, hogy meg kell halnunk

Idős, gondolkodó hívő temetésén

Alapige: Zsoltárok 90,10.12

Elköltözött testvérünk rendkívül magas életkort ért meg. Ebben az esztendőben lett volna éves. Mégis, ahogy egyre hosszabb lett élete, annál inkább korlátoznia kellett élettere igényeit. Ő, aki szívesen kelt útra és szeretett gyalogtúrázni, hirtelen házhoz és végül ágyhoz kötött állapotba került.

Igen különös egyéniség volt. Nagyon barátságos és szeretetre méltó embertől veszünk most búcsút. Figyelemre méltó ember volt, aki tudott foglalkozni mások gondjával, de szívesen vissza is húzódott és gondolkodott az élet nagy kérdésein.

De nem csak az életben, a halálon és gondolkodott. Ez igen figyelemre méltó, mivel gyakran kitérnek az életben, a halál valósága elől. Testvérünk elébe akart menni ennek az utolsó útszakasznak. Nyilvánvalóan nem akart kitérni az utolsó kérdések elől. Erre tanít ez az ige is minket:

Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan gyorsan eltűnik, mintha repülnének... Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk! (Zsolt 90,10.12)

Főrészt

Elköltözött testvérünk tehát tudatában volt annak, hogy a halál próbatétel, és hogy akkor már nem elmélkedhet az ember az életről, ha elhalványul az utolsó állomás.

Azért vagyunk tehát itt, hogy búcsút vegyünk szeretettektől. De nemcsak egyszerűen elbúcsúzunk egy kedves és értékes embertől, hanem azt is érzékeljük, hogy az meg a mi feladatunk, hogy megálljunk az élet mulandóságának valósága előtt. Mert egyszer mindnyájunknak meg kell tennünk az élet utolsó szakaszát is.

Így, testvérünk halála által hétköznapijaink lázas tevékenységében hirtelen szembesülünk az életünk értelmét és célját illető kérdésekkel. Mi értelme van az életünknek, minden igyekezetünknek, minden küzdelmünknek és inségünknek, minden boldogságunknak és örömünknek, ha a végén mégis mindent hátra kell hagynunk?

Mi hát akkor az életünk? Erre a kérdésre is a Bibliában találjuk meg a választ.

Mi az életetek? A válasz így hangzik:

A ti életetek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik. (Jak 4,14)

Sehol nem szembesülünk olyan nyomatékosan és kikérülhetetlenül az élettel, mint amikor a halállal találkozunk. Ezért olvassuk a 90. zsoltárban Mózes kérését: *Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!* (Zsolt 90,12) Salamon, a bölcs király írja A prédikátor könyvében:

Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! Többet ér a bánat, mint a nevetés,

ha a szomorú arc mellett jobbá lesz a szív. A bölcssek a gyászolók házára gondolnak, az ostobák pedig a vigadozók házára. (Préd 7,2–4)

Nem kell életünknek állandó szomorúságban telnie. De nem térhetünk ki az életünk célját illető kérdések elől. Alaposan foglalkoznunk kell mulandóságunkkal, hogy bölcssek legyünk és helyesen szabályozzuk életünket. Nem nyugodhatunk meg, amíg nem ismerjük meg az életünkre vonatkozó választ, és azokat az értékeket, amelyek fontosak a halálon túl is. Ezeket az értékeket Jézus által kaphatjuk meg. Ő mondja magáról: *Bizony, bizony, mondom néktek: aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van; sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe. (Jn 5,24)* A Jézus Krisztusba vetett hit teszi lehetővé, hogy legyőzzük a halált. Mert azért jött Jézus a világba, hogy magára vegye a bűneink miatt nekünk járó büntetést. Ezt a kereszten végbement halálával vitte véghez. Aki tehát Jézusban hisz, örök életet nyer. Ebben van Jézus küldetésének értelme a világban. Az emberek iránti szeretete ösztönözte Istent arra, hogy értünk áldozza fel Fiát. Így olvassuk a Bibliában: *Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Jn 3,16)*

És Jézus mondta Máriának, aki nagyon szomorú volt testvére halála miatt: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz én bennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt? (Jn 11,25 skk.)* Ezek a reménység és öröm szavai, amelyek a halál felett is érvényesek. A mi egyetlen feladatunk, hogy higgyünk Jézusban és tőle függő életet éljünk. Erre figyelmeztet egy igevers Hóseás könyvéből: *Térj hát meg Istenedhez, tartsd meg hűségesen a törvényt, és reménykedj szüntelenül Istenedben! (Hós 12,7)* A 2Kor-ból való igevers pedig arra utal, hogy mi történik akkor, ha az ember Jézus Krisztusba vetett hittel Istenhez fordul: *Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre. (2Kor 5,17)*

Befejezés

Nem maradt más hátra, mint hogy elbúcsúzzunk testvérünkétől. Mindenki, aki ismer, szeretetre méltó emberként őrzi meg emlékezetében. Családtagjai és a mi életünk is tovább halad. Azonban Jézus hívása mindenki számára érvényes: *Jöjjetek én hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelid vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. (Mt 11,28 skk.)* Ámen.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

VIII.

Az emberismeret elemi leckéje*

Egy kedves anekdotát olvastam egy nagy lélekbúvárról. Genfben ülészetek Európa legnevesebb pszichológusai: témájuk az emberismeret volt. Az egyik ülés szünetében a nagy pszichológus egy régi orvos barátjával találkozott, akit vagy két évtizede nem látott. Igen megörültek egymásnak és beszélgettek. A messziről jött kolléga, barát egyszerre megkérdezi a híres pszichológust:

– Ne haragudj, nem emlékszem, ki is a feleséged? Ismerem én?

– Nem hinném, hiszen én sem ismerem.

– Hogy-hogy nem ismered? – kérdezte a kolléga megdöbbenve.

– Már hogy ismerném – felelte az maga elé mosolyogva –, amikor még csak harmincéves házások vagyunk!

Volt ebben a válaszban egy kis humor, de nagy igazság is: Az élet iskolájának a legnehezebb tantárgya: *megtanulni a másik embert!* Azt még csak el tudjuk mondani, milyen ez vagy az az ember. Kicsi-e, magas-e, irigy-e, kedves-e, idegenkedő-e, vagy fegyelmezett-e, és így tovább. De hogy *ki az a másik ember*, mit rejt lényé mélyén – azt ki tudná, ki merné megmondani?

A tanítványoknak feltehetőleg volt bizonyos véleményük Júdásról – de melyikük merte volna megmondani tanítványságuk kezdetén, hogy képes lesz Jézust harminc ezüst pénzért eladni a főpapoknak?

S amikor az első vértanút, István diakónust megkövezők egy Saul nevű fiatalemberre bízta a magukról ledobott ruhát, melyikük gondolta vagy gondolhatta, hogy éppen ez az ember veszi majd át István örökét?

Vagy gondolta volna-e maga Simon Péter, aki rettegett a szenvedéstől, futva hagyta el Mesterét, s tagadott, amikor felőle kérdezték – hogy ő lesz a köszikla, hogy rendíthetetlenül szolgálja majd Jézust vértanúhaláláig?

Merem állítani, hogy sokkal, de sokkal messzebb jutott az ember például az anyag kutatásában, felfedezésében, mint a másik ember megismerésében. El tudok képzelni egy olyan atomtudóst, aki fantasztikusan sokat tud az anyagról s az szolgálaként engedelmeskedik a tudásának – és emellett könnyen lehet, hogy ez a tudós teljesen értetlenül áll például a felesége egy-egy tette, cselekedete előtt, pedig már vagy harminc éve él vele.

Sokszor az az érzésem, hogy a még egymáshoz közel álló és egészen közel élő emberek is csak „fényjeleket” adnak egymásnak, mint a nagy ködben elhaladó óceánjárók, amikor közel érnek egymáshoz. Egy-egy fölvilanás, amiből esetleg következtetni lehet: mi is lehet a másik emberben – talán ez, talán az?

Figyeled a házastársadat, vagy édesanyádat, vagy felnőtt gyermekedet: magába roskadva ül egy széken és már percek óta meredten bámul ki az ablakon. Nem mered meg-

* Gyökössy Endre: *Isten iskolája*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

kérdezni, hogy mire gondol, mert félsz, hogy egy semmitmondó választ ad, s akkor mi-nek kérdezted? Vagy félsz, hogy olyan választ ad, ami felkavar valamit és csak baj lesz belőle. Inkább felállsz és kimégy a szobából – s pár pillanatig úgy távolodtatok el egymástól, mint két hajó a ködös tengeren.

Mennyi mindent tudunk az emberről, csak éppen magát az embert nem „tudjuk”! Minden ember megközelíthetetlen, zárt titok marad a másik ember számára, s amit megtudhatunk, nem több, mint amennyit egy geológus tudhat a föld mélyéről. Pár száz vagy ezer méter lefelé... De mi ez a földünkhöz képest?

Egyvalaki ismerte igazán ezen a földön az embert, az Embernek Fia: Jézus Krisztus. Még ki sem nyitották szájukat vádolóí, rosszakarói, már mondja is, mit gondoltak „az ő szívükben”. Még tanítványként ül vele egy asztalnál Júdás, de már mondja, hogy el fogja árulni. Még ingatag nádszál Péter, de már kősziklának nevezi.

S ha valaki megkérdezné tőlem: – Mondja kérem, mondja el egyszer, hogy mit tanult eddigi szolgálata alatt a legnagyobb emberismerőtől, Jézustól az ember-titokról – akkor azt mondanám: az élet iskolája sok jó és kevésbé jó kulcsot ajánl az ember-titok nyitjához, de Isten iskolájában egy, egyetlenegy kulcsot kaptam: az *agapét!*

De mert félek, lassan afféle evangéliumi varázsszóvá válik ez a kifejezés, ebben a „leckében” megkísérlem gyakorlati módon elmagyarázni: mit jelent úgy szeretni a másik embert, hogy az kinyíljék előttünk és beljebb engedjen lénye mélységei felé.

Jézus-féleképpen szeretni először is azt jelenti: *észrevenni!*

Igen: észrevenni a másik embert! Úgy, mint Jézus! Ahogy Ő például észrevette Mátét a vámszedőhelyen, Zákéust a fügefán. Ahogy észrevette a szenvedőt úton-útfélen, és megesett rajta a szíve. Ahogy még a keresztről is észrevette az anyját és gondoskodott róla. Lehet, hogy gyerekesen hangzik, de ha Isten iskolájában az agapét és az embert akarjuk tanulgatni, akkor ez az első lecke: *vegyük észre a másik embert!*

Egy kis fejkendő parasztasszony könnyes arccal elevenedik meg most előttem, aki egyszer eljött hozzám elbúcsúzni. Feljött falujából a lányához Pestre lakni. Mindent megkapott, amit egy jó gyermek csak nyújtani tud az anyjának. Külön szobát, jó ellátást, még szeretetet is, köszönetet a munkájáért. És mégis visszaköltözött falujába, mert nem bírta elviselni a nagyváros ridegségét, embertelenségét.

– Itt nem vesz észre senki. Itt nem néz rám senki, nem köszön rám senki. Nem szól hozzám senki – mondta. – Mindenki rohan, siet, szalad... A gyermekeim is. Jók hozzám, igazán jók, csak éppen nincs idejük, hogy észrevegyenek.

Egy másik ismerősöm pedig elmesélte, hogy lakodalomba hívták – el is ment. Még a helye is ki volt jelölve, a neve ott állt egy kis ültetőkártyán. Evett is, ivott is, de egyre kínosabban érezte magát. Ugyanis mindenki máshoz beszélt. Olykor rá-ránéztek, csak éppen olybá tűnt, mintha nem vették volna észre. Az ebéd vége felé, amikor már nem volt feltűnő, kioldalgott, vette a kalapját-kabátját és angolosan távozott. Kibírhatatlan volt számára, hogy senki sem figyelt rá.

Nem hiszem, hogy lenne olyan ember, aki ne szenvedett volna már amiatt, hogy nem vették észre. Talán nem is figyelmenlenségéből, rossz szándékból; csak éppen mindenki magával vagy más valamivel volt elfoglalva.

Nos, akkor most tanuljuk meg az „arany szabályt”: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük, mert ez a törvény, és ezt tanítják a próféták.” (Mt 7,12)

Ez a jézusi agapé alaptörvénye: ha én már átéltem, milyen keserves és kínos az, hogy nem vettek észre, legyen nekem szemem, jézusi agapém a másik ember számára, hogy észrevegyem őt.

Észrevegyem és *megszólítsam!* Tulajdonképpen a legtöbb ember úgy került kapcsolatba Jézussal, hogy valahol, valamikor egy tanítvány észrevette és megszólította őt. Talán éppen könnyében, megtörtségében, élete mélypontján vette észre és szólította meg.

Jézusi szeretettel szeretni azt is jelenti, hogy *meghallgatom* a másikat. Hosszútűró szeretettel. És türelemmel. *Minden ember legyen gyors a hallásra, lassú a szólásra* – ajánlja Jakab (Jk 1,19). Nagyon gyakran ez az egyetlen, de ugyanakkor a legnagyobb segítség egy-egy felebarátunk számára: a meghallgatás. Sokan nem is igényelnek mást, még tanácsot sem, csak hogy kibeszélhessék magukat.

Meghallgatás és meghallgatás között azonban különbség van. Úgy is lehet valakit meghallgatni, hogy közben egészen máshol jár az eszem, és csak azt várom, mikor hagyja már abba.

Lehet valakit úgy is hallgatni, ahogy amerikai újságok hirdetik: „Ötven centért egy fél óráig hallgatom!” Lehet komoly óradíjért, mint a legtöbb pszichiáter.

S hogyan lehet még? *Jézusi módon*, azaz teljes együttérzéssel. *Nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni* (szümpateó = együttszenvadni) *gyarlóságainkon* – mondja róla a zsidó levél írója. (Zsid 4,15)

Az együtt szenvedő megértést aligha lehet pénzért csinálni. Csak jézusi agapéval.

Ez a megértés, együttérzés azonban nem feltétlenül jelent egyetértést is. Jézus megértette a bűnös embert, de nem értett egyet a bűnével.

Megérteni annyit jelent: bele tudom képzelni, élni magam a másik kínjába, szenvedésébe, nyomorúságába úgy, hogy együtt szenvedek vele; a bűnössel szimpatizálok, de bűne antipatikus marad számomra.

Gondoljunk a házasságtörő nő történetére! A kövezni szándékozók számára az asszony „antipatikus” annyira, hogy meg akarják kövezni. Azonban szívük mélyén bűnével „szimpatizálnak”, ahogy ez Jézus szavaira ki is derül. (S amikor erre utal Jézus, hull ki kezükből a kő.) Jézusnál ez éppen fordítva van: az asszonnal „szimpatizál”. De bűnével nem! S éppen ez a jézusi agapé, ez a megértés menti meg ezt az asszonyt az életre és az örök életre.

Nos, az igazi jézusi megértés lényege a *feltétel nélkül való agapé*: Szeretlek annak ellenére, hogy olyan vagy, amilyen, hogy abban vagy, amiben. Éppen azért szeretlek, hogy ne legyél olyan, amilyen vagy, és ne maradj abban, amiben vagy.

A jézusi szeretetet eddig így fordítottuk le: észreveszem, megszólítom, meghallgatom és megértem a másikat. Még egy lényeges dolog hátravan: *nem hagyom magára*, vele maradok, elkísérem, míg feltétlenül szüksége van rám. Ahogy az irgalmas samaritánus elkísérte, sőt elvitte a fogadóig magával a megmentett embert.

Ahogy Jézus észrevette a viharos tengeren hánykódó tanítványait, utánuk ment, megszólította őket, beszállt a hajójukba és elkísérte őket a túlsó partra.

Miként a törött lábú embernek egy időre szüksége van mankóra, úgy van szüksége a lelki sérült embernek is, hogy az a tanítvány, aki őt megszólította, meghallgatta, megértette, egy időre el is kísérje, vele legyen, támasza, mankója legyen. – De ahogy a mankónak egyszer csak véget ér a szerepe, úgy ennek a szolgálatnak is. Akkor már a másíknak, az addig „mankót” használnónak kell lassan-lassan mankóvá válnia mások számára. Jézusról gyakran olvassuk: *és tovább ment...*

Isten iskolájában tehát ha az ember-titkot meg akarjuk közelíteni, egy utat, egy módot kell megtanulnunk Jézustól: *az agapét*, az „annak ellenére”-való szeretetet.

Ez pedig a gyakorlatra áttételve ezt jelenti a másik ember felé:

1. Észreveszem. (Megszólítom.)
2. Meghallgatom.

3. Megértem.

4. Elkísérem. (Nem hagyom magára!)

S e közben – merem állítani, csak eközben – valamit megismerek a lényéből. Az ember-titokból.

Nagyon ide illik a Szeretet-himnusz, amiben Pál a legmagasabb rendű agapét állítja elénk:

Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is,
szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem,
mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.

És ha prófétálni is tudok,
ha minden titkot ismerek is,
és minden bölcsességnek birtokában vagyok,
és ha teljes hitem van is,
úgy, hogy hegyeket mozdíthatok el,
szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.

És ha szétosztom az egész vagyonomat,
és testem tűzhalálra szánom,
szeretet pedig nincs bennem:
semmi hasznom abból.

A szeretet türelmes, jóságos;
a szeretet nem irigykedik,
a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.

Nem viselkedik bántóan,
nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra,
nem rója fel a rosszat.

Nem örül a hamisságnak,
de együtt örül az igazsággal.

Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél,
mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik.
De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni;
legyen nyelveken való szólás: meg fog szűnni;
legyen ismeret: el fog töröltetni.

Mert töredékes az ismeretünk
és töredékes a prófétálásunk.
Amikor pedig eljön a tökéletes,
eltöröltetik a töredékes.

Amikor gyermek voltam, úgy szóltam,
mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek,
úgy gondolkodtam, mint gyermek;
amikor pedig férfivá lettem,
elhagytam a gyermeki dolgokat.

Mert most tükör által homályosan látunk,
akkor pedig színről színre;
most töredékes az ismeretem,
akkor pedig úgy fogok ismerni,
ahogyan engem is megismert az Isten.

Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet,
e három;
ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

(1Kor 13,1–13)

Egy képzeletbeli karácsonyi levél

Kedves szeretteim! Amint jól tudjátok, közeledik a születésnapom. Megtiszteltetés számomra, hogy minden évben ünnepséget rendeztek, és úgy tűnik, ez idén is így lesz. Nagyon sok ember vásárol ajándékokat, rengeteg a külön eme az alkalomra szóló rádió- és tévéműsor, hirdetések, reklámok – és a világ minden pontján arról beszélnek, hogy születésnapom egyre közeledik. Igazán nagyon jó érzés tudni, hogy legalább egyszer az évben sok ember gondol rám. Amint tudjátok, születésnapom ünneplése sok évvel ezelőtt kezdődött. Az első időkben még úgy tűnt, hogy az, emberek értették, és hálásak voltak mindazért, amit értük tettem, de manapság egyre inkább úgy látszik, hogy alig akad, aki tudja az okát az ünneplésnek. Mindenhol összejönnek az emberek, családok, barátok, és nagyon kellemesen érzik magukat, de valójában nem tudják, nem értik, és nem is keresik a valódi jelentőségét az ünnepnek.

Emlékszem, az elmúlt évben is hatalmas lakomát rendeztek a tiszteletemre. Az asztal roskadásig tele volt ízletes ételekkel, gyümölcsökkel, édességekkel. Tökéletesen díszített helyiségekben sok-sok gyönyörűen becsomagolt ajándék várta gazdáját. De tudjátok mi történt? Engem meg sem hívtak! Pedig én voltam az ünnepség díszvendége – mégsem küldtek meghívót. Miattam volt az egész összejövetel, a sok dísz, és minden egyéb, és amikor maga az ünneplés kezdődött, én kívül maradtam, bezárták előttem az ajtót... pedig be akartam menni, velük lenni, együtt ünnepelni...

Habár az igazság az, hogy mindez nem lepett meg, hiszen az elmúlt néhány évben sokan bezárták előttem az ajtót. Mivel pedig nem lettem meghívva, hát úgy döntöttem, hogy titokban megyek be, minden zaj nélkül, és csendesen megállok az egyik sarokban. Mindenki nagyon jól érezte magát, ittak, ettek, beszélgettek, vicceltek, nevettek, és hatalmas jókedvük volt. Egyszer csak belépett a szobába egy nagydarab, kövér, piros ruhás, fehér szakállas ember azt kiabálva: HO-HO-HO! Leült egy díványra, a gyerekek pedig rohantak hozzá: Télapó, Télapó! – mintha ez az egész ünnepség róla szólt volna. Aztán az emberek körülállták a karácsonyfát és átölték egymást. Én is kitéartam a karomat, de engem nem ölelt át senki. Aztán nagy várakozással elkezdtek osztogatni, és csomagolni az ajándékokat. Végül minden ajándék elkelt, és néztem, vajon nekem van-e valami – de nem, én nem kaptam semmit. Te hogyan éreznéd magad, ha a születésnapodon mindenki kapna ajándékot, csak éppen te nem? De megértettem, hogy nemkívánatos személy vagyok a saját születésnapom emlékűnnepén, és csendesen elhagytam a helyiséget.

És – tudjátok – ez minden évben rosszabb és rosszabb. Az embereket csak az étel, ital, ajándékok, összejövetelek érdeklik, és alig néhányan emlékeznek rám. Pedig én annyira szeretném, ha ezen a karácsonyon beengednének engem az életükbe! Nagyon szeretném, ha felismernék a tényt, hogy csaknem 2000 évvel ezelőtt azért jöttem el erre a világra, hogy az életemet adjam értük; hogy megmentsem őket. Csak annyit akarok, hogy ezt teljes szívvel elhiggyék, és beengedjenek az életükbe.

Még valamit szeretnék megosztani veletek, különösen arra való tekintettel, hogy ti tudjátok az ünnep igazi értelmét. Hamarosan lesz egy saját ünnepségem, egy látványos, hatalmas összejövetel, amit soha senki még elképzelni sem volt képes. Most még dolgozom rajta. Ma küldöm ki a meghívókat – egyet személyesen: neked. Tudni szeretném, szándékozol-e részt venni, és foglalhatok-e egy helyet a számodra? Beírhatom-e a nevedet aranybetűkkel a vendégkönyvembe – merthogy csak azok jelenhetnek meg az ünnepségen, akiknek nevei ott szerepelnek. Akik nem válaszolnak a meghívásra, azok kívül maradnak. Légy felkészült, mert amikor minden kész, te is részese lehetsz az én csodálatos ünnepségemnek. Hamarosan látjuk egymást! Szeretlek: Jézus.

Alkalmi prédikációk

Temetési igehirdetés

Ötvös József

Marosvásárhely-Vártemplom

Elromló világban ember tudott lenni

Alapige: 2Timóteus 1,12

Kavargó érzések fájdalmában megnyugtatóként hangzik fel Isten szava.

Benne van az a vigasztaló, erőt adó ígélet, amellyel Jézus beleszól e zaklatott világba: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztalak titeket.” (Mt 11,28) Most itt áll felesége, két fia, édesapja, két testvére és sok igaz, őszinte barátja, mindnyájan megterheltek és megfáradtak. Igen! Ebben a temetési tömegben mindnyájan úgy érezzük magunkat, mint akik lelkiileg terheltek, érzéseinkben pedig fáradtak vagyunk. Így a temetés szomorú hangulatában személyes megszólítássá válik a hívó és megnyugtató isteni üzenet.

Egy kicsit benne van a megszólító bibliai versben a család kapaszkodója, mentőöve, hisz csendes keresésükben ők találták meg ezt az ígét. Maga a tény, hogy temetés előtti este leült a két fiú, feleség és anyós úgy olvasni a Bibliát, hogy ők keressék meg a temetés alapigéjét, már a vigasztalás kivezető útjának helyes iránya. Ez a tény a hit mentőöve és a biztos reménység kapaszkodója.

Egy kicsit benne van ebben a versben egy félbeszakadtn is lezárt élet mulandó, de mégis értékes kincseivel. Mert úgy, hogy csak 46 éves volt, és még csak indulása, kezdete a keresztyén vállalkozók próbálkozásainak, úgylis teljes élet volt, mert tiszta és értékes, mert példamutató és igaz volt.

Egy kicsit benne van a ki nem mondott testamentum, hogy itt hagyott, itt maradt szeretteit, mint kincseket, rábízta és rábízta Istenre. Ráézés és hit, ismeret és bizalom szólal meg ebben a választott igében, annak átélésében, hogy szerettei itt maradván sem maradnak magukra. Ebben a temetési igében is megelevenedik Jézus időrengetően áthallatszó ígérete, ahogy követőihez lehajolva megszólal: „Nem hagyalak titeket árvakul; eljövök ti hozzátok.” (Jn 14,18)

Egy kicsit – azt hiszem – benne van ez a színes temetői közösség, ahol most találkozunk Nagykend, mert eljött hűségese fiait temetni; találkoznak két iskola diákjai és tanárai, mert két kedves diák édesapja volt. Itt áll a cserealji gyülekezet énekkara, akik még a templomban is összerendezték a halálhír hallatán, és itt vagyunk mi, a barátok.

Ez a sokaság azt a rég kimondott emberi bölcsességet is erősíti, mely szerint minden temetéssel szegényebb lesz az élet és gazdagabb lesz a temető.

Minden élet megismételhetetlen, mert egyedi, mert sajátos. Éppen ez az egyik értéke az életnek, ez a sajátos, ami csak rá vonatkozik. Menyhárt Mihály indulása sok akkori élethez hasonlított, de mégis kitűnt belőle az ő sajátossága. A küllői falvak fiataljai indultak szülőfalujuk elemi iskolái után kisvárosi középiskolákba, és ő is ment velük. Kitartó, szívós, tisztavilágú falu közösségből kerültek fel aztán nagyvárosi egyetemekre és állták meg helyüket bárhol. A '70-es évek gépészmérnöki egyetemére egy magyar falusi családból csak úgy lehetett bejutni, ha volt tehetség és kitartás. Mindkettő jellemezte őt, el addig, hogy országos negyedikként végzett egy egyszerű,

falusi magyar fiatal. Így lépett be itt újból a választott ige, mert egy kincs volt a családi, nagykendi indulás, mely mai napig megtartotta értékét.

Onnan, abból a faluból, ahol még ma is olyan sokan fonnak és faragnak, hozta magával kezűgyességét, alkotó pontosságát. Ehhez társult még az a szép világ, amit a költő így fogalmazott meg: „dolgozni csak pontosan, szépen, / ahogy a csillag megy az égen, / úgy érdemes.”

Így pedig érdemes volt dolgozni. Ezt a kincset is örökségképpen fiaira hagyta.

Azt mondtam: a hetvenes évek nemzedékének útját járta. Jött egy változó világ falusi életéből, elérkezett a város baráti köréhez. De volt benne valami megnyugtató biztonság, valami alázatos, tiszta kitartás, amiért nem olvadt bele a város monoton szabványvilágába. Mindezt utolsó, egy hónappal ezelőtt történt családi, baráti beszélgetésünk emlékével így fogalmaztam meg: volt benne egy „csendes méltóság”. Boldog és büszke vagyok, hogy ennek a „csendes méltóságú” embernek barátja lehettem.

Visszatérve ehhez a bibliai vershez, megnyugtató üzenet szólal meg benne. Egy ilyen élet után, ami úgy hirtelen, a szív megállásával 46 évesen megszűnik, ott a nagy kérdés: mi lesz a családdal? Mi lesz az induló étellel, a két drága kincs fiúval? Erre a kérdésre személyes válasz az ige, sőt egészséges hitének biztos továbbélése: „bizonyos vagyok benne, hogy ő az én nála letett kincsemet meg tudja őrizni” Higgyétek el, ezt a kincset megőrzi Istene! Úgy ment el hirtelen, egy szívdobbanás megszűnésével, hogy tudta, bizonyos volt benne: Jóra, Istenre bízta a legdrágább kincsét, a családját.

Ilyenkor szokott következni az a rész, ahol a családtagokat felsorolják. Itt most ez elmarad, mert nem elbúcsúznunk, hanem lelkileg megfogjuk egymás kezét. Fájdalomban, könnyes szemmel egymásra nézünk és visszük tovább az emlékét, a megszépült emlékképet. Így él tovább emléke a családban, a 22 év házasságának férjbiztonsága, az édesapai ragaszkodó szeretet, a nagykendi családi ház emléke és bennünk ott él a barát arca, aki egy elromló világban ember tudott lenni, aki egy nem tiszta társadalomban tiszta próbált maradni. Lehet, hogy éppen ezért őrlődött fel benn a szív. Összegezve így fogalmazható meg: 46 év volt, szép volt és ennyi volt.

Végül az igében van egy felfelé mutató, egy felemelő üzenet: „mert tudom, kinek hittem és bizonyos vagyok benne” Vallásos, tisztahitű, bibliaolvasó családnál olyan erősítő hatásúak ezek a szavak. Ez is egy kincs. Jób megpróbáltatása után hasonlóan szól: „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób 19,25) Ezzel a „tudom” meggyőződéssel kezdődik a jóbi, a páli és a jánosi örök biztatás.

A Biblia végén, az utolsó könyvben van egy pár „krisztusi levél”, amelyeket a mindenkori emberhez címzett. Az Efézusba küldött levélből idézek most: „Tudom a te dolgaidat, és a te fáradságodat és türesedet, és hogy a gonoszokat nem szenvedheted... És terhet viseltél, és béketűrő vagy, és az én nevemért fáradoztál...” (Jel 2,2–3)

Ezekkel a szavakkal enyhíti Isten most kavargó érzéseink fájdalmát. Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

